166 BRABANT STRIP

BS

MAGAZINE

BRABANT STRIP BS MAGAZINE

nr.166 (3) van 31/03/2009

Gratis voor leden van Brabant Strip vzw, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van de Reclamestripclub. Wordt niet los verkocht.

Redactie en bestuur
Patrick Vranken, Yves Kerremans, Joeri Delamane, Willem Gay, JP. Legein, Hans Bijman, Jean Smits, Yves Kerremans, Stefaan Lezy, Joop Schreurs, Philippe Mouvet, Felix De Keye, Pierre Borms, Léon den Hartog, Bertrand Van Herp, Etienne Hauwaerts, Wallie Hakkens, Ine en Martin van Meenen, Antoine Ryckman, Gert Bussens, Tom Vermeeren, Gino Desmedt.

Eindredactie
Patrick Vranken

Layout
Jeroen Denters

Logo
Dirk Stallaert

Cover : © Gibrat, 2009
(aquarel gemaakt voor BSM166)

Auteursrechten
Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. **Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.**
Alle Kuifjeafbeeldingen:
© Hergé/Moulinsart 2009

Lidgeld
Lidgeld 2009 B & NL : 20 euro
Rest van de wereld : op aanvraag
(B): **001-2980926-95**
BIC GEBABEBB
IBAN BE76 0012 9809 2695
(NI) : Giro **7616528**
(altijd deze naam gebruiken :
Brabant Strip vzw, Londerzeel)

Verantwoordelijke uitgever
Brabant Strip vzw, 1840 Londerzeel
tel :(0032)(0)52 / 31.23.46
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be

Oplage 1.500 exemplaren

Van de redactie

Het is weer lente, bijna Pasen, en we dachten, waarom eens geen fleurig interview met Gibrat... Parijs, terrasje, leuke Française, wandeling langs de Seine... Het gepaste ogenblik dus voor dit bijzondere nummer met een speciaal gemaakte cover. Voor de rest geen mooi meisje op de cover, maar een soldaat, want achter al die uiterlijke schoonheid schuilen natuurlijk altijd weer de trauma's van misdaad, oorlog en gewone mensen die een speelbal worden van het lot. Bonin gaat daarop door en vertelt hoe hij die bijzondere sfeerschepping bereikt in *Fog*, door een nauwgezet gebruik van zijn kleurenpalet.

Een nieuwe lente, een nieuwe rubriek... en dat betekent meteen de triomfantelijke terugkeer van de reclamestrip, die een tijdje weggeweest is. Wat zich zoal achter de schermen van de stripbeurs van Breda afspeelde, dat lezen we vanaf pagina 32. Tenslotte hebben we nog een verslag van de grote Suske en Wiske-veiling bij Bernaerts te goed. Onze reporter besteedde geen euro en heeft toch voor zoveel cent amusement gehad. Over de realiteit achter de grote bedragen die de media halen, lees je alles op pagina's 36 en 37. Zo, met nog wat nostalgisch Sleenwerk en de nieuwigheden erbij, kan BSM166 moeilijk gevarieerder, dachten we.

3 Agenda
4 Interview met Gibrat
15 Koffieklets
26 Interview met Cyril Bonin
36 De Volle Veilingzaal
40 Nieuwe strips

Agenda stripevenementen

Organisatoren sturen alle info naar : **johan.van.ransbeeck@pandora.be** met als onderwerp : Brabant Strip Agenda. De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand. De aangekondigde informatie valt onder de verantwoordelijkheid van de organisatoren.

Let op het logo! Brabant Strip is aanwezig met een stand op aangeduide beurzen. Kom albums afhalen...

10 maart tot 7 juni **Brussel**
20 jaar manga in Europa in het Belgisch stripcentrum. Info : stripmuseum.be/nl/home

12 tot 15 maart **Leipzig**
Leipziger Buchmesse in Hallen 2 tot 5, die Glashalle en Congress Center van 10u00 tot 18u00. Info : leipziger-buchmesse.de/

14 en 15 maart **Le Roeulx**
15de Rencontre BD. Met signeersessies van Alain Dodier, Michel Faure, Erik Juszezak, Malik, Marvano, Emmanuel Lepage,... Info : bdleroeulx.be

5 april **Dolhain-Limbourg**
14de Foire du Livre et de la BD in Salle du Kursaal van 9u00 tot 17u00. Info : 032(0)496.806.911 of fa385953@skynet.be

11 en 12 april **Bergen**
3de Trolls et Légendas in Hall d'esposition de Mons van 11u00 tot 24u00. Met tal van signeersessies. Info : lefantastique.net

18 en 19 april **Arnhem**
Stripbeurs in Hotel Haarhuis, stations-plein 1 van 10u00 tot 18u00. Met signeer-sessies van Djilali Defali, Dajan Nenadov, Paul Teng, Freek van Haagen en Yorick Van Roye. Info: stripbeursarnhem.nk

19 april **Kruibeke**
14de Mercatorstripbeurs in Gemeente-school, Bazelstraat van 10u00 tot 18u00 Met signeersessies van Berck, Jeff Broeckx, Hachel, Michel Weyland, Claus Scholz,... Info : http://www.mercatorstripbeurs.be

26 april **Gent**
Stripbeurs in Gito Gent, Campus Bouw-school, Martelaarslaan 13 van 10u00 tot 18u00.. Info : Stripwinkel Pierke Gentsestripbeurs@skynet.be Pierke/Gentsestripbeurs@skynet.be

25 en 26 april **Courcelles**
4de Bullébédé. Met signeersessies van Philippe Cenci, Olivier Pâques, Peral, Olivier Saive, François Walthéry,... Info : festivalbdcourcelles.be

3 mei **Gouda**
Strips op de Markt. Op de Grote Markt van 10u00 tot 18u00. Info : stripsopdemarkt.nl

8 tot 10 mei **Namen**
Festival Tintin. Info : namurtourisme.be/pub2.php?id=45

10 mei **Knokke-Heist**
5de Stripfestival. Op het Van Bunnenplein en de Zeedijk van 10u00 tot 17u00. Met signeersessies van Jan Bosschaert, Charel Cambré, Jean-Pol, Jean-François Charles, De Gieter,...

Info : stripfestivalknokkeheist.be

17 mei **Lokeren**
Wase stripzomer - Urbanusfietsfeest in centrum van Lokeren. Met Paardenworsten-festijn, cover van Urbanussongs, fietstocht, jumping, signeersessie,...
Info : http://www.hetwaaslandstript.be/waasland/

Een gezellige namiddag voor jong en oud op de ledendag in Lichtervelde, afgelopen 15 februari...

Het dagelijkse leven door de bril van GIBRAT

Onder een bescheiden herfstzonnetje trokken we naar de Franse hoofdstad. We hadden er *rendez-vous* op de burelen van uitgeverij Futuropolis met een van de grootheden uit de wereld van de negende kunst : Jean-Pierre Gibrat (°17 april 1954, Parijs). De ontvangst was bijzonder warm, het gesprek hartelijk en voor ons is het een blijvende herinnering. We namen het volledige oeuvre van Gibrat onder de loep. Van de aarzelende beginstappen tot het pas verschenen oorlogsvierluik *Mattéo*.

DOOR **TOM VERMEEREN** EN **GERT BUSSENS**

Cover van Pilote & Charlie met David Goudard en Valérie

HET BEGIN, MET BERROYER

Op welk moment viel de beslissing om strips te gaan tekenen?

Het was gewoon een kwestie van tijd. Ik ben begonnen als tekenaar van karikaturen en het ontwerpen van reclame-affiches. Mijn eerste echte strips kwamen er in 1972. Toen begon ik met het tekenen van een aantal kortverhalen voor het tijdschrift *Pilote*. Zes ervan werden in 1982 gebundeld in het album *Idée fixe (uitgegeven bij Dargaud –red.)* Het idee om een aantal verhalen uit *Pilote* te bundelen kwam er van Guy Vidal, voormalig uitgever van Dargaud. Ik ben ook echt een kind van de zogenaamde 'school van Pilote'. Ik kocht als tiener ook al het tijdschrift. Ik kende heel weinig van de zogenaamde Belgische school met *Robbedoes* en *Kuifje* als belangrijkste voorbeelden. Echt leven van strips tekenen kon ik op dat moment niet. Ik bleef naast het produceren van strips ook actief in de reclamewereld. Zelfs bij mijn eerste echte reeks *Goudard*, met mijn vriend en scenarist Jackie Berroyer, was het onmogelijk om puur van strips tekenen alleen te leven.

Hoe heeft u Jackie Berroyer leren kennen?

Hij was de hoofdredacteur van het stripmagazine *Hebdo de la BD*. Georges Bernier *(beter bekend als Professeur Choron –red.)* die ons heeft samengebracht, dacht dat een strip met skaters voor hogere verkoopcijfers zou zorgen. Skateboarden was dan ook bijzonder populair begin jaren tachtig. Jackie Berroyer werkte al voor Choron als kroniekschrijver. Choron had enkele tekeningen van mij gezien, uit een parodie op *Kuifje*. Ik had Jansen en Janssen getekend op een skateboard. Daarom leek ik voor hem wel de tekenaar die hij zocht voor die strips over skatende jongeren. Het klikte meteen tussen Berroyer en mij. De dag na onze eerste ontmoeting gingen we naar de Trocadéro om er tussen de fonteinen te gaan kijken naar de skaters. De opmerkingen die we maakten terwijl we aan het observeren waren, bleken heel goed overeen te komen. Ook delen we hetzelfde gevoel voor humor. We deelden dezelfde visie over heel wat maatschappelijke thema's. We hielden er ook allebei enorm van om mensen te observeren in hun dagdagelijkse bestaan. Wij hadden geen explosieve actie of superhelden nodig om een verhaal te brengen. Het dagelijkse leven is op zichzelf al interessant genoeg om te vertellen.

Hoe verliep jullie samenwerking?

Van hem heb ik geleerd dat dialogen schrijven een heel natuurlijk

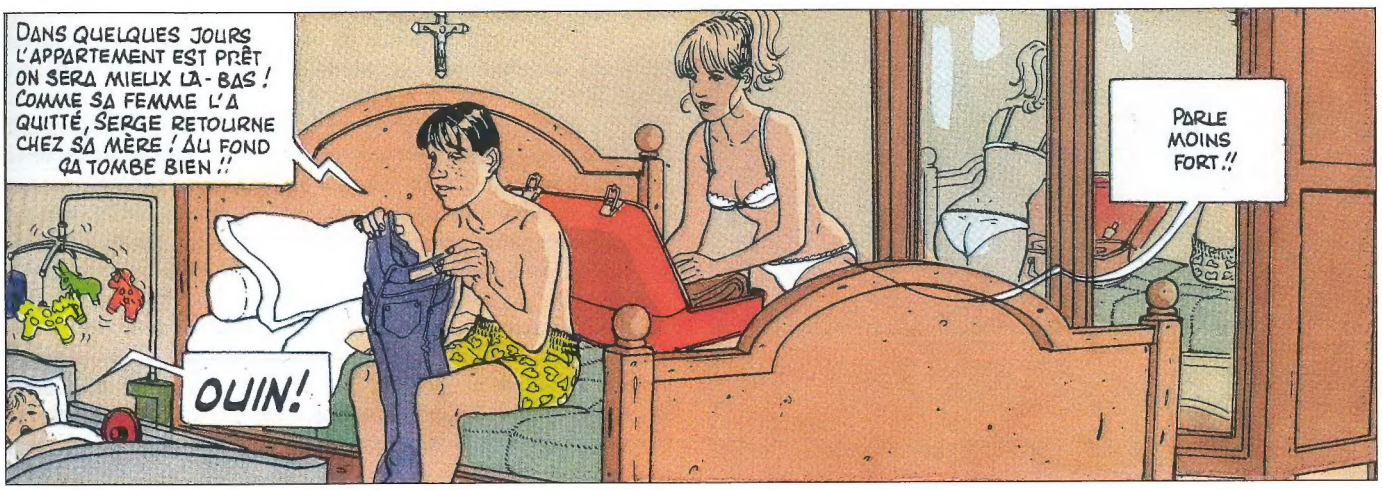
DANS QUELQUES JOURS L'APPARTEMENT EST PRÊT ON SERA MIEUX LÀ-BAS ! COMME SA FEMME L'A QUITTÉ, SERGE RETOURNE CHEZ SA MÈRE ! AU FOND ÇA TOMBE BIEN !!
PARLE MOINS FORT !!
OUIN!

David maakt zijn vakantieliefje Valérie zwanger en ze trouwen … het alledaagse leven

Een andere grote passie van Gibrat : gitaarspelen.

en spontaan proces moet zijn. De beste dialogen voor de verhalen van Goudard ontstonden bij Berroyer thuis. Terwijl we op onze gitaar aan het tokkelen waren, ontsproten heel goede ideeën en dialogen. We leerden vrij snel om dergelijke basisideeën onmiddellijk op te schrijven. Want na wat musiceren kwam het soms voor dat we niet meer precies wisten hoe we bepaalde dingen hadden geformuleerd. Goede dialogen schrijven is iets bijzonders. Je mag er niet zitten op werken, het moet spontaan opborrelen en toch moet de 'toon' van bij het begin juist zitten.

De verhalen van Goudard ademen echt de sfeer van de jaren tachtig: de muziek, de kledij, de auto's, enzovoort. Zou u nog een dergelijk verhaal kunnen maken over de hedendaagse jongerencultuur?

Hmm, dat zou toch een flink stuk moeilijker zijn. De wereld van de jongeren van vandaag staat nu veel verder van me af dan toen. Ik was in de jaren tachtig zelf nog een jonge snaak van halverwege de twintig. Ondertussen ben ik er bijna 55 en mijn kinderen zijn zelfs geen adolescenten meer maar al jongvolwassenen. Toch blijf ik nog altijd bijzonder geïnteresseerd in het dagelijkse leven van de hedendaagse mensen. Een verhaal als *Les gens honnêtes* dat ik dit jaar met tekenaar Christian Durieux heb gemaakt, bewijst die interesse. Ik had dit album zelf ook wel willen tekenen. Niets is zo boeiend als het weergeven van mensen in hun dagelijkse beslommeringen, met hun typische trekjes en eigen taalgebruik.

Cover van Het Meisje uit Parijs (Dargaud, 1983)

Bij uitgeverij Yendor verscheen in 1983 *Goudard* en nog datzelfde jaar publiceerde Dargaud *Het meisje uit Parijs* (in de Collectie Pilote). In 2006 verscheen bij Dargaud de integrale bundeling van de vijf verhalen over de adolescent David Goudard. In het Nederlands werden slechts twee van de vijf verhalen vertaald.

Ik weet niet precies wat achter die bizarre vertaalpolitiek schuilgaat. Ook in het Frans is het verschijnen van de verhalen van Goudard nogal chaotisch verlopen. Deel 1 (*Dossier Goudard*) verscheen alleen in zwartwit in het tijdschrift *BDHebdo* en er kwam pas later een versie in album van. Na het verschijnen van *Het meisje uit Parijs* beslisten we om de twee hoofdpersonages David en Valérie te laten samenkomen. Zo vermeden we dat we twee keer hetzelfde zouden vertellen. We kozen ervoor om David en Valérie verliefd te laten worden. In deel vijf wordt het stel zelfs papa en mama...

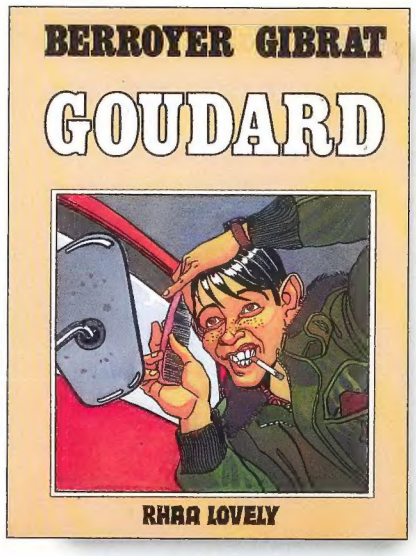

Cover van Goudard (verschenen bij uitgeverij Yendor in 1983)

Het einde van *Het meisje uit Parijs* doet de lezer veronderstellen dat Valérie en Fabienne meer zijn dan goede vriendinnen. Klopt dit?

Ja, inderdaad. Toch is dit idee van homoseksualiteit er pas al schrijvend gekomen. We hadden dat bij het begin van het scenario niet in gedachten. Begin jaren tachtig was dit toch een verrassend element voor onze lezers. Over homoseksualiteit werd sowieso al niet veel gesproken en zeker niet in strips. Gelukkig is die tijd definitief voorbij en is er nu veel meer openheid hieromtrent.

Met welk gevoel kijkt u terug op die periode?

Het was een periode van zoeken en tasten naar mijn eigen tekenstijl. Soms wat onhandig, maar toch al met een zekere naturel die ik vandaag wat verloren ben. Ik moest ook geen hoge verwachtingen inlossen. Ik kon gewoon mijn eigen ding doen. Maar boven alles denk ik terug aan mijn vriendschap met Jackie Berroyer.

Is er een kans dat nog een nieuw album van Goudard zal verschijnen?

Nee, die kans is zo goed als onbestaande. Berroyer en ik zijn nu elk onze eigen weg gegaan en ik heb bovendien het gevoel dat we alles verteld hebben. Ik kijk er op terug als een afgesloten hoofdstuk. In het begin volgden we met de Goudard-reeks de natuurlijke ontwikkeling van een langzaam ouder wordend personage, dat steeds ongeveer tien jaar jonger bleef dan wij. Toen Dargaud in 1990 werd overgenomen door de groep Ampère werden we er sowieso uitgegooid. Van Goudard werden maar zo'n acht- of negenduizend exemplaren verkocht. Als dat niet was gebeurd, hadden we Goudard op een gegeven moment ongetwijfeld een baan laten vinden en weer werkloos laten worden. Het is niet moeilijk om zijn levensloop verder uit te stippelen. Momenteel ben ik hem echter al zo lang uit het oog verloren dat ik niet meer zo snel zou weten hoe hij nu in het leven zou staan. Ik teken tegenwoordig ook totaal anders dan in die tijd.

...IN DE LIEFKOZENDE HANDEN VAN DE MOOIE LORENZO.
IK HOU VAN JE...
MIJN LORENZO!
IK HOU VAN JE! IK HOU VAN JE!
LIEFSTE!
DAT WEET IK WEL, SCHATJE!
KOP DICHT, MENS!

Pinokkia is wanhopig op zoek naar liefde

ELKE WEEK DE LEUKSTE STRIPS
SUSKE en WISKE
WEEKBLAD
CHRISTINE
GEVAAR IN THAÏLAND
VOOR ARTSEN ZONDER GRENZEN
OOOOH!
VIND ZELF DE DADER INSPECTEUR SLEUTELS COMPLEET VERHAAL
& KIJK & WIN IN HET EINDE
MET SUSKE EN WISKE OP MUSEUMBEZOEK IN ENGELAND
DOOR DE CHUNNEL

Cover van Suske en Wiske-weekblad (n° 37, 1994) met fragment uit de strip Missie in Thaïland, getekend in opdracht van Artsen Zonder Grenzen

VALLEN EN OPSTAAN

Hoe kijkt u terug op *Pinokkia*, uit 1995?

Met gemengde gevoelens. Het oorspronkelijk idee was van de hand van Jean-Luc Fromental. Hij zou het volledige scenario uitwerken. We hebben samen het eerste hoofdstuk gemaakt. De problemen begonnen echter bij het maken van het tweede hoofdstuk. De uitgever begon flink dwars te liggen en Fromental besloot na een jaar van zagen en klagen bij de uitgever om met dit project te stoppen. De uitgever kwam toen met Leroi als vervanger aanzetten. Met hem ging de strip een totaal andere kant op. Dat beviel me niet echt, maar ik had al een voorschot uitbetaald gekregen dat ik volledig zou moeten terugbetalen indien ik uit het project zou stappen. Ik heb het album dan maar verder afgewerkt maar met heel weinig voldoening. Ik heb geprobeerd om er grafisch nog zoveel mogelijk van te maken. Ik moet wel toegeven dat de erotische strip een moeilijk genre is en blijft. Het blijft iets heel delicaat en het is vaak balanceren op een dunne koord.

Zou u het in de toekomst nog zien zitten om een strip in dat genre te maken?

Niet echt. Ik speelde in 1995 nochtans met de idee om een soort vervolg op *Pinokkia* te maken. Het scenario ligt zelfs volledig uitgeschreven ergens diep in een lade. Het zou gaan over Aladdin. De geest in mijn versie zou niets van materiële wensen kunnen vervullen maar wel mensen in staat stellen om te verleiden zonder dat ze evenwel verliefd kunnen worden. Een groot probleem, want mijn Aladdin was een hyperromantisch type dat echte liefde hoog in het vaandel draagt... *(lacht)*

Tussen 1988 en 1994 tekende u drie strips over de hulporganisatie Artsen Zonder Grenzen. De albums verschenen enkel in het Frans.

Oh, laten we dat hoofdstuk maar snel overslaan. Ik kijk niet echt met veel plezier terug op deze verhalen. Ze voelden echt aan als opgelegde schooltaken.

Wist u dat één van de delen toch vertaald is naar het Nederlands?

Nee, vertel op *(lacht)*.

In 1994 werd het tweede album *Missie in Thaïland* gepubliceerd in het Suske en Wiske-weekblad.

(kijkt verwonderd als we hem enkele nummers van het Suske en Wiske-weekblad tonen) Dat is dan het enige waarvoor ik zelf het verhaal heb geschreven. Van een eigen origineel scenario mag je hier niet spreken. Ik beschouw *Het uitstel* nog altijd als het eerste verhaal waarvoor ik zelf het scenario heb geschreven. De verhaallijn werd mij hier van hogerhand opgelegd. Veel vrijheid kreeg ik dus niet om wat aan de intrige te veranderen. Dit project was puur broodwinning. Niets meer.

Hoe kwam de *one shot Hoogwater* tot stand?

Na mijn ontgoochelende ervaringen met *Pinokkia* klopte ik weer aan bij Dargaud. Geïnspireerd door het succes van de collectie Vrije Vlucht van Dupuis, was Dargaud van plan een eigen reeks van stripromans op te zetten. Ik werd gevraagd voor het tekenwerk van het eerste deel van de reeks *Het geloof heiligt de middelen* op scenario van Jean-Claude Forest. Ik was bij het begin heel enthousiast maar vrij snel botste het tussen scenarist Forest en mijzelf. Onze samenwerking strandde en het album werd uiteindelijk getekend door de nieuwkomer Alain Bignon. Ik werd door Dargaud dan maar gekoppeld aan een andere scenarist, Daniel Pecqueur.

In Hoogwater voelt Gibrat zich louter illustrator, van een verwoest maar sfeervol Venetië

Was u meteen overtuigd van het scenario van Daniel Pecqueur?
Niet onmiddellijk. Aanvankelijk wilde Pecqueur het verhaal laten plaatsvinden op een post-nucleair eiland. Maar ik wist hem ervan te overtuigen om de actie te verplaatsen naar Venetië, volledig overspoeld door een reusachtige tsunami.

Kijkt u met trots terug op dit album?
Qua tekeningen voelde ik mij hier bijna puur illustrator. Ik bracht Venetië in beeld, de straten, pleinen, huizen, kanalen, enz. Maar dit album staat toch mijlenver van mijn latere verhalen als *Het uitstel* en nu *Mattéo*. Hier was weinig of geen aandacht voor menselijke karakters. Het was eigenlijk een aaneenschakeling van dromerige en sensuele scènes.

DE GROTE DOORBRAAK

Het tweeluik *Het uitstel* betekende voor u de absolute en definitieve doorbraak in de stripwereld. U schreef voor het eerst zelf volledig het scenario. Een zeer grote stap voorwaarts?
Ja, enorm. Het werd ook stilaan tijd dat ik met een project op de proppen kwam waarover ik zelf 100 % tevreden kon zijn. Je mag niet vergeten dat ik toen al 43 jaar was. Ik vond het stilaan de hoogste tijd om met iets uit te pakken waarmee ik de lezers zou kunnen overtuigen van mijn teken- en vertelkwaliteiten.
In de tijd van *Hoogwater* liep ik al rond met het idee hiervoor. Uitgeverij Dupuis had al gepolst naar dit verhaal, maar het kwam er niet meteen van. Daarom stelde ik mijn verhaal eerst aan Dargaud voor. Maar daar wilden ze er niets van weten. Door de setting van het verhaal in de streek van Aveyron vreesde Dargaud teveel een

HAAR ZO TUSSEN DIE TAFELS ZIEN BEWEGEN... EEN SIERLIJK STUKJE BALLET. EN ELKE KEER ALS IK HAAR ZIE...
...WORD IK WEER WAT MEER VERLIEFD.
BEN JIJ NOOIT GETROUWD, MAGINOT? JAMMER... ZO'N GRAJAS ALS JIJ!
ZE ZOU ZICH VAST GEEN MOMENT VERVELEN!

Het uitstel (deel 1): De echte hoofdrol is weggelegd voor Cécile… en hier zet Gibrat zijn joker in

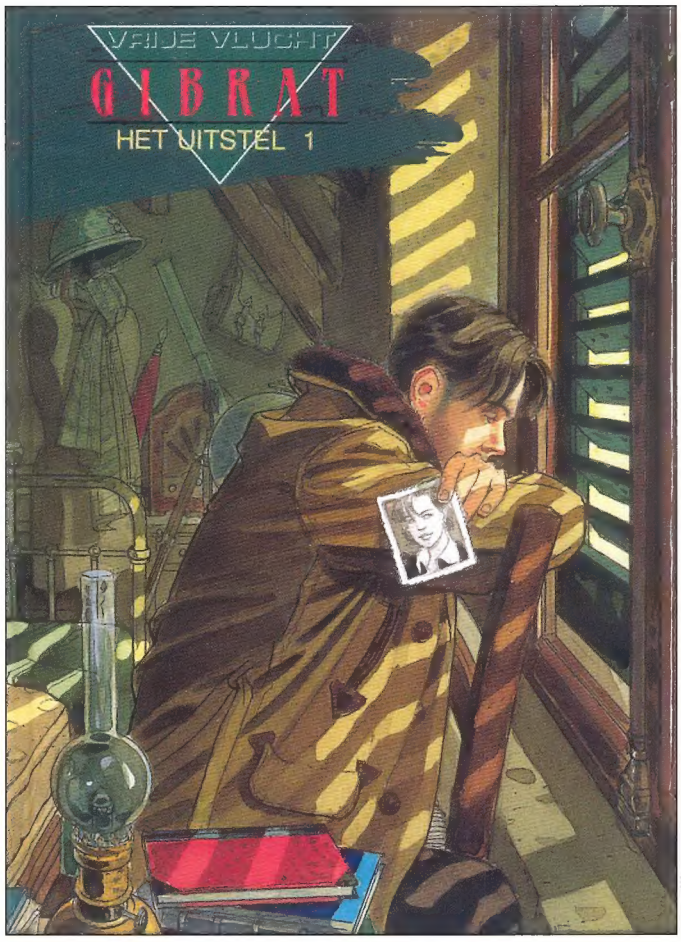

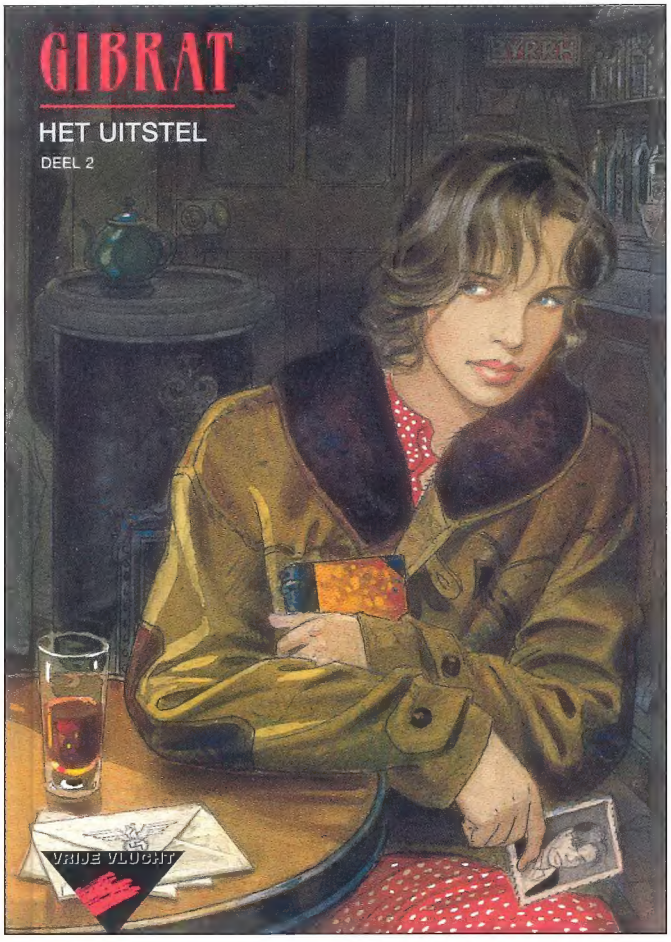

Covers van het tweeluik Het Uitstel (Dupuis, 1999)

herhaling van de oude verhalen van Goudard. En aangezien de verkoopcijfers van Goudard tegenvielen, wilden ze het risico liever niet meer lopen om nog eens op een matige verkoop af te stevenen.
Zo gingen een aantal jaren voorbij tot Dupuis mij opnieuw opbelde. Het toeval wilde dat ik net op dat moment door een ski-ongeval tijdelijk niet meer kon tekenen. Ik had dus een zee van tijd om ideeën uit te schrijven voor *Het uitstel*. Ik stuurde een beknopte versie van het scenario door naar Dupuis. De reacties waren heel enthousiast en zo ging het project aan het rollen en kwam ik onder de vlag van de collectie Vrije Vlucht terecht.

Cover van de Franse integrale versie van Het Uitstel (Le Sursis), verschenen bij Dupuis in 2008

Klopt het dat het scenario voor *Het uitstel* mede te danken is aan componist Chopin?
(lacht) Inderdaad, jullie hebben goed aan research gedaan. Ik ontdekte heel toevallig dat het schrijven vlotter liep terwijl ik op de achtergrond de Nocturne van Frédéric Chopin beluisterde. Liggend op mijn bed kwam de inspiratie door dit klassieke muziekstuk veel sneller. Vreemd eigenlijk, want normaal houd ik veel meer van rockmuziek. Ik heb trouwens muziek nodig om te werken. In perfecte stilte tekenen of schrijven lukt me veel moeilijker.

Welke roman heeft u zelf compleet overdonderd?
Da's een makkelijke. Zonder twijfel is dat *Ceux de 14* van Maurice Genevoix. Eigenlijk is het een oorlogsdagboek van een 24-jarige soldaat. Maar het is met zo'n sterke volwassenheid en rijpheid van geest geschreven dat ik het nooit meer vergeet. Een schitterend werk.

Hoe ging u te werk voor het schrijven van de vele verhalende tekstvakken?
Terwijl dialogen heel spontaan ontstaan, is dat voor de beschrijvende tekstgedeeltes niet het geval. Ze vergen een echte inspanning. Met een minimum aan woorden moet je de exacte omschrijving weten weer te geven. En dat is niet altijd simpel. Het vergt ook meer tijd dan het schrijven van dialogen. Meermaals was ik meer dan drie uur bezig om drie zinnetjes te schrijven die exact verwoordden wat ik wilde duidelijk maken. Als het verlangde eindresultaat er dan is, vergeet je die inspanning snel en beschouw je die uren zeker niet als tijdverlies. Maar als dat uren schrappen, veranderen en herformuleren uiteindelijk niets opleverde, kon ik soms flink ontgoocheld zijn. Ik weiger kunstgrepen toe te passen door meer plaats te ruimen voor beschrijvende teksten. Ik dwing me ertoe alle beschrijvingen zo kort mogelijk te houden. Ik vergelijk de teksten in mijn strips vaak met songteksten. Een lied beschrijft een wereld in enkele coupletten. Enkele pagina's, enkele vierkante centimeters, dat is ook wat een stripauteur ter beschikking heeft. Gelukkig overheerst meestal de voldoening want het is een kunst om de precieze woorden te vinden. Vreemd, maar ik voel me nu al veel zelfzekerder als schrijver-scenarist dan als tekenaar. Hoewel ik al veel langer teken dan verhalen schrijf.

Na *Het uitstel* werd u vaak bestempeld als een realistisch tekenaar.
Dat etiket klopt totaal niet. Ik vind mezelf absoluut geen realistisch tekenaar. Zeker niet in de betekenis van iemand die met een fotografische precisie mensen, landschappen en dingen weergeeft. Ik ben meer een expressief tekenaar dan een realistisch tekenaar. Ik voel me meer verwant met tekenaars als Dupuy en Berbérian dan met iemand als Jean Giraud.

WAT 'N LEF ! IK ZOU HAAR TOCH GEZIEN HEBBEN. ZE ZIJN IN EEN LANGE STOET VOORBIJ DE POORT GELOPEN.
DAAR HEB JE ZE WEER...
AH ! BOUVS-SOUX BLIJFT BIJ BASILE STAAN !
DAT LIJKT ME GEEN GOED IDEE ! ZIE JE WEL ? ZE MAKEN RUZIE !

Scène uit Het uitstel : Julien is getuige van zijn eigen begrafenis

Een heel originele scène is het moment waarop Julien vanuit zijn schuilplaats zijn eigen begrafenis observeert.
Oh, ik houd ook veel van die scène. Ik vind het achteraf bekeken zelfs wat jammer dat ik er niets meer mee gedaan heb. Ik had ze best nog wat meer kunnen uitwerken. Het drukt de wens uit van ieder mens - dat denk ik toch- om eens een vlieg te kunnen zijn en gesprekken stiekem te kunnen afluisteren om te horen wat anderen over jou vertellen.

Het verhaal speelt zich af in Aveyron. Van waar die keuze?
Ik ben eigenlijk geboren in Parijs als stadsmens. Ik ken de streek van Aveyron enkel van mijn vakanties. Ik bracht er zalige maanden door met mijn grootouders. Ik had een heel intense band met mijn grootmoeder. Het was een bijzondere vrouw met een sterke persoonlijkheid en een levendige fantasie. Beschouw het dus maar als een eerbetoon aan deze streek, waaraan ik niets dan leuke herinneringen uit mijn kindertijd bewaar.

De echte vedette van het verhaal is niet Julien maar wel de mooie Cécile. Geen bimbo maar een 'girl next door', heel knap maar toch bereikbaar. Had u een bepaalde vrouw in gedachten toen u het personage van Cécile creëerde?
(lacht) Joker ! Dit moet geheim blijven. Hier zet ik mijn joker in. Die joker gunnen jullie mij toch. Over naar de volgende vraag. *(lacht heel luid)*

GIBRAT BEVESTIGT MET ELKE RAAF PIKT

Dit tweeluik is een soort vervolg op *Het uitstel*. Zat u al lang met dit idee in het hoofd ?
Nee, ik beschouw *Elke raaf pikt* eigenlijk nog altijd als een ander verhaal. Ik vond het wel interessant om het verhaal te laten aan sluiten bij *Het uitstel*. Het einde ervan vindt plaats op 5 juni 1944. Deel 1 van *Elke raaf pikt* begint met een scène waarin een personage vertelt over de landing in Normandië, met andere woorden: 6 juni 1944! Het leek me ook leuk om een grote verrassing in te bouwen en daarom maakte ik van Cécile en Jeanne zussen. Op het einde van deel 1 zie je zelfs een foto van Cécile en wordt haar naam expliciet vermeld. Ik speel nu met de idee om in mijn nieuwe reeks *Mattéo* ook ergens een link of verwijzing in te bouwen naar *Het uitstel* en *Elke raaf pikt*.

Kwam de inspiratie voor dit tweeluik snel ?
Nee, integendeel. Het was een lastig karwei. Ik voelde immers de zware druk op mijn schouders om te bevestigen. Ik had veel te verliezen. Er stond heel wat op het spel. Dat gevoel had ik totaal niet bij *Het uitstel*. Ook op signeersessies voelde ik de druk toen vele lezers me vertelden dat ik onmogelijk nog een tweede keer een dergelijk verhaal zou kunnen bedenken. Mijn oog voor detail eiste echter zijn tol ten aanzien van het werktempo. Voor *Het uitstel* had ik gemiddeld twee werkdagen nodig voor het tekenen en inkleuren van één pagina. Nu werd dat drie keer zoveel. Ik worstelde meer dan voorheen. Ik miste die spontane, losse werkwijze van vroeger. Mijn tekenwerk is meer statisch geworden en te esthetisch. Daarvoor waren mijn tekeningen directer en schetsmatiger. Dat kwam simpelweg doordat ik me toen moest haasten. Voor *Elke raaf pikt* deed ik zeven of acht dagen over een pagina. Alleen al het inkleuren kostte me twee of drie hele dagen per pagina. Dat was echt te veel. Voor *Mattéo* liep dat gelukkig weer vlotter.

Hoe bent u aan documentatie gekomen om in Elke raaf pikt Parijs te tekenen, gezien van op de daken ?
Mijn goede vriend en tekenaar Alain Dodier, die jullie in Vlaanderen ook zeker kennen van zijn succesreeks J.K. Jerome Bloks, had heel veel fotomateriaal. Hij was zo vriendelijk die foto's aan mij uit te lenen. Ik houd enorm van het Parijs in die periode. Die woonboten vooral. Zalig om te tekenen. Vandaar ook mijn idee om Jeanne te laten onderduiken op zo'n woonboot.

Sfeerbeeld uit het departement Aveyron

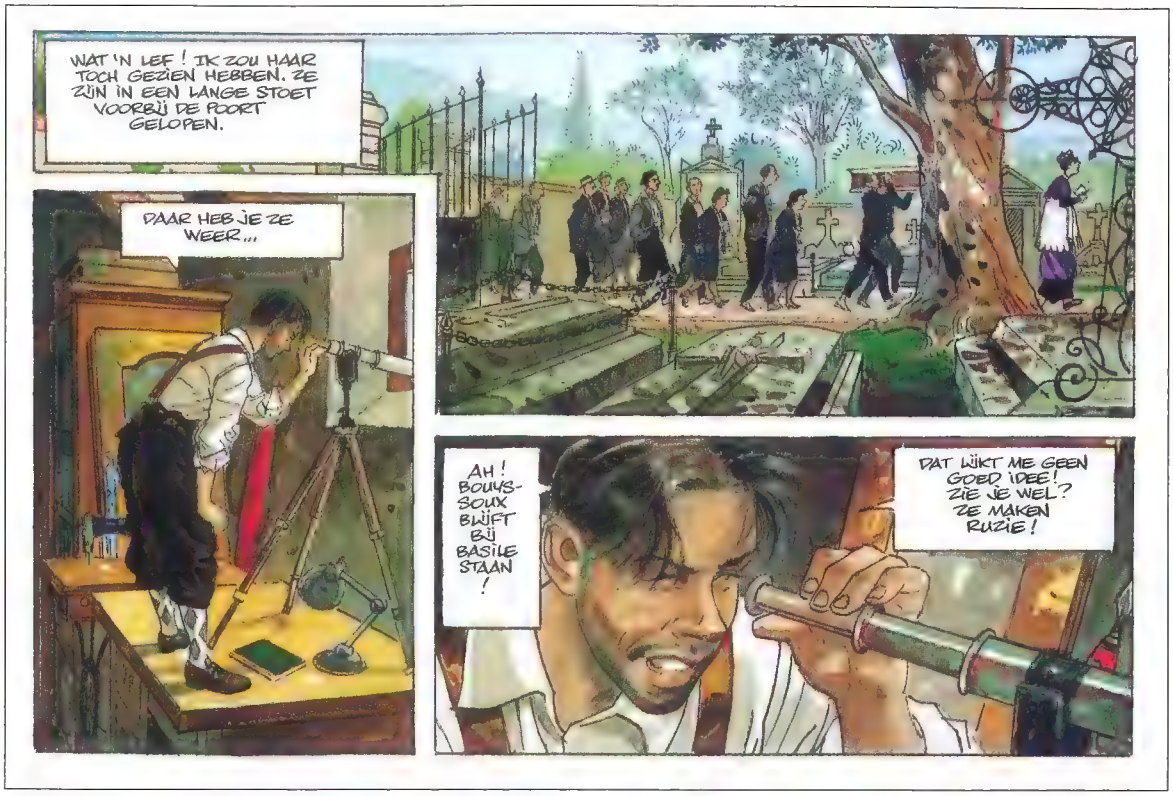
WAT 'N LEF ! IK ZOU HAAR TOCH GEZIEN HEBBEN. ZE ZIJN IN EEN LANGE STOET VOORBIJ DE POORT GELOPEN.
DAAR HEB JE ZE WEER...
AH ! BOUVS-SOUX BLIJFT BIJ BASILE STAAN !
DAT LIJKT ME GEEN GOED IDEE ! ZIE JE WEL ? ZE MAKEN RUZIE !

Scène uit Het uitstel : Julien is getuige van zijn eigen begrafenis

Een heel originele scène is het moment waarop Julien vanuit zijn schuilplaats zijn eigen begrafenis observeert.
Oh, ik houd ook veel van die scène. Ik vind het achteraf bekeken zelfs wat jammer dat ik er niets meer mee gedaan heb. Ik had ze best nog wat meer kunnen uitwerken. Het drukt de wens uit van ieder mens - dat denk ik toch- om eens een vlieg te kunnen zijn en gesprekken stiekem te kunnen afluisteren om te horen wat anderen over jou vertellen.

Het verhaal speelt zich af in Aveyron. Van waar die keuze?
Ik ben eigenlijk geboren in Parijs als stadsmens. Ik ken de streek van Aveyron enkel van mijn vakanties. Ik bracht er zalige maanden door met mijn grootouders. Ik had een heel intense band met mijn grootmoeder. Het was een bijzondere vrouw met een sterke persoonlijkheid en een levendige fantasie. Beschouw het dus maar als een eerbetoon aan deze streek, waaraan ik niets dan leuke herinneringen uit mijn kindertijd bewaar.

De echte vedette van het verhaal is niet Julien maar wel de mooie Cécile. Geen bimbo maar een 'girl next door', heel knap maar toch bereikbaar. Had u een bepaalde vrouw in gedachten toen u het personage van Cécile creëerde?
(lacht) Joker ! Dit moet geheim blijven. Hier zet ik mijn joker in. Die joker gunnen jullie mij toch. Over naar de volgende vraag. *(lacht heel luid)*

GIBRAT BEVESTIGT MET ELKE RAAF PIKT

Dit tweeluik is een soort vervolg op *Het uitstel*. Zat u al lang met dit idee in het hoofd ?
Nee, ik beschouw *Elke raaf pikt* eigenlijk nog altijd als een ander verhaal. Ik vond het wel interessant om het verhaal te laten aan sluiten bij *Het uitstel*. Het einde ervan vindt plaats op 5 juni 1944. Deel 1 van *Elke raaf pikt* begint met een scène waarin een personage vertelt over de landing in Normandië, met andere woorden: 6 juni 1944! Het leek me ook leuk om een grote verrassing in te bouwen en daarom maakte ik van Cécile en Jeanne zussen. Op het einde van deel 1 zie je zelfs een foto van Cécile en wordt haar naam expliciet vermeld. Ik speel nu met de idee om in mijn nieuwe reeks *Mattéo* ook ergens een link of verwijzing in te bouwen naar *Het uitstel* en *Elke raaf pikt*.

Kwam de inspiratie voor dit tweeluik snel ?
Nee, integendeel. Het was een lastig karwei. Ik voelde immers de zware druk op mijn schouders om te bevestigen. Ik had veel te verliezen. Er stond heel wat op het spel. Dat gevoel had ik totaal niet bij *Het uitstel*. Ook op signeersessies voelde ik de druk toen vele lezers me vertelden dat ik onmogelijk nog een tweede keer een dergelijk verhaal zou kunnen bedenken. Mijn oog voor detail eiste echter zijn tol ten aanzien van het werktempo. Voor *Het uitstel* had ik gemiddeld twee werkdagen nodig voor het tekenen en inkleuren van één pagina. Nu werd dat drie keer zoveel. Ik worstelde meer dan voorheen. Ik miste die spontane, losse werkwijze van vroeger. Mijn tekenwerk is meer statisch geworden en te esthetisch. Daarvoor waren mijn tekeningen directer en schetsmatiger. Dat kwam simpelweg doordat ik me toen moest haasten. Voor *Elke raaf pikt* deed ik zeven of acht dagen over een pagina. Alleen al het inkleuren kostte me twee of drie hele dagen per pagina. Dat was echt te veel. Voor *Mattéo* liep dat gelukkig weer vlotter.

Hoe bent u aan documentatie gekomen om in Elke raaf pikt Parijs te tekenen, gezien van op de daken ?
Mijn goede vriend en tekenaar Alain Dodier, die jullie in Vlaanderen ook zeker kennen van zijn succesreeks J.K. Jerome Bloks, had heel veel fotomateriaal. Hij was zo vriendelijk die foto's aan mij uit te lenen. Ik houd enorm van het Parijs in die periode. Die woonboten vooral. Zalig om te tekenen. Vandaar ook mijn idee om Jeanne te laten onderduiken op zo'n woonboot.

Sfeerbeeld uit het departement Aveyron

Covers van het tweeluik Elke raaf pikt (Dupuis, 2002 en 2005)

In de lang uitgesponnen dialogen tussen Jeanne en François op de Parijse daken gaat u heel uitgebreid in op de zin en onzin van het communisme. Vanwaar die interesse?
Ik ben zelf in een communistisch gezin opgevoed. Zowel in *Het uitstel* als in *Elke raaf pikt* spelen communisten een belangrijke rol. In het eerste verhaal is de dorpsonderwijzer - in wiens leegstaande woning Julien onderduikt- gearresteerd vanwege zijn communistische overtuiging. De lokale verzetsman is een communist. In *Elke raaf pikt* is Jeanne een overtuigd communiste en actief voor het verzet. Ik groeide zelf op als lid van de rode jeugdbeweging en werd later lid van de rode studentenbond en de Franse communistische partij. In 1981, op mijn 27ste, brak ik met de communistische partij.

Waarom?
Ik had het gevoel alles te verraden waarvoor mijn grootouders hun hele leven hadden gevochten. Elke keer als het onderwerp ter sprake kwam bij mijn oma, sprak ik er openhartig over maar zag ik dat het haar pijn deed. Mijn opa overleed toen ik 18 jaar was. Mijn grootouders geloofden echt dat de Sovjetunie de hemel op aarde was, of dat de communisten er in elk geval hard aan werkten om dat ervan te maken. Zij zijn door de geschiedenis bedrogen. Mijn vader was geen lid van de communistische partij, maar wel een sympathisant. Een van de redenen die me verwijderd hebben van het communisme, is de nadruk op de logica en de abstractie van het gevoel. Dat verleden is een belangrijke reden voor de dialoog tussen Jeanne en François in *Elke raaf pikt*. Jeanne zegt dat een goede communist eerst aan anderen denkt en François antwoordt dat communisten niet aan anderen denken, maar in plaats daarvan *voor* anderen denken. Mijn ouders hebben een moeilijke jeugd gehad. Het was ondenkbaar dat zij hun ouders zouden tegenspreken, zelfs als zij iets belachelijks zeiden. De vrees hun autoriteit over hun kinderen te verliezen, overheerste.

LES GENS HONNÊTES, GOUDARD OP ZIJN 53STE

Dit jaar verscheen in de collectie Vrije Vlucht het niet-vertaalde *Les gens honnêtes*. Voor het eerst schreef u het scenario zonder het verhaal zelf te tekenen.
Ik had het verhaal best zelf willen tekenen maar ik had het te druk met de voorbereidingen van Mattéo dat ik het heb uitbesteed aan Christian Durieux.

Waarom koos u voor hem?
Mijn uitgever Claude Gendrot bracht me met Durieux in contact. Hij had me kopieën van zijn album *Central Park* getoond en het klikte tussen Christian en mij vanaf het allereerste moment.

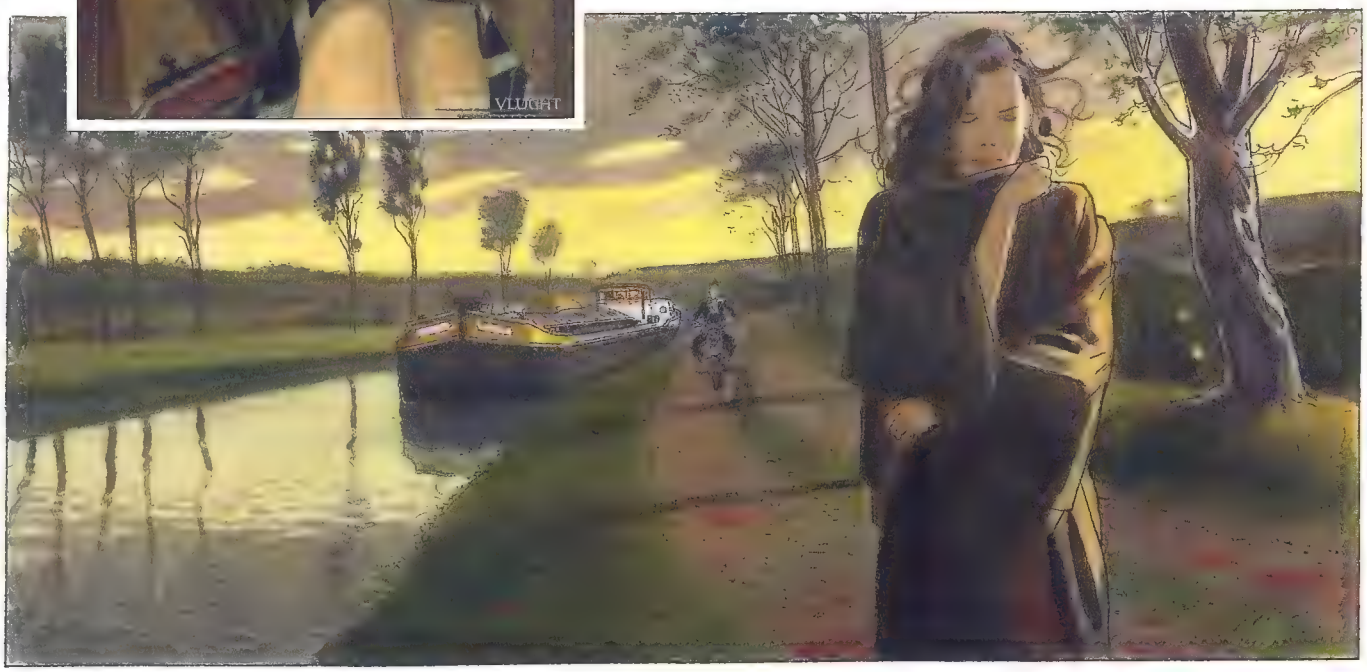

"Woonboten zijn zalig om te tekenen!", dixit Gibrat. Uit Elke raaf pikt, deel 1

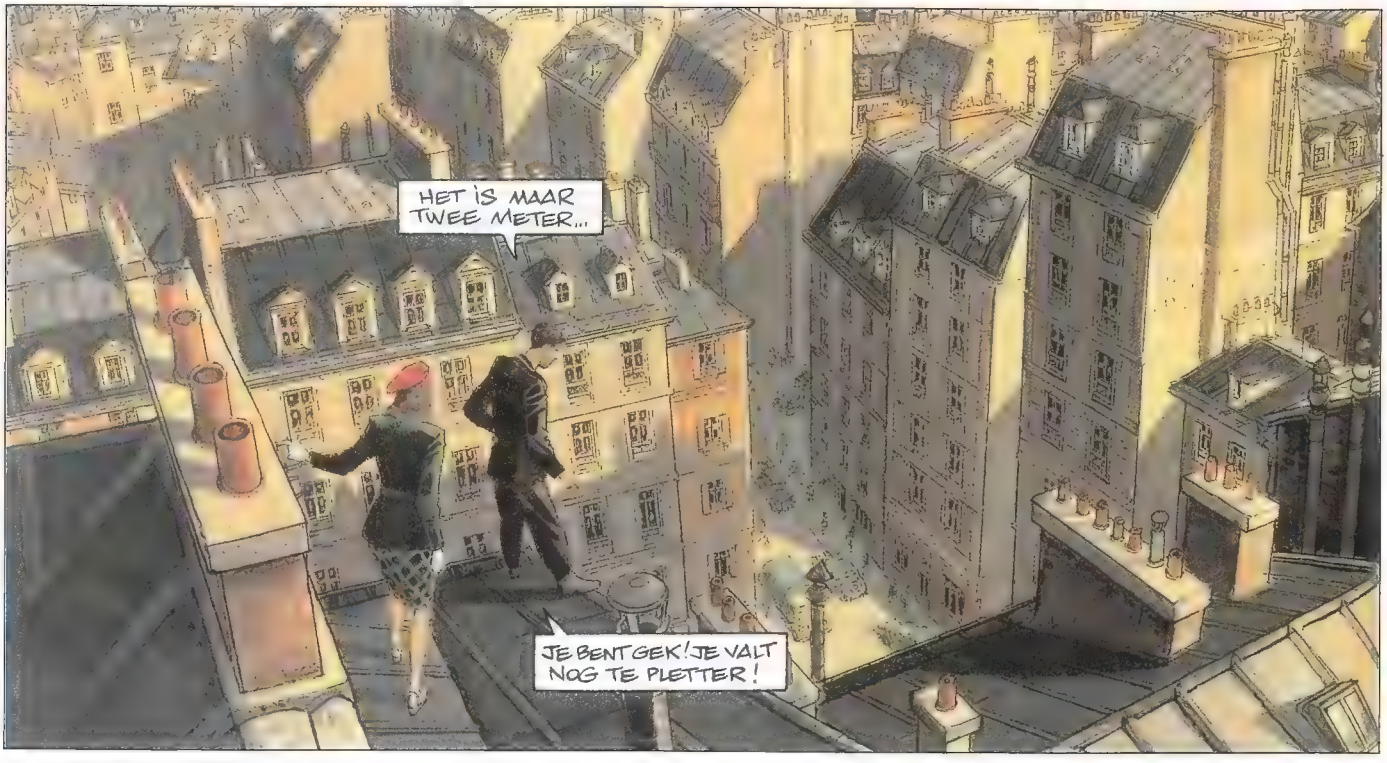

Fragment uit Elke raaf pikt, deel 1, op de Parijse daken

Even hartelijk als met Jackie Berroyer?
Ja, in feite wel. Je kan beide ontmoetingen met elkaar vergelijken. We delen dezelfde interesse voor het observeren van de gewone mensen. We hebben ook hetzelfde gevoel voor humor. Voor een verhaal als *Les gens honnêtes* is het echt wel belangrijk dat scenarist en tekenaar elkaar heel goed aanvoelen.

Hoe gedetailleerd zijn de scenario's die u aan Christian Durieux geeft?
Oh, die zijn heel vaag. De eerste vijftien pagina's schreef ik zelf uit. Voor de rest werd het verhaal samen met Christian besproken tussen pot en pint. Ik gaf hem geen enkele grafische aanwijzing over hoe de personages er moesten uitzien. Dat zou van de tekenaar enkel een uitvoerder maken en dat wilde ik absoluut vermijden. Ik heb me laten verrassen door Christian. *(lacht)*

Het is het verhaal van Philippe die op de dag van zijn 53ste verjaardag plotseling ontslagen wordt. Philippe verliest alles. Hij verbreekt het contact met zijn vrouw. Hij wordt gelukkig gesteund door zijn hoogzwangere dochter Fanny. Als op het einde van het verhaal de kleine Evan wordt geboren is er weer wat licht aan het eind van de tunnel.

Is het overdreven om te zeggen dat de hoofdpersoon Philippe een soort oudere versie is van David Goudard?
Inderdaad, dat hebben jullie goed gezien. Philippe is geen held en ook geen anti-held maar wel een doodgewone, ordinaire kerel. Het enige verschil is dat een dergelijk verhaal verstrippen in de jaren '80 vrij uniek was en dat is nu minder het geval. De voorbije jaren kan je dit soort verhalen zowat overal lezen.

Aangezien het album niet in het Nederlands vertaald is, weten weinig lezers wellicht waarover het album gaat. Kunt u er iets meer over vertellen ?

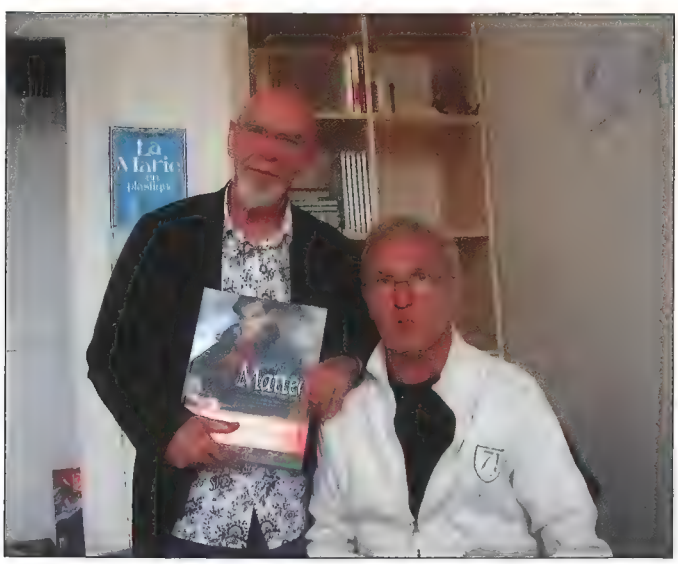

Jean-Pierre Gibrat met zijn vriend en uitgever Claude Gendrot (links)

MATTÉO, NIEUW OORLOGSDRAMA IN VIER DELEN

Laten we het tenslotte hebben over uw meest recente album, *Mattéo*. Wat kan u al kwijt over dit nieuwe prestigieuze project?
Het wordt een vierluik waarin we het hoofdpersonage Mattéo volgen tussen 1914 en 1939. Mattéo wordt in alle grote oorlogen van de eerste helft van de twintigste eeuw betrokken. Hij wordt een anti-militarist, een soldaat tegen wil en dank. In het eerste deel volgen we hem als zeventienjarige tijdens de Eerste Wereldoorlog. Hij leeft in Collioure, samen met zijn Bretoense moeder. Zijn vader is een overleden Spaanse dienstweigeraar, een anarchist. Ook in dit verhaal is er liefde in het spel. Mattéo wordt verliefd op de knappe Juliette. Zij wordt opgevangen door de Franse bourgeoisfamilie De Brignac. Net wanneer Juliette voor de avances van Mattéo lijkt te bezwijken, moet hij in de loopgraven gaan strijden. Daarna tekent hij voor de Spaanse burgeroorlog en wordt communist, tot grote ontgoocheling van zijn moeder. Deel 1 eindigt in de lente van 1915. Verder zullen we in de komende delen zien hoe Mattéo verzwolgen wordt door de Russische Revolutie van 1917. Ook het opkomend fascisme in de jaren dertig zal uitgebreid aan bod komen.

Ligt de volledige plot van de vier delen al vast?
Het scenario ligt in grote delen vast, maar is nog niet in het kleinste detail uitgeschreven. Verre van!

ET LES MITRAILLEUSES TRouaient LA BRUME, CRUCIFIANT À L'AVEUGLE, SA GRANDE CARCASSE ÉGAIT RETOMBÉE SUR UN MÉTRAS DE BARBELÉS, IL GIGOTAIT ENCORE COMME UN POULET SANS TÊTE..
UNE BALLE STOPPA NET SES CONVULSIONS, D'AUTRES BALLES S'ACHARNÈRENT SUR LUI, MODIFIANT SA FORME.
DEVANT LE DÉSASTRE, L'ORDRE VINT DE SE REPLIER. EN RAMPANT DE TROU D'OBUS EN TROU D'OBUS COMME UN CHIEN CORROMPU, JE ME LAISSAIS GLISSER DANS LA TRANCHÉE, ABANDONNANT L'HORRIBLE CHANTIER PEUPLÉ DE GRAVATS D'HOMMES.

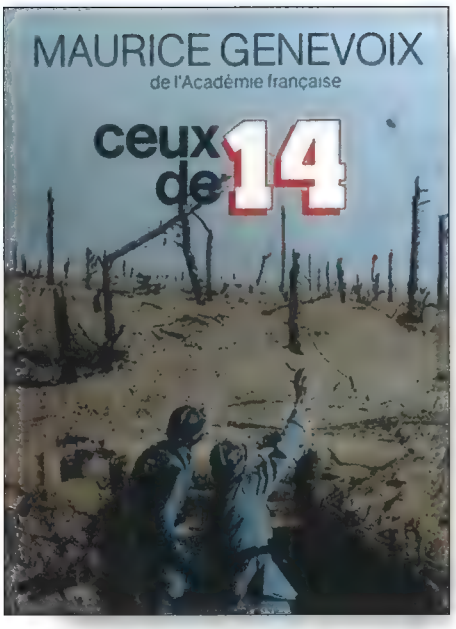

Boven: Cover van één van de lievelingsboeken van Gibrat: Ceux de 14… niet toevallig een oorlogsdagboek

Links: Voor het eerst maakt Gibrat in Mattéo gebruik van zogenaamde stiltes. De actie zit in de tekening zelf. Er zijn geen tekstballonnen of geluidseffecten op de achtergrond nodig

Wat is de achtergrond van het personage Mattéo?
Hij wordt in de Eerste Wereldoorlog betrokken zonder echt anti-militaristische ideeën te hebben. Mattéo's vader is zelf een anarchist die ondergedoken leeft in Collioure. Hij begint aan de oorlog met het ideaal om de vrede te herstellen maar door het contact met de gruwel van de oorlog wordt hij wel een anti-militarist. Iemand die naar een wereld streeft zonder geweld en vrede wil, kan soms niet anders dan naar de wapens grijpen. Het lijkt tegenstrijdig maar het is het niet.

Hoever gaat u in het getrouw natekenen van historische plaatsen en decors ?
Een echte *freak* ben ik niet. Het gaat mij boven alles om het vertellen van een verhaal van mensen met hun gevoelens en eigen karakter. Uiteraard is er wel wat opzoekingswerk nodig als je een strip wil tekenen waarbij het kader historisch is. Voor *Het uitstel* en *Elke raaf pikt* was het vinden van documentatiemateriaal zeer makkelijk. Over de Tweede Wereldoorlog vind je dan ook zowat overal boeken, foto's, internetsites, dvd's en oude videobanden. Voor Mattéo is dat niet altijd zo evident. Zo ben ik bijvoorbeeld bezig met het stuk over de Russische revolutie van 1917. Wel, je vindt echt heel weinig bruikbaar fotomateriaal over Petrograd in die periode. Ik denk eraan om zelf naar Sint-Petersburg te reizen om ter plekke de nodige foto's te verzamelen. De miserie die in Rusland heerste is ook totaal anders dan de miserie van de Tweede Wereldoorlog. In Rusland was de oorlog voelbaar bij iedereen en overal in het land. Dat was in 1940-'45 niet het geval. Je kon in bepaalde steden gewoon vrolijk ravotten buiten, terwijl op 200 km afstand de echte gruwel van de oorlog zich afspeelde. In Frankrijk was maar één op duizend mensen betrokken bij het verzet. Volgens historische bronnen waren er in juni 1943 maar twintigduizend mensen illegaal actief. Het merendeel daarvan was het te doen om het ontlopen van de verplichte tewerkstelling in Duitsland. Dat waren dus meer onderduikers dan gewapende verzetsstrijders. Het is een feit dat het aantal mensen dat zich aansloot bij de binnenlandse strijdkrachten pas aan het einde van 1944 sterk is gestegen. In juli 1944 waren er honderdduizend mensen bij aangesloten. Een maand later waren het er vierhonderdduizend. Hoeveel mensen hebben werkelijk de wapens opgenomen, zonder daar feitelijk toe gedwongen te zijn, zoals de joden of de communisten? Julien uit *Het uitstel* speelt weliswaar geen glansrol, maar zelf zou ik het waarschijnlijk niet beter hebben gedaan. Uiteindelijk verstopt hij wel wapens en neemt hij risico's. Misschien wel meer dan ik in zijn plaats had gedaan. Hij doet dat in 1943, wanneer het Derde Rijk weliswaar grote tegenslagen ondervindt, maar de afloop van de oorlog nog niet vaststaat.

Heeft u bepaalde nieuwe dingen uitgeprobeerd in *Mattéo*?
Ja, absoluut. Om te beginnen werkte ik mijn platen uit op een groter formaat. Mijn originelen zijn nu 47 cm groot in plaats van de traditionele 37 cm. Die tien centimeter meer laten me toe om de tekeningen echt 'open' te trekken en meer ruimte te creëren. Voor het eerst maak ik ook gebruik van zogenaamde *stiltes*. In romans en films had ik al gevoeld dat *stiltes* voor een enorme kracht in het verhaal kunnen zorgen en echt meerwaarde kunnen betekenen.

Kijkt u uit naar de promotie van *Mattéo* en de reacties van uw lezers?
Zeker. De promotie op zich is niet iets om naar te verlangen. Het hoort er nu eenmaal bij. Maar ik ben wel oprecht benieuwd naar wat mijn lezers zullen vinden van mijn nieuwe album. Ik ben er in ieder geval tevreden over. Het verhaal is diepgaander, expressiever dan al mijn vorige werk. De thematiek is ook zwaarder, vind ik. Mattéo is ook minder anekdotisch en minder beschrijvend.

Een moeilijke vraag tot slot. Op welk album bent u het meest trots?

Cover van zijn meest recente werk Mattéo (Daedalus, 2009)

Zo moeilijk is die vraag voor mij niet. Zoveel albums heb ik immers nog niet op mijn actief staan. Het moet zeker een album zijn waarvoor ik zelf het scenario geschreven heb. Daarom kies ik voor *Het uitstel*. Het is met een zeker *schwung* en naturel getekend waar ik nu nog soms jaloers op ben. Ondanks de tijdsdruk vind ik mijn platen nog altijd heel goed. Daarenboven is er ook het sentimentele. Mijn eerste eigen scenario betekende meteen ook mijn echte doorbraak bij het publiek. Maar vermeld ook maar dat ik nu al heel fier ben op mijn nieuwste project *Mattéo*, al is er dan nog maar één deel van de vier verschenen. Dit wordt zeker mijn meest diepgaande reeks tot nu toe...

Onze lezers zullen het waarderen dat u een deel van uw kostbare tijd aan een Vlaams stripblad wilde wijden. Hartelijk dank.
Graag gedaan. En ik hoop in de toekomst ook eens in Vlaanderen te gast te zijn om mijn nieuwste *Mattéo* te komen signeren.

Bibliografie Jean-Pierre Gibrat

In het Nederlands verschenen :

* ***Idee-fixe***
(HC, in de 'Auteur'-reeks n° 10', uitgever) Dargaud, 1982)
* ***Goudard***
(SC, in de collectie 'Rhas Lovely', uitgever) Vereber, 1985)
* ***Het Meisje uit Parijs***
(SC, in de 'Collectie Picto', uitgever) Dargaud, 1983)
* ***Pinokkio***
(SC, in de 'Parade'-reeks, album 10, uitgever) Adonis, 1985)
* ***Hoogwater***
(HC, in de reeks 'Meesterwerken', uitgever) Dargaud, 1996)
* ***Het Uitstel***
(HC, in de collectie 'Vrije Vlucht', uitgever) Dupuis)
- Deel 1 (1999)
- Deel 2 (1999)
* ***Elke raaf pikt***
(HC, in de collectie 'Vrije Vlucht', uitgever) Dupuis)
- Deel 1 (2002)
- Deel 2 (2005)

Enkel in het Frans verschenen :

* **Goudard** - 5 albums :
- Deel 1 : Dossier Goudard (HC, 1980, Le Square)
- Deel 2 : C'est bien du Goudard (HC, 1981, Fluide Glacial)
- Deel 3 : La Parisienne (HC, 1983, Dargaud)
- Deel 4 : Goudard et la Parisienne (HC, 1984, Dargaud)
- Deel 5 : Goudard a de la chance (HC, 1987, Dargaud)
– Integrale versie : 'Les années Goudard' (2006, Dargaud)
* **Les Aventures de Zaza** - 2 albums :
- L'empire sous la mer (1985, Edition n° 1)
- Uluru (1987, Editions Michel Lafon)
* **Médecins sans frontières**
3 albums, bij uitgever Bayard :
- Mission en Afrique (1988)
- Mission en Thaïlande (1991)
- Mission au Guatemala (1994)
* **Quelques jours en juin**
(portfolio uitgegeven door Galeries Daniel Maghen, 2003)
à 14 uitneembare tekeningen
* **Eté comme hiver**
(portfolio uitgegeven door Galeries Daniel Maghen, 2004)
à 14 uitneembare tekeningen
* **Les gens honnêtes**
(HC, in de collectie 'Ars Libre', uitgever Dupuis, 2008)

KOFFIE KLETS

Gazotti en Vehlmann plannen

Gazzotti tekent momenteel aan een nieuw album uit de serie *Alleen,* op scenario van Vehlmann. Als alles vlot verloopt, voorziet uitgeverij Dupuis de uitgave voor juni. Gazzotti wil dolgraag ook nog een nieuwe *Soda* tekenen, maar speelt op veilig. Hij begint pas te tekenen aan een nieuwe verhaal als hij een volledig uitgewerkt scenario ontvangt. Maar tot onze grote spijt is dat is tot op heden nog niet gebeurd. Het blijft dus voorlopig koffiedik kijken. Ondertussen is Vehlmann ook scenarist voor tekenaar Kerascoët. Deze is al vanaf 2007 met een album bezig, dat naar verluidt een honderd pagina's gaat tellen. Een heel karwei, daar Kerascoët zijn pagina's direct inkleurt met waterverf. Het album *Jolies Ténèbres* verschijnt echter niet in het Nederlands. Volgens uitgever Ballon Media is het een heel erg grauw, donker en griezelig verhaal, dat slechts een beperkt lezerspubliek zal kunnen bekoren. Ook het album van Bonin, *Quand souffle le vent* (*Wanneer de wind waait* – zie het interview in dit nummer) staat niet op het vertaalprogramma. Dus voorlopig niet gepland, maar je weet maar nooit.

Dark knight

De Batmanfilm *The dark knight* heeft de kaap van de 800 miljoen euro aan wereld-

Waar blijft Natasja?

Van in 2007 is het geleden dat er nog een nieuw album van stripheldin Natasja verscheen. Maar er is hoop. Omstreeks 2010 – wat is nu een jaartje extra – komt het 21ste album eraan onder de voorlopige titel *Le regard du passé*. Tekeningen van Walthéry, op scenario van Thierry Martens en Mythic. Het verhaal zou zich afspelen in Luxor en Caïro (Egypte) En geloof het of niet... er staat reeds een volgend Natasja-verhaal op stapel, voor 2011 zelfs. Hierbij springt George van Linthout Walthéry even bij. Het verhaal op scenario van Borgés speelt zich naar verluidt af in donker Afrika. Ook de Ouwe Blauwe zou weer uitvliegen. Alhoewel, vliegen... in 1980 verscheen bij uitgeverij Dupuis in de serie Het beste uit Robbedoes een eerste, en meteen laatste verhaal van deze superduif. Volgens tekenaar Di Sano die meewerkt aan de tekeningen, op scenario van Cauvin, mogen we een reïncarnatie verwachten einde 2009, begin 2010. Begin al maar de lucht af te speuren.

wijde inkomsten overschreden. Het is nog maar de vierde keer in de geschiedenis dat een film daarin slaagt. *The dark knight* is het vervolg op *Batman begins* uit 2005. In de thriller van Christopher Nolan neemt Batman het, samen met Harvey Dent, op tegen The Joker. The Joker wordt vertolkt door de Australische acteur Heath Ledger. Hij overleed kort voor de première van de film. De film was een kaskraker en goed voor 800 miljoen euro aan de bioscoopkassa. Eerder overschreden *Titanic* (1997), *The lord of the rings: the return of the king* (2003) en *Pirates of the Carribean: dead man's chest* (2006) de kaap van de 800 miljoen euro.

Studio 100 Krant

Trouwe lezers van de krant *Het Laatste Nieuws* missen waarschijnlijk al een tijdje de weekendbijlage *Disneykrant.* Maar waarom putten uit de voorraad van Disney als er een beter alternatief is? Vanaf april wekelijks op zaterdag de *Studio 100 Krant* als bijlage. De doelgroep? Kinderen van 4 tot 14 jaar. Ze vinden in deze krant alles over *Mega Mindy, Piet Piraat, Samson & Gert, K3, Het Huis Anubis* en de nieuwste serie *Amika.* Elke week moeten er 16 pagina's nieuwe verhalen, spelletjes en tekeningen gemaakt worden. Hiervoor werd zelfs een extra tekenaar aangeworven, en diegenen die er halftijds mee bezig waren, kunnen nu fulltime ingeschakeld worden. Meer dan zes jaar geleden maakte *Studio 100* voor *Het Laatste Nieuws* al de *Plopsakrant.* Toen waren *Plop, Samson en Gert* de belangrijkste figuren voor *Studio 100.* Ondertussen zijn er heel wat figuren bijgekomen en ook series die oudere kinderen aanspreken. *Het Huis Anubis* en *Amika,* reeksen waarvan het publiek iets ouder is, moesten er ook bij. Voor die pagina's gebruikt men vooral foto's en geen tekenin-

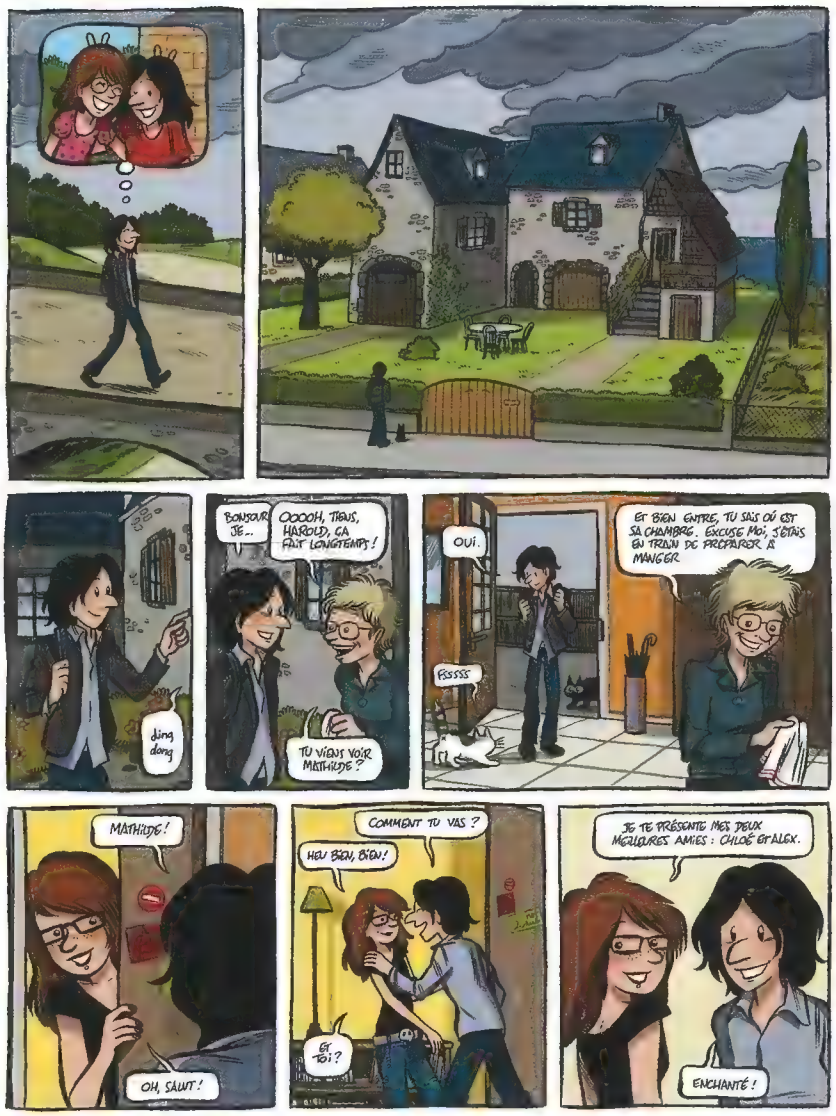
BONJOUR JE..
OOOOH, THOUS, HAROLD, ÇA FAIT LONGTEMPS!
TU VIENS VOIR MATHILDE?
ding dong
OUI.
FSSSS
ET BIEN ENTRE, TU SAIS OÙ EST SA CHAMBRE. EXCUSE MOI, J'ÉTAIS EN TRAIN DE PREPARER LA MANGER
MATHILDE!
OH, SALUT!
COMMENT TU VAS?
HEU BIEN, BIEN!
ET TOI?
JE TE PRÉSENTE MES DEUX MEILLEURES AMIES: CHLOÉ ET ALEX.
ENCHANTÉ!

Elric met kleine e

Elric en Laurel, een vrouwelijke stripauteur, slaan de handen in elkaar voor een nieuw album dat gaat verschijnen bij Dargaud. Laurel is een autodidact die al 3 albums heeft getekend op een scenario van Lorris Murail, namelijk *Le journal de Carmilla* dat bij Vent D'Ouest (ventsdouest.com/bd/) is verschenen. Zij schrijft het scenario voor het album dat ze in samenwerking met elric (geen schrijffout, hij gebruikt steeds een kleine e) voor Dargaud maakt. Ze inkt en kleurt wel de tekeningen die tekenaar elric maakt. Tekenaar elric licht een tipje van de sluier op : *"We hebben ook al een voorlopige titel bedacht, Jour de pluie (regendag). Het is het verhaal van een jongen die een weekje vakantie doorbrengt bij zijn grootmoeder in Bretagne. Je leert hem gaandeweg beter kennen. Naarmate hij meer mensen ontmoet, komen er allerlei karaktertrekken naar boven. Op dit ogenblik werk ik aan bladzijde 41 (er zijn er 78 in het totaal). In Frankrijk komt dit album uit tussen begin september en het jaareinde.* Voor een Nederlandse vertaling is er nog niets gepland, behalve als het album goed scoort in Frankrijk.

gen, iets wat zeker zal aanslaan bij de fans van deze series. Als primeur is er de strip *Amika,* in beeld gebracht door tekenaar Christian Verhaeghe. In drie dagen tijd weet hij een paginagrote strip te tekenen. Om ervoor te zorgen dat de stripfiguren die in het krantje zullen verschijnen het hele jaar gelijk blijven, doet *Studio 100* beroep op Jean-Pol (Kramikske, Sammy). Hij waakt over alle stripfiguren. "*Tekenaars die vaak lang eenzelfde personage tekenen hebben al snel de neiging om, vaak onbewust, die figuren te laten evolueren"* zegt Jean-Pol. *"Telkens gaat het om kleine wijzigingen. Laat je week na week zo'n evolutie toe dan heb je na een jaar een compleet nieuwe versie van de figuren. Ik zorg ervoor dat dit niet gebeurt en dat Mega Mindy er over een jaar nog krek hetzelfde uitziet als in het eerste krantje."* (Het Laatste Nieuws 14/02/09)

Opname Kuifjesfilm gestart

Eindelijk! Na een jarenlange aanloop zijn Paramount en Sony Pictures eindelijk begonnen met de opnames van de *Kuifjes*-film. Naar verluidt een 3D-productie waarin Jamie Bell de rol zal spelen van Kuifje en Daniel Craig die van Red Rackham. Op het eindproduct is het nog even wachten. *Kuifje en het geheim van de Eenhoorn,* geregisseerd door Steven Spielberg zal vermoedelijk in 2011 verschijnen. Voor de goede verstaanders, het gaat hier om het eerste deel van een tweeluik. Deel twee, *De schat van Scharlaken Rackham* wordt dan weer geregisseerd door Peter Jackson. Tevens wordt er wat gerommeld met de personages. Zo worden een paar nieuwe personages ten tonele gevoerd. Zo is er sprake van een rivaliserende reporter, een tierende hoofdredacteur en een Amerikaanse Interpolinspecteur. Het project gaat al jaren mee. Reeds in 1983 nam Spielberg een eerste optie en samen met Jackson werd er in de loop van 2008 gewerkt aan de ontwikkeling van het script. In eerste instantie zouden Universal en Paramount de film produceren maar door het afhaken van Universal werd Sony als nieuwe partner binnengehaald.

Grootste strip te koop

Het stadsbestuur van Zottegem heeft beslist om het 'grootste stripverhaal van Europa' niet aan te kopen. Er is geen geld voor, luidt het in de beslissing van het schepencollege. Het grootste stripverhaal van

Nieuwe Lucky Luke

De Fransman Hervé Darmenton nam in 2003 de serie Lucky Luke over van de twee jaar eerder overleden Morris. Voor de onder de naam Achdé opererende striptekenaar ging daarmee een kinderdroom in vervulling, zo bekent hij. Hoewel de 47-jarige Achdé ernstig twijfelde of hij er wel in zou slagen één van de beroemdste stripseries ter wereld met succes over te nemen, accepteerde hij dankbaar en gretig de uitnodiging van uitgeverij Dargaud. *"Voor mij zijn Morris, Albert Uderzo en André Franquin de meesters van het stripverhaal"*, licht Achdé eerbiedig toe. *"Ik verslond als kind de boeken van Lucky Luke en Robbedoes. In de voetsporen treden van Morris, de meester van de Negende Kunst, was angstaanjagend. Maar ondanks mijn leeftijd voelde ik me weer een kind! Het grootste compliment dat ik kan krijgen, is wanneer lezers zeggen dat ze niet merken dat Lucky Luke een andere tekenaar heeft. Ik wil geen aanspraak maken op de stijl van Morris of die aan een revolutie onderwerpen. Lucky Luke tekenen in de geest van zijn schepper, geeft mij veel voldoening. Ik geef mezelf wel een beetje speelruimte, maar alleen met details."* Achdé, die in het verleden onder meer de strip *Smerissen* maakte met scenaristen Erroc en Raoul Cauvin, deed al voor Morris' dood ervaring op met diens tekenstijl door dagelijkse strips van Rataplan te maken.

"Er was op dat moment nog geen sprake van Lucky Luke, maar Rataplan tekenen was geweldig. Ik besefte hierdoor hoe groot het talent was van Morris, hoe hij bijvoorbeeld die prachtige hond zo mooi liet lopen. Maar nogmaals, ik wilde niets veranderen toen ik de serie overnam. In feite heb ik gekozen voor een Lucky Luke en Jolly Jumper uit de tijd tussen 1958 en 1970, de Lucky Luke uit mijn kinderjaren. Omdat Morris zijn stijl door de jaren heen heeft ontwikkeld, was het noodzakelijk om een keuze te maken. Dus koos ik voor de stijl die mij het meest raakte." In *De man van Washington* escorteert de eenzame cowboy presidentskandidaat Rutherford Hayes tijdens het campagnevoeren door het Wilde Westen. Hoewel de link met de Amerikaanse stembusgang van vorig jaar voor de hand ligt, kwam het idee voor het verhaal voort uit Achdés wens een 'roadmovie' door het Westen te maken. *"We hebben twee jaar aan het boek gewerkt, maar het duurde lang voor ik besefte dat het samenviel met de verkiezingen." De Man Van Washington* is na *Jolly Jumper Op Vrijersvoeten* en *Een strop Voor De Daltons* het derde Lucky Luke-album van tekenaar Achdé en scenarist Gerra. Plannen voor een nieuw album zijn al volop aanwezig, antwoordt Achdé desgevraagd: *"Natuurlijk hebben we al ideeën! Maar ik ga mij eerst een tijdje ontspannen. Het nieuwe album verschijnt in 2010. Wat het wordt, is een verrassing!"* (metronieuws.nl)

Europa werd gemaakt in opdracht van Rotary door HEC Leemans, ook de maker van de strips van *FC De Kampioenen* en *Bakelandt*. Het is 24 op 6 meter groot en vertelt op een ludieke manier het verhaal van de stad Zottegem met Graaf van Egmont in de hoofdrol. Het stripverhaal werd onthuld tijdens *strip je rijk,* een evenement dat in september in Zottegem georganiseerd werd. Toen had Rotary gehoopt dat het stadsbestuur het stripverhaal zou kopen en het ergens een openbare plaats zou geven. De opbrengst zou naar het goede doel gaan.

Willy Linthout wint verdiend Cultuurprijs

Op 2 februari 09 werden de Cultuurprijzen Vlaanderen 2008 toegewezen. In zijn totaliteit ging het hier over dertien prijzen, waarvan één voor strips. Voor de Stripcultuurprijs, voorheen bekend als De Bronzen Adhemar, waren er drie genomineerden. Griffo (*S.O.S Geluk, Vlad*), Ilah (*Cordelia, Mira*) en Willy Linthout (*Urbanus, Het jaar van de olifant*). Deze prijs, de belangrijkste striponderscheiding van Vlaanderen, goed voor een prijzengeld van 12.500 euro, wordt uitgereikt sinds 1977. De jury die bovenstaande tekenaars beoordeelden, bestond dit jaar uit Kim Duchateau (winnaar Bronzen

Adhemar/Vlaamse Cultuurprijs voor de Strip 2007 en voorzitter), Mik Ghys, Ronald Grossey, Sue Hernalsteen, Hanco Kolk, Martin Lodewijk, Noël Slangen en Veerle Van der Wee. De winnaar werd Willy Linthout. In haar rapport noemt de jury Willy Linthout een stripmaker met een groot hart voor strips. Hij heeft in de Urbanus-strip in de loop van de voorbije 25 jaar een teken- en verteltechniek ontwikkeld, die zowel met de mainstream als met de undergroundstrip verbonden is. Hij is zowel als tekenaar als scenarist actief (o.a. voor de reeksen *Roboboy* en *Het laatste station*). Met het autobiografische *Het jaar van de olifant* geeft hij een heel nieuwe dimensie aan dit oeuvre. Hierin hanteert hij een atypische en provocerende beeldtaal, tegelijk nadrukkelijk Vlaams en toch universeel. Met dit boek maakte Willy Linthout een aangrijpende en krachtige striproman, die ook los van het persoonlijke drama dat eraan ten grondslag ligt grote indruk maakt. In december van dit jaar krijgt de laureaat het bronzen beeldje dat aan de prijs verbonden is uitgereikt tijdens het Strip Turnhout-festival (11, 12 en 13 december 2009).

Nieuwe cartoonrel in de VS

Hoewel een eeuwenoud medium, kunnen tekeningen nog steeds voor beroering zorgen. In de VS ontstond grote opschudding over een cartoon in de *New York Post* waarin de regering Obama met een gevelde aap in verband wordt gebracht. De racistische vergelijking tussen aap en kleurling ligt erg gevoelig bij Afro-Amerikanen. De cartoon toont een politieagent die een aap neerschiet. Eén van de agenten in de tekening zegt : "*Ze zullen iemand anders moeten vinden om het volgende herstelplan te schrijven.*" Tal van burgerrechtenbewegingen en politici uiten ernstige bezwaren. Diverse personen betoogden zelfs aan de gebouwen van de krant in New York. Ze eisten excuses en riepen zelfs op tot een boycot van de krant. Hoofdredacteur Col Allan verklaarde dat de cartoon overduidelijk een parodie is.

Texas Rakkers

De promotie voor de animatiefilm *De Texas Rakkers* begint op gang te komen. Er werd ook een vernieuwde site voor de film geopend, op het adres suskeenwiskefilm.com. In eerste instantie gaat het hierbij voorlopig om een Engelstalige versie, *Luke and Lucy : The Texas Rangers.* De Vlaamse editie van de site is nog in ontwikkeling maar wordt aangekondigd voor binnenkort. Bezoekers van de site kunnen o.a. screenshots uit de film bekijken, evenals de nieuwe teaser-trailer. De hoofdpersonen uit het verhaal worden voorgesteld en er kunnen wallpapers worden gedownload. Aan de site is ook een Blog gekoppeld waarop het laatste nieuws zal worden bijgehouden. *De Texas Rakkers* is een co-productie van Bos Bros en Skyline Entertainment met steun van o.a. het CoBofonds en in nauwe samenwerking met de AVRO, Bridge Entertainment Group, Studio Vandersteen en Standaard Uitgeverij. De film is gemaakt in de Belgische animatiestudio CoToon en LuxAnimation in Luxemburg en verschijnt op 17 juni in de Belgische en Nederlandse bioscopen.

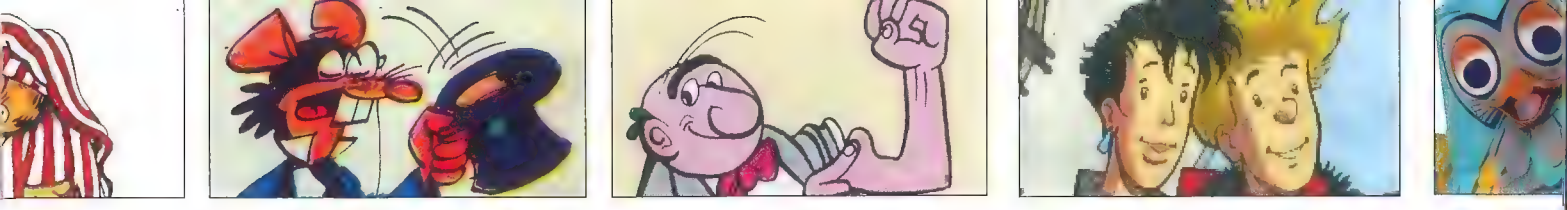

Club van Robbedoesauteurs groeit aan
Zoals al eerder aangekondigd zal het 51ste *Robbedoes*-album niet langer getekend worden door Munuera en Morvan. Uitgeverij Dupuis zocht naarstig naar opvolgers en laat weten dat Yoann en Fabian Vehlman (*Green Manor, Alleen*) respectievelijk de nieuwe tekenaar en scenarist worden. Beiden niet van de minste, want men kan beslist van hen zeggen dat zij de figuurtjes reeds door en door kennen. Ze lieten zich immers al eerder opmerken met het album *Versteende reuzen* uit de bekende *Robbedoes*-nevenreeks *Een verhaal van Robbedoes en Kwabbernoot door...* Een reeks waarin bekende auteurs uit binnen- en buitenland de vrije hand krijgen. Naar verluidt is de reguliere Belgische *Robbedoes* hoofdreeks die met de meeste pleegvaders. Reeds eerder brachten Rob Vel, Franquin, Fournier, Tome en Janry, Jijé en Broca ieder een eigen Robbedoes in beeld. Het nieuwe album is aangekondigd voor oktober 2009.

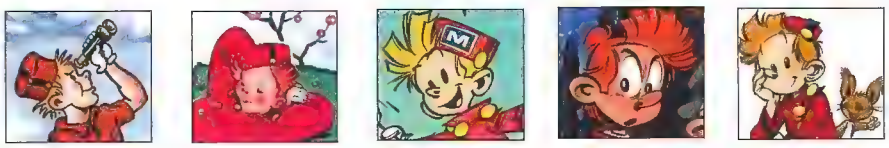

Toondermuseum
We hadden het al eerder over de Toonder Compagnie (BSM164) maar we kunnen deze info nu verder aanvullen. De erfgenamen van de Nederlandse stripauteur Marten Toonder hebben inderdaad plannen voor een museum over de geestelijke vader van Olivier B.Bommel en Tom Poes. Maar eerst moet er nog het broodnodige geld gevonden worden. Marten Toonder overleed in 2005 op 93-jarige leeftijd. De erfgenamen van de striptekenaar willen het museum openen in 2012. Het zal dan precies 100 jaar geleden zijn dat Toonder geboren werd.

Volgens de stichting Het Toonder Auteursrecht is het de bedoeling om in het museum het gedachtengoed van Marten Toonder onder te brengen. Niet alleen strips, maar ook boeken en schilderijen van familieleden van de auteur moeten er een plek krijgen. Er wordt ook gedacht aan een opleiding voor jonge striptekenaars en een documentatiecentrum. Rotterdam en Amsterdam worden genoemd als mogelijke vestigingsplaats voor het museum. In 2002 werd in Rotterdam al een standbeeld onthuld voor de stripauteur.

Senne en Sanne naar Eureducation
Op 9 februari hebben Marc Verhaegen en Jan Kragt, namens Stichting Eureducation, officieel de stripreeks Senne en Sanne van Uitgeverij Ballon Media overgenomen. De ondertekening van de overeenkomst vond plaats in het Brusselse kantoor van Alexis Dragonetti, CEO van Ballon Media NV. Auteur Marc Verhaegen is zeer tevreden met deze belangrijke stap voorwaarts. *"Uitgeverij Balloon Books, nu Ballon Media, heeft het voor mij mogelijk gemaakt om deze educatieve strip succesvol op te starten. Met*

Manne obbe Moan
Vanaf eind maart spreken Kuifje en zijn kompanen Hasselts. Bekende Hasselaar Jos Ghysen (83) heeft het album *Mannen op de maan* volledig vertaald naar zijn dialect : *"Simpel was het niet. Het heeft mij meer tijd en energie gekost dan ik eerst dacht. Ik had de opdracht dat het voor alleman leesbaar moest zijn. Dat ook een buitenstaander in Geraardsbergen het kan lezen zoals hij het moet horen. De uitgever wilde eerst een Kuifje in het Limburgs. Kan natuurlijk niet. Het Limburgs bestaat niet. Zelfs het Hasselts bestaat niet."* zegt Ghysen. Dialectversies van de Kuifjesalbums zijn erg gegeerd bij verzamelaars en niet nieuw; reeds eerder verscheen er een Oostendse, Brusselse en Antwerpse versie. Maar de reporter met een Limburgs dialect is wel nieuw. Eind maart verschijnt de luxeversie van *Manne obbe Moan* (45 euro). Op 17 juni volgt dan de gewone versie.

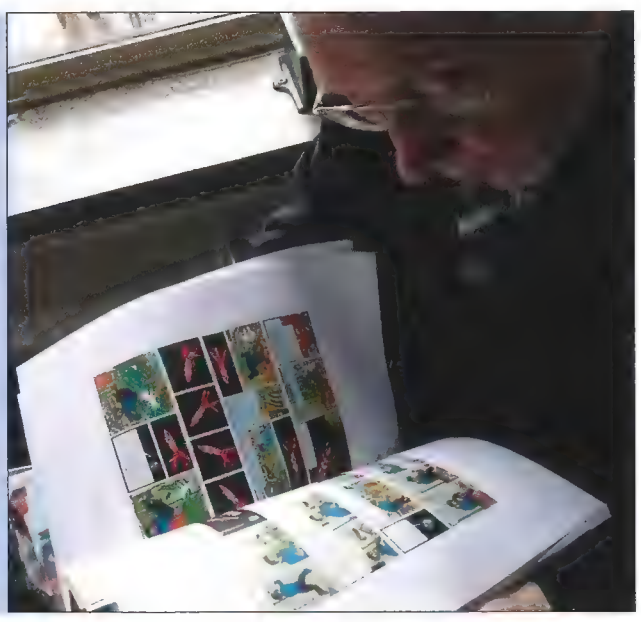

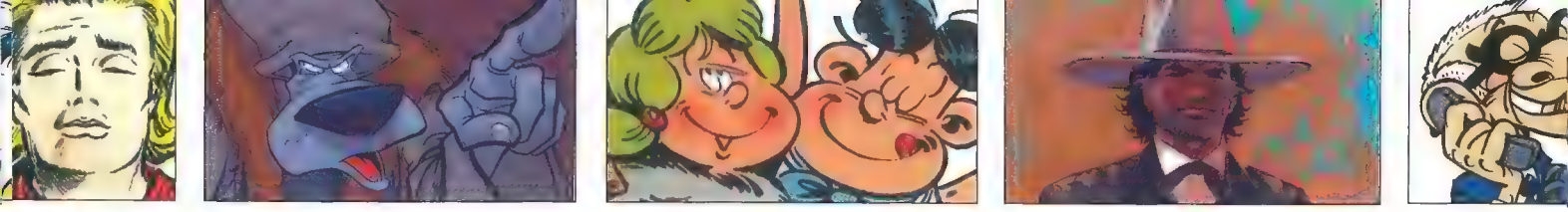

Eureducation kan ik Senne en Sanne verder uitbouwen tot een volwassen reeks, aanvullend aan de bestaande uitgaven van deze educatieve uitgeverij."
"Voor Eureducation zien wij enorm veel potentie in de reeks vooral naar scholen en het jongerenwerk toe", beaamt Jan Kragt. *"In dat opzicht is de aankoop van de serie een absolute verrijking voor de Stichting. Wij kunnen nu met ons aanbod twee kanten uit. De historische strips zijn voor ons een eerste luik, het tweede is nu deze familiereeks waar wij veel dieper op voor jongeren belangrijke onderwerpen kunnen ingaan."* De transfer naar Stichting Eureducation betekent niet dat de samenwerking tussen Marc Verhaegen en Uitgeverij Ballon Media wordt beëindigd. *"Integendeel"*, zo benadrukt Alexis Dragonetti, *"wij zijn zeer geïnteresseerd in Marcs voorstellen voor nieuwe strips. Daarnaast hebben wij met Stichting Eureducation afgesproken om met elkaar in contact te blijven over nieuwe projecten en waar mogelijk samen te werken."*
Vooral voor toekomstige projecten gericht op de Franse en Engelse markt, zien ook Marc en Jan veel voordelen in een mogelijke samenwerking tussen Eureducation en Ballon Media. Wat Senne en Sanne betreft, gaat Eureducation in de komende maanden bekijken hoe zij de reeks gaat

aanpakken. Jan Kragt: "*We kunnen hiermee onze doelstellingen om jongeren meer kennis en begrip te geven voor elkaars cultuur en geschiedenis breder vormgeven. Met Senne en Sanne kunnen wij op directere wijze, moderne en maatschappelijke vraagstukken bij jongeren op het netvlies brengen. Onze formule blijft wat dat betreft hetzelfde: kennis en informatie verpakken in een meeslepend avontuur en dit met humor en gevoel voor detail tot leven roepen in een stripalbum of andere voor jongeren aansprekende media.*"

Cartoonprijzen
Tekenaar Kroll heeft de *Press Cartoon Belgium Prijs* gewonnen voor beste cartoon in de schrijvende pers. Hij kreeg de prijs voor een cartoon die in december werd gepubliceerd in *Le Soir*. De tekening neemt de economische crisis op de korrel, met als titel *Waar is Maurice Lippens gebleven?* Kroll tekent zowel voor de schrijvende pers als voor televisie. Hij begon zijn carrière in 1985. Zijn cartoons zijn dagelijks te bewonderen in *Le Soir* en wekelijks in *TéléMoustique*. Hij illustreert ook het debatprogramma *Mise au point* op de RTBF.
De jury gaf ook eervolle vermeldingen aan Canary Pete en Eric Meynen. Canary Pete scoorde met een eerbetoon aan ex-vakbondsman Georges Debunne in *Gazet Van Antwerpen*. Meynen werd bekroond voor een cartoon over Yves Leterme die gevraagd wordt het Congolese volkslied te zingen. Het is de 10e keer dat de *Press Cartoon Belgium Prijs* wordt uitgereikt. Voor de gelegenheid waren alle democratische partijvoorzitters gevraagd om in de jury te zetelen. Ere-voorzitter was ex-premier Guy Verhofstadt. De winnaar krijgt een cheque van 6.000 euro die overhandigd zal worden op het Internationaal Cartoonfestival in Knokke-Heist. De eerste *Europese Perscartoon*-prijs ging naar de Zweedse tekenaar Riber. Deze winnaar krijgt de prijs van 10.000 euro, eveneens op het Internationaal Cartoonfestival in Knokke-Heist. Alle prijzen worden op 27 juni in Knokke-Heist overhandigd bij de opening van het International Cartoon Festival. Het cartoonfestival loopt van 27 juni tot 27 september 2009 in de Lagunahal in Duinbergen. Open van10.00 - 19.00 Meer info: cartoonfestival.be.

Propere buurt in cartoons
Met cartoons kan men alle richtingen uit. Zo bracht de lokale politie Sint-Truiden/ Gingelom een nieuwe brochure uit onder de noemer: *Spelregels van de politiezone voor een aangename, propere en veilige buurt.* Hierin vind je een reglement dat

Spelregels van de politiezone
Sint-Truiden - Gingelom - Nieuwerkerken
voor een aangename, propere en veilige buurt
Politiereglement betreffende de openbare rust en netheid veiligheid en gemak van doorgang

René Hausman heeft plannen

Rond tekenaar René Hausman was het al een tijdje stil, maar er zijn nieuwe projecten. *"Nu werk ik volop aan een stripverhaal met scenarist Rodrigue (Dommel). Het wordt een fantasy thema voor uitgeverij Le Lombard in de reeks Getekend. De titel wordt Een kat op het dak. Dat is alles wat ik erover vrij geef, om de spanning erin te houden. Voorlopig nog top secret! Het album verschijnt naar verluidt eind 2009. Tevens verschijnt er nog dit jaar een album over mijn werk, gevuld met tekeningen die ik in de loop der jaren ontwierp. Dit boek is door mijn vrouw Nathalie samengesteld en de titel is les Mémoires d'un pinceau (Memoires van een penseel). Dit boek verschijnt eveneens bij uitgeverij Lombard. Tevens heeft mijn vrouw onder de naam Luzabelle een uitgeverij gesticht. Via deze uitgeverij zijn allerlei artikelen te koop van mijn hand.* Meer info op renehausman.be & .luzabelle.be Of bovenstaande boeken ook in het Nederlands, kwamen we niet aan de weet.

rekening houdt met het nieuwe milieuhandhavingsdecreet en nieuwe vormen van openbare overlast. Overtredingen op dit politiereglement worden bestraft met gemeentelijke administratieve sancties. Klinkt allemaal nogal zwaar op de hand? Dat vonden de opstellers van bovenstaand reglement ook. Om het geheel luchtig te houden, zijn de teksten geïllustreerd met cartoons van Truienaar Dré Mathijs. Benieuwd naar zijn creaties of eventueel het reglement? De brochure kan op politie-sint-truiden.be, politie-gingelom.be en politie-nieuwerken.be gedownload worden. Je kan ook een papieren versie van de brochure aanvragen bij Eef L'hoest op 011/70.19.03 of via communicatie@poltrudo.be. Veel plezier ermee.

Lost and found

De Londense studio Aka maakte net bekend dat ze *Lost and Found* afwerkten. De 25 minuten durende animatiefilm is gebaseerd op Oliver Jeffers' gelijknamige awardwinnende boek. *Lost and found* vertelt het verhaal van een kleine jongen, die op een dag een pinguïn voor zijn deur vindt. Omdat het diertje er zo triest en verloren uitziet, besluit de jongen hem per roeiboot terug te brengen naar de Zuidpool. Het begin van een groot avontuur...En al weer iets wonderschoon om naar uit te kijken. Surf maar even naar de site van studio Aka om de trailer te bekijken. (studioaka.co.uk)

Meynet uitgesteld

Het nieuwste en vijfde album uit de serie *Karaat* van tekenaar Meynet op scenario van Yann werd aangekondigd voor maart of april 2009. Het zesde deel was dan weer voorzien voor oktober 2009. Maar wat blijkt. Alle delen van *Karaat* staan (voorlopig) niet meer gepland. Ook niet in het Frans. Het heeft niets met de vertaling te maken. Naar verluidt heeft tekenaar Meynet wat gezondheidsproblemen hebben. Zodra het album wel weer op de Franse planning staat, zal Ballon Media volgen. Volgens de verantwoordelijke van Ballon Media is dit een populaire reeks, die zeker een vertaling verdient. Ook het album rond de pin-ups van Meynet dat in januari in het Frans zou verschijnen (Horizon BD) is ook nog steeds niet verkrijgbaar in Frankrijk. Hopelijk is Meynet op het ogenblik dat je dit leest weer aan de beterhand.

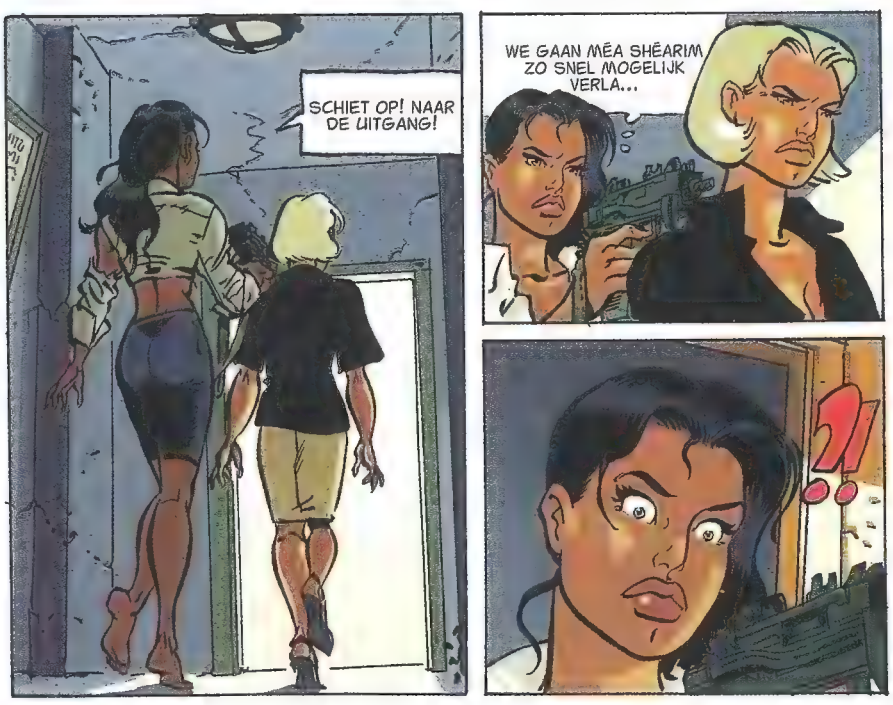

Eredoctoraat voor Satrapi

Op 2 februari 09 reikten de KUL (Katholieke Universiteit Leuven) en de UCL (Université Catholique de Louvain) voor het eerst samen eredoctoraten uit. Die eer viel Paolo Dall' Oglio, Abdullahi Ahmed An-Na' im en Marjane Satrapi te beurt. Laten we ons vooral tot deze laatste beperken. Wie is deze dame en wat zijn haar toekomstplannen? Marjane werd geboren in 1969 geboren in Rasht, aan de Zwarte Zee en groeide op in Teheran. In 1994 week ze definitief uit naar Frankrijk. Daar verscheen in 2000 bij uitgeverij L'Association het eerste deel van *Persepolis.* Een strip waarin ze met veel humor vertelt over haar kinderjaren en jeugd in Teheran, over de revolutie van 1979, de invoering van de islamitische republiek, de oorlog tegen Irak, haar ballingschap in Oostenrijk, haar terugkeer naar Iran en haar definitieve vertrek naar Parijs. Nadat ze van *Persepolis,* samen met Vincent Parronaud een animatiefilm maakte, werd de vierdelige stripreeks in een dertigtal talen vertaald en werden er meer dan één miljoen exemplaren van verkocht. Toch was het aanvankelijk geen grote liefde tussen Satrapi en strips. *"In Iran las ik af en toe een strip, vertalingen van Asterix of Kuifje, maar het interesseerde mij niet echt. Er waren geen vrouwelijke personages met wie ik mij kon identificeren. Pas in Frankrijk leerde ik het werk van Art Spiegelman (Maus) en van de auteurs van L'Association kennen. Ik beschouw Persepolis niet als autobiografisch. Ik wou spreken om wat er om mij heen in Iran gebeurde, vanuit mijn standpunt als verteller. Anders zou Persepolis een politiek, historisch of sociologisch manifest geworden zijn, terwijl ik net wou vertellen over het leven van normale mensen die met politieke veranderingen worden geconfronteerd."* Het succes van de verfilming van Persepolis was een verrassing voor Satrapi: *"Op een bepaald moment heeft men mij geld geboden om iets te doen wat ik nooit eerder had gedaan. Ik dacht: in het slechtste geval zal ik een slechte film maken, maar ik zal toch minstens een nieuw vak hebben geleerd. Ik was er eigenlijk zeker van dat het niet goed zou zijn, en misschien net daarom is het een succes geworden. Toen ik met stripverhalen begon, wist ik daar ook helemaal niets van. Ik moest dus mijn eigen codes uitvinden. Wat ik niet ken, interesseert mij. Zo blijf ik een onbevangen blik bewaren. Zodra ik iets echt heel goed kan, zodra ik weet hoe iets precies in zijn werk gaat, verlies ik mijn interesse."* Betekent dat, dat we geen nieuwe stripverhalen van Satrapi moeten verwachten? *"Het is een zeer eenzaam werk. Zeven jaar lang heb ik echt amper iemand gezien. Op dit moment zou ik liever opnieuw samen met anderen aan iets werken. In team werken maakt een soort energie vrij die je vooruit doet gaan. Ik werk op dit ogenblik aan een film die met Iran te maken heeft en met Poulet aux prunes (een ander stripverhaal van Satrapi –red.), maar deze keer zal het geen animatiefilm zijn. Ik wil weten hoe het is om met echte acteurs samen te werken."*

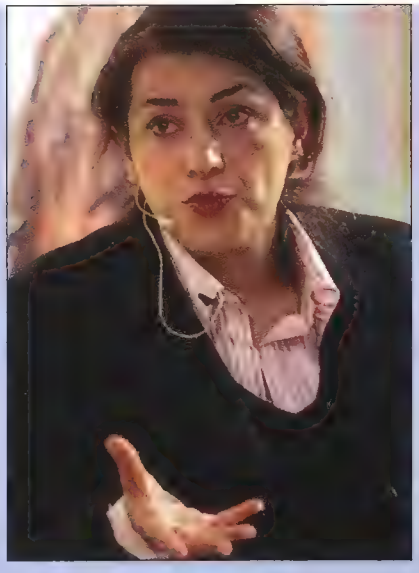

Abymes

Zoals iedereen weet, of toch zou moeten weten, liggen Denis Bajram en Valérie Mangin aan de basis van uitgeverij *Quandrant.* Nu gaan ze echter voor een nieuw project bij Dupuis en meer bepaald voor het drieluik *Abymes* dat de scenarioschrijfster Valérie Mangin heeft bedacht. Het eerste luik gaat over Balzac en wordt getekend door Griffo. In het tweede komt het Italië uit de jaren vijftig aan bod en het derde gaat over Valérie Mangin zelf, met tekeningen van Denis Bajram. We staan voor een raadsel: waarom kiezen ze voor Dupuis terwijl ze een eigen structuur hebben? Vooral nu uitgeefster Corinne Bertrand de uitgeverij van Marcinelle in volle crisis heeft verlaten en voor Quadrants werkt. *Abymes* wordt naar verluidt een collectief werk, want het derde album wordt geïllustreerd door Denis Bajram. Valérie Mangin en Griffo hebben samen *Petit Miracle* (*Klein mirakel)* getekend bij de éditions Soleil!

Marco's avonturen

In maart brengt de Leidse Stripshop de strip *Marco's avonturen* uit van Frans van Lamsweerde. De verhalen van Marco verschenen in 1947-1948 dagelijks in de *Gelderlander.* De krant drukte twee verhalen af met een totaal van 110 strookjes. Let wel, het gaat hier om stripstroken voorzien van ondertekst. *De eerste was Marco's avonturen in de Jungle van Jena* en de tweede *Marco's Avonturen met de Reuzen.* Het bleef bij de krantenpublicaties en de strip kwam nooit in boekvorm uit. Vermoedelijk schreef van Lamsweerde zelf de beide verhalen. Frans van Lamsweerde werd in 1920 geboren. Begin jaren '40 begon hij als tekenaar en kwam in contact met Marten Toonder. Het is bekend dat hij voor zowel Toonder als Geesink gewerkt heeft. De Leidse Stripshop geeft het boek

uit i.s.m. de stichting Beeld Voor Beeld. Beide avonturen van Marco worden opgenomen in deze uitgave met een geactualiseerde nieuwe tekst. Voor de stripstroken is gebruik gemaakt van de originele tekeningen van deze strip die opnieuw zijn ingescand. Drs. Nicolaas A.W. van Lamsweerde (neef van Frans) zal het boek voorzien van een inleiding. Tevens verschijnt er een luxe uitvoering met daarbij toegevoegd een originele strook van de Marco-strip. De oplage van deze uitgave is 100 exemplaren. Prijs 99,95. Info: info@leidsestripshop.nl.

Eppo, Eisner en Pulpman

In BSM162 lieten we Fred de Heij aan het woord in verband met de nieuwe Eppo waarvoor hij, ondanks enkele contacten met de uitgever, niet werd gevraagd als medewerker. Toch is dit niet bij Fred in het verkeerde keelgat geschoten : *"Ik denk niet dat ik nog wat voor de Eppo ga doen, zeker niet op korte termijn. Rekenkundig lijkt het me niet logisch. De vervolgverhalen zijn over het algemeen 22 nummers lang. Havank*

wordt in Eppo 1 de eerste aflevering van 8 genoemd. Op die plek zou dus in Eppo 9 een ander vervolgverhaal in de plaats kunnen komen, te denken valt aan de western van Oosterveer en Ritstier. Franka is de eerste aflevering van de 12, maar als ik de Frankasite goed begrijp, volgt dan meteen het volgende Frankaverhaal. Toch wordt Januari Jones aangekondigd, die moet ook nog ergens tussen gepropt worden. Geen plaats dus voor andere langere verhalen in die 25 nummers Eppo. Maar ik ben wel bezig met strip: op de beurs in Breda, kom ik met mijn eigen blad, Pulpman. Ik vul het blad niet in mijn eentje, maar het is mijn initiatief, en mijn aandeel in het eerste nummer is heel groot. We verschijnen eens in de 6 weken, dus ik ben al hard met de volgende nummers bezig. Met Eppo voor de nostalgische jeugdstrip, Eisner voor de literaire strip en Pulpman voor de pulpstrip, wordt het hele scala aan stripgenres in Nederland weer door bladen vertegenwoordigd. We gaan mooie tijden tegemoet."

Suikerklontjes

Na het succes van de Smurfenpostzegels gaat De Post een nieuwe serie zegels uitbrengen met striphelden. In april verschijnen zegels van **Suske en Wiske**. We kijken er alvast naar uit *** Sinds 31 januari is er de **StripSter Hyves**: http://stripster.hyves.nl een prettige verlenging van de stripwebsite StripSter: www.stripster.nl Op de StripSter Hyve kun je mensen ontmoeten die de strip én StripSter een warm hart toedragen. En je vindt er stripnieuwtjes, video's, foto's tekeningen, enz *** **Hans Matla** komt naar eigen zeggen eind dit jaar of begin 2010 toch met een nieuwe stripcatalogus. Het gaan waarschijnlijk twee of drie delen worden. Na dit meesterwerk zal er van Hans Matla geen catalogus meer verschijnen. Het heeft hem weer ontzettend veel tijd gekost, maar hij hoopt toch dat veel stripliefhebbers hier blij mee zijn, want : "Ik heb mijn best gedaan" *** Van de geplande filmtrilogie van Jacques Tardi's ***Isabelle Avondrood*** zal Luc Besson (die de filmrechten verwierf) zelf het eerste deel regisseren. De filmmakers baseren zich voor de eerste film op *Isabelle en het Monster* en *Maanzieke Mummies*. Film 2 integreert de verhaalelementen uit *De Waanzinnige Geleerde* en *De Demon van de Eiffeltoren* *** We blikken even vooruit bij Casterman. Marc Jailloux is momenteel aan de slag met de stripreeks ***Orion***. Het nieuwste albums *De Orakels* staat gepland voor 2010. Het verhaal is niet van de hand van Jacques Martin *** Er zijn 2 titels van Kaliber **(Casterman)** voorzien voor het najaar (september): *La guitare de Bo Diddley* en *Brouillard sur le pont de Bihac.* Van *Shutter Island* komt er voorlopig geen Nederlandse vertaling Of deze in 2010 gaat komen is nog een raadsel? Tevens heeft Casterman besloten om de box van de serie *Magasin General* niet in het Nederlands te verspreiden *** Het was lang wachten op de **Alex-strip** van het duo De Marck en Dewulf, Maar er is goed nieuws, hun nieuwste strip *Alexandre Le Conquérant 1* uitgeverij Casterman, is vanaf nu te koop in de meeste stripwinkels, boekhandels of Carrefours. De Nederlandse versie wordt later op het jaar verwacht in de serie *De reizen van Alex* *** ***Wall-E*** heeft op 22/02/09 de Oscar gewonnen voor beste animatiefilm. De productie van studio Pixar versloeg concurrenten *Bolt* en *Kung-Fu Panda*. *Wall-E* vertelt over een robotje dat als enige achterblijft wanneer de vervuilde aarde in de 27e eeuw is ontruimd. De film was al wekenlang favoriet voor de prijs voor beste animatie. Eerder won Pixar de prijs ook voor *Ratatouille* (2007), *The Incredibles* (2004) en *Finding Nemo* (2003) *** De serie ***Getekend*** van uitgeverij Le lombard komt stilaan terug op dreef. Na een aantal herdrukken kunnen we naar alle waarschijnlijkheid nieuw werk verwachten van Magda en Marvano. Grenson begint binnenkort ook aan een project in deze reeks. Ook worden er al gesprekken gevoerd met Derib om ook iets voor deze reeks te ontwikkelen***

Met medewerking van Wallie Hakkens, Alex Benoit, Huysmans Jeannine, Joop Schreurs, stripelmagazine.be, gobelijn.be & hbl.be

Ook een leuk item gevonden, stuur het als de bliksem naar Koffieklets, Van der Nootstraat 42, 3012 Leuven of e-mail: willem_gay@hotmail.com

De Nederlandse Strip informatie site
Met:
Stripnieuws
Agenda
Links
Stripquiz
Stripsterren
STRIP PLAZA
is verhuisd: www.STRIPPLAZA.be

Strips op de Markt
Stripdag in Gouda
Zondag 3 mei
Meer info:
StripsopdeMarkt.nl
VAN 10 TOT
TOEGANG GRATIS

Stripwinkel
HET „B"-GEVAAR
ERIK
DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel
Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

'T IS WEL NIET WETENSCHAPPELIJK VERANTWOORD, MAAR 'T IS TOCH GEESTIG.
HOGERE MATHEMATICA
ECOPLANOLOGISCH MANIFEST
Propionbacterien
QUANTUM-FYSICA
TRANSURANEN
PSYCHO-DIAGNOSTIEK
Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent
Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39
In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,
Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

Stripwinkel TISTJEN DOP
www.tistjendop.be
Patersstraat 96 - 2300 Turnhout
tel. 014/42.88.29 - info@tistjendop.be
Ook ruime keuze in Engelstalige strips:
graphic novels, klassiekers, humor,
manga's en underground.

De Striepclub
www.striepclub.be, de actieve site vol promoties, acties, activiteiten, speciale uitgaven, posters en prentkaarten, enkel te verkrijgen in of via De Striepclub.
BAM
VROOAAARRRR
Schrijf je in op onze wekelijkse nieuwsbrief via info@striepclub.be
www.striepclub.be

STRIPWINKEL
COMICS!
NIEUWE, TWEEDE-HANDS EN ANTIQUA-RISCHE STRIPS
OOK AANKOOP VAN JOUW STRIPS.
PIERKE
F. VAN RYHOVEN-LAAN 312 (HOEK ANJE-LIERSTR.) 9000 GENT
TEL: 09 227 70 86

film/dvd

DOOR JOOP SCHREURS

PAULTJE EN DE DRAAK

Met acties tijdens de Internationale Kinder Kanker Dag op 15 februari 2009 wilde de Vereniging Ouders, Kinderen en Kanker (VOKK) in Nederland aandacht vragen voor kinderen met kanker en hun familie. Voor deze actie hebben ze onder andere een dvd laten maken met daarop de 25 minuten durende tekenfilm *Paultje en de Draak*. Deze tekenfilm vertelt het verhaal over een kleine jongen met een grote ziekte. Hoofdpersoon Paul gaat samen met Chemo Blob en de Medicijnmannetjes de strijd aan met een draak (als symbool voor kanker). Op die manier laat de film kinderen zien wat er allemaal in hun lijf gebeurt bij het behandelen van de ziekte in het ziekenhuis. Met deze film willen de makers kinderen helpen om hun angsten te overwinnen en het makkelijker te maken om te praten over hun ziekte. Bij de dvd krijgen de kinderen een vriendenboekje, stickers en spelletjes. De film is bedoeld voor kinderen van 5 tot 13 jaar en is gemaakt op initiatief van de vader van Paul Sanders, een jongen die op 9-jarige leeftijd kanker kreeg, ervan genas, en model stond voor de hoofdpersoon van deze film. In de tekenfilm wordt niet gesproken, de film zelf vertelt het hele verhaal; zo is het voor iedereen goed te volgen. Op de dvd staan ook extra's waarin onder andere wordt uitgelegd hoe deze tekenfilm werd gemaakt: van de eerste schetsmatige getekende versie naar de uitgewerkte versie en tenslotte de 'clean up' versie, de trailer, een galerij, en een moving storyboard van de film. Meer info over deze mooie tekenfilm en de vereniging vind je op vokk.nl en op anikey.nl/paul/. Een rechtstreekse link om te dvd te bestellen is http://web-winkel.vokk.nl/index.cfm?fuseaction=publiek_product.detail&pro_id=116. De prijs is 5 euro per dvd (exclusief verzendkosten), en dan steun je meteen ook de vereniging. Doen!

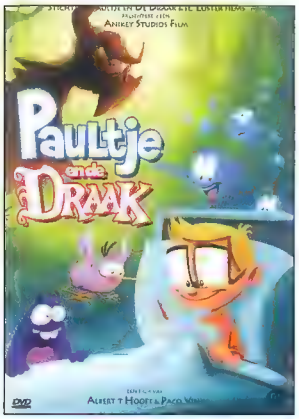

NIKO

De Finse computeranimatiefilm *Niko en de Vliegende Brigade* is vanaf 17 maart verkrijgbaar op dvd en blu-ray. Een spannende en leuke tekenfilm vol humor waarin het jonge, naïeve en dappere rendiertje Niko op zoek gaat naar zijn vader, die volgens de verhalen van zijn moeder bij de kerstman woont en deel zou uitmaken van de mythische vliegende brigade. Tijdens de gevaarlijke zoektocht naar zijn vader wordt Niko bijgestaan door Wilma, een assertieve zingende nerts, en Julius, een oude, vliegende eekhoorn. Ze worden echter op hun reis gevolgd en tegengewerkt door een roedel hongerige wolven. Die zijn ook op zoek naar het Kerstkasteel van de Kerstman, maar dan voor een hele andere reden, zij zijn namelijk op zoek naar een lekker rendiervlees-hapje... Niko en de Vliegende Brigade was de grote winnaar van de Competitie van het recente Cinekid Festival dat liep van 11 tot en met 26 oktober 2008. De film won maar liefst twee toonaangevende prijzen; de Cinekidleeuw Juryprijs en de kpn Cinekidleeuw Publieksprijs. Het publiek beoordeelde de film met het gemiddelde cijfer van een 9,4. Meer over deze film vind je op nikodefilm.nl. Speelduur: ca. 75 minuten – Taal: Nederlands – Beeldformaat: 16:9 – Audio: Dolby Digital 5.1 – Genre: animatiefilm – Kijkwijzer: 6 jaar.

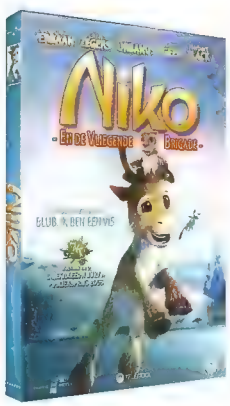

BOLT

Een nieuw Disney spel voor op de Nintendo ds is *Bolt*. Wees de slechterik Calico te slim af en red de vader van Penny uit de handen van de boeven. Als Bolt met zijn superkrachten moe is, schakel je Penny in met al haar attributen om de tegenstanders te verslaan. Bolt en Penny beleven de spannendste avonturen in 6 verschillende locaties verspreid over de wereld. Aardig spel, maar soms wat lastig te spelen omdat de camera niet echt wil meedraaien. Ook niet echt moeilijk, waardoor het voornamelijk voor de kleinere kinderen een leuk spel kan zijn. Het spel is ook verkrijgbaar voor de X-box360, PS3 en WII.

PRIJSVRAAG

BSM mag 3 dvd's en 3 blu ray's van deze mooie animatiefilm weggeven. Beantwoord onderstaande vraag en stuur jouw antwoord, voor 30 april 2009, naar joopjes@hotmail.com. Vermeld ook jouw volledige adres (en land) gegevens. Het onderwerp van het mailtje is "Niko". Vermeld ook of je graag een dvd of blu ray zou willen winnen. Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

Welke bekende Belgische komiek sprak de stem in van Julius de eekhoorn?

Met dank aan www.bridgeonline.nl en Anne Pronk Langewouters.

Cyril Bonin is bij het Nederlandstalige publiek uitsluitend bekend van *Fog* (verschenen bij Casterman) een sfeervolle thrillerserie die zich afspeelt in Victoriaans London. Toen we onderstaand interview afnamen, was het nog niet zeker of zijn nieuwste album, de One-shot *Quand souffle le vent...* in het Nederlands vertaald zou worden. De kans lijkt voorlopig klein... maar laat dat ons alvast niet beletten om kennis te maken met deze boeiende Franse auteur.

Naar Victoriaans London

WALLIE HAKKENS

Je hebt ongeveer twee jaar in een klein videoproductiehuis gewerkt. Was dat uit interesse?
Omdat ik mijn hogere opleiding Computerbeelden toch een keer moest laten renderen, had ik een baantje als infografist aangenomen in een klein videoproductiehuis. Het was echt een tijdelijke job om den brode. Ik was verantwoordelijk voor de infografische pagina's op de kabel van een aantal kleine steden uit de Elzas. Ik mocht ook af en toe bedrijfsfilmpjes wat meer vorm geven en reclamespots opfleuren met 2D- of 3D-animatie. Het was niet echt boeiend, maar tijdens mijn vele vrije uren kon ik wel mijn eigen projecten ontwikkelen en deze vervolgens opsturen naar de diverse uitgevers. Deze eerste werken werden regelmatig afgewezen, ik kreeg ze veelal terug met motivaties als: *"uw project past jammer genoeg niet in onze huidige uitgeverspolitiek. PS: Maakt u ook humoristische of erotische strips?"*. Laat ik bekennen dat het geen gelukkige tijd was...

Hoe is het idee ontstaan voor de serie *Fog*?
In deze treurige periode heb ik Roger Seiter ontmoet tijdens de vernissage van de expositie van originele platen van het collectief album "*Nique la Crise*". Hij zocht toen een tekenaar voor een nieuwe heroic fantasy-serie bij uitgeverij Delcourt. Het was niet echt mijn ding en na een korte test beviel mijn stijl hen gelukkig niet!

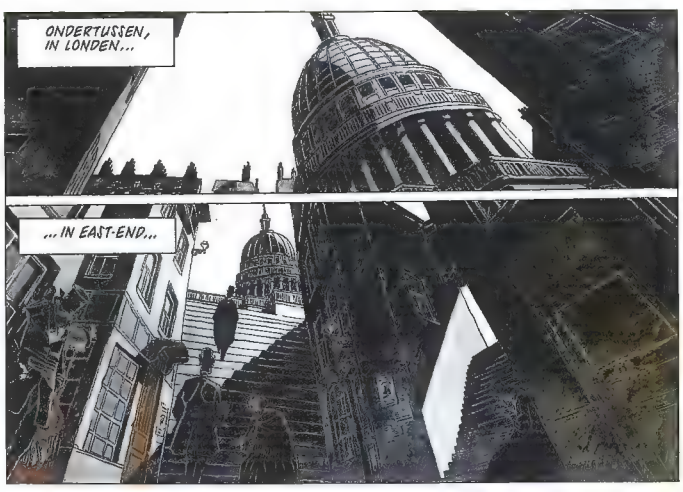

In de Londense East End is Jack the Ripper thuis

Roger had echter nog een scenario van een politieserie in zijn mappen zitten, dat zich in het hedendaagse New York afspeelde. Het plot vond ik onmiddellijk goed, maar de historische context sprak mij niet echt aan. Een tijdje later nam Roger opnieuw con-

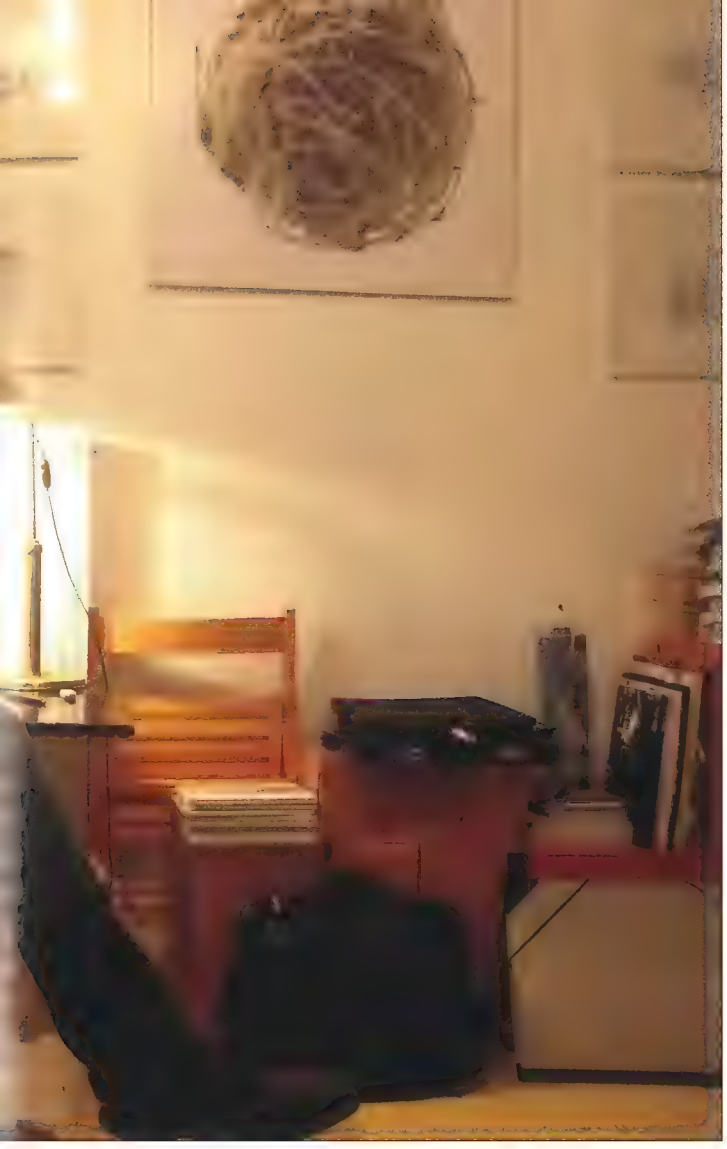

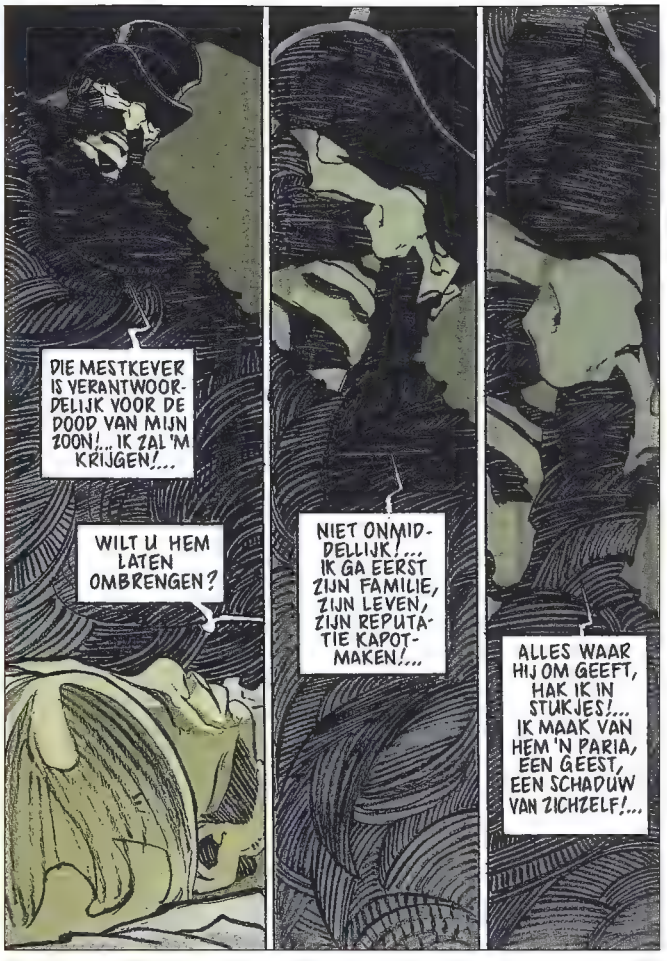
DIE MESTKEVER IS VERANTWOORDELIJK VOOR DE DOOD VAN MIJN ZOON!... IK ZAL 'M KRIJGEN!...
WILT U HEM LATEN OMBRENGEN?
NIET ONMIDDELLIJK!... IK GA EERST ZIJN FAMILIE, ZIJN LEVEN, ZIJN REPUTATIE KAPOTMAKEN!...
ALLES WAAR HIJ OM GEEFT, HAK IK IN STUKJES!... IK MAAK VAN HEM 'N PARIA, EEN GEEST, EEN SCHADUW VAN ZICHZELF!...

Krullende Art Nouveau-elementen

met Cyril Bonin

tact op met mij, met het voorstel om het verhaal in het Victoriaans Londen te situeren. Ik ben gek op deze bewuste periode. Dat werd dus *Fog*.
Sedert ik in mijn prille jeugd de romans van Conan Doyle, Dickens en Oscar Wilde ontdekte, heb ik een echte passie ontwikkeld voor het Engeland van de XIXde eeuw. Ik was al in het laatste jaar middelbare school begonnen aan een verhaal dat ergens tussen de avonturen van Sherlock Holmes en de verhalen van Jules Verne in lag. Ik werkte er verder aan tijdens mijn twee jaar aan de kunstacademie van Mâcon. Ik heb daarvan een veertigtal (niet publiceerbare) platen afgewerkt.

Op welke manier werke je samen met Roger Seiter?
Het eerste onderzoek stond al op papier, Roger had dat verhaal helemaal alleen bedacht. Vanaf het derde album hebben we onze ideeën en onze respectievelijke wensen gebundeld. Het was het product van deze intense samenwerking dat Roger uiteindelijk verwoordde op papier.

Het is moeilijk om je in een bepaalde categorie onder te brengen... van bij het debuut (*De Tumulus*) had je als tekenaar een zeer duidelijke eigen stijl.
Dat zegt men wel vaker en het doet me plezier, want ik heb er een hekel aan om in een vakje geduwd te worden. Ik observeer de werkelijkheid en aan de hand daarvan leg ik mijn eigen tekencodes vast die ik bovendien het liefst voortdurend aanpas! Kijk bijvoorbeeld eens goed naar de manier waarop het haar van Mary of de das van Ruppert evolueert van album tot album. De enige constante in mijn werk is de hand die het penseel vasthoudt, voor zover dat een constante genoemd kan worden. Je kan er wellicht een zeker realisme in zien, of liever een semirealisme. Experimenteren en mijn stijl steeds opnieuw in vraag stellen, dat is mijn grootste zorg. Ik wil mezelf, maar ook de lezer, steeds opnieuw kunnen verrassen. Voor de eerste twee albums van *Fog* heb ik oude versleten viltstiften gebruikt alsook oud aan elkaar getaped kalkpapier op een ondergrond vol met inktvlekken. Voor de albums 3 en 4 heb ik de stiften vervangen door het penseel (mijn lievelingswerktuig) waarmee ik mijn tekeningen een soort uitgerekte en getormenteerde "art nouveau"-stijl wilde geven. Door het gebruik van een gel in de zwarte partijen heb ik geprobeerd materie te creëren... In de laatste twee albums van de serie ben ik op zoek gegaan naar meer realisme en naar nog meer details. Het was voor mij een manier om mij nog meer te verdiepen in die bepaalde periode.
Vandaag zoek ik meer naar een grafisch evenwicht : niet té veel details, niet té veel zwarte of andere effecten in de materie...

Zijn Art Nouveau-grootheden zoals Victor Horta, Antoni Gaudi, Émile Gallé en Hector Guimard een belangrijke invloed geweest op uw werk?
Ik vind veel sierlijkheid terug in de Art Nouveau, vooral in het afbeelden van rookpluimen, van lange haren en van sommige zwierige, krullige elementen uit het decor. Maar mijn voorkeur gaat vooral naar Mucha, Larsson, Birdsley en bovenal Klimt...

Als ik een vrouwelijk personage aan het tekenen ben, heb ik dikwijls "*Judith*" in het achterhoofd, de fiere, hautaine vrouw die iedereen vanuit de hoogte bekijkt. Een prachtig werk van Klimt! Hoewel ik mij in eerste instantie voor de figuur van Mary Lauceston heb laten inspireren door een foto van Sarah Bernard – gemaakt door Nadar – heeft zij ook wel "iets" van *Judith*.

De personages ademen werkelijk de sfeer uit van de verhalen van Charles Dickens, Edgar Allen Poe en Arthur Conan Doyle.

Het zijn inderdaad deze auteurs die aan de basis liggen van mijn verlangen om het Victoriaanse Londen uit te beelden, maar mijn vriend Roger heeft mij intussen ook Wilkie Collins, de vader van de moderne politieroman, leren kennen. De grafische invloeden op mijn tekenstijl om de personages van *Fog* te creëren zijn zeer gevarieerd. Een foto van *Sarah Bernard* door Nadar gaf grotendeels vorm aan het personage van *Mary Launceston*. Voor *Diggory*, de fotograaf in album 2 en in album 5, zocht ik mijn inspiratie bij het personage dat door Donald Shutterland gespeeld werd in de film *The great train robbery*. *Fagin*, het personage dat Alec Guiness speelde in de film *Oliver Twist* van David Lean stond dan op zijn beurt model voor mijn *Greenlaw* in *De gestolen ziel*. Voor *Barnett* uit *Wintertime* stond zelfs een anonieme toeschouwer model, die ik op televisie zag tijdens een tenniswedstrijd op Roland Garos. De andere personages zoals *Ruppert Graves* en *Andrew Molton* zijn, net zoals de meeste figuren uit mijn albums trouwens, volledig verzonnen in functie van hun karakter en van hun psychologische trekjes.

SINDS MIJN MOEDER GEHANDICAPT IS, HEEFT ZE VREEMDE KRACHTEN ONTWIKKELD... ZE KAN NIET MEER PRATEN, MAAR WE COMMUNICEREN VIA GEDACHTEN!... IK DENK DAT DIE TELEPATHIE ALLEEN MET MIJ MOGELIJK IS!...
DAARENTEGEN KAN ZE WEL IN DE HOOFDEN VAN MENSEN BINNENDRINGEN EN HUN GEDACHTEN LEZEN... ZE KAN OOK MET HUN HERINNERINGEN SPELEN, ZE UITWISSEN OF SOMMIGE ERVAN STELEN... LANGE TIJD WAS DAT OM ZICH BEZIG TE HOUDEN, HET WAS EEN SPELLETJE...
...VANUIT HAAR KAMER BOVEN DE FLYING CLOUD VOND ZE HET LEUK OM IN HET GEHEUGEN VAN DE KLANTEN TE KRUIPEN, HERINNERINGEN WAARDOOR ZE VIA ANDEREN BEPAALDE GEBEURTENISSEN KON BELEVEN...

Zijn de verhalen van *Fog* doorgaans op fictie gebaseerd of op ware gebeurtenissen?

We hebben er nooit naar gestreefd om historisch correcte verhalen te vertellen. We hebben niettemin handig gebruik gemaakt van echt gebeurde feiten, van gewoontes en ook van bestaande plaatsen uit die tijd om onze verhalen te staven. Voor albums 3 en 4 heeft Roger zich verdiept in de cultuur van de Navajo-indianen, omdat we het interessant vonden om parellellen te trekken met de verovering van het Wilde Westen, die zich op hetzelfde tijdstip afspeelde als ons verhaal in het Victoriaanse Londen. In albums 5 en 6 zie je zeppelins, omdat in die tijd inderdaad gestart werd met de ontwikkeling ervan. We verwijzen ook naar de Schotse opstand en naar de slag bij Culloden, als het beginpunt van een samenzwering in het verhaal. Tenslotte is in albums 7 en 8 de beschrijving van de praktijken van de Londense zware jongens volledig correct en het personage van *Blake* heeft echt bestaan. Opdat het nog wat authentieker zou lijken, hebben wij het ons veroorloofd om enkele historische beroemdheden zoals Lewis Caroll, Wilkie Collins of Benjamin Disraëli in te lassen in onze verhalen. Het is tevens een knipoog naar dé Geschiedenis.

DE AUTEUR IS JOURNALIST BIJ DE TIMES! EEN BUITENGEWONE KNAAP, BARSTENSVOL TALENT!...
...HIJ HEET RUPPERT GRAVES EN HEEFT EEN ROMAN VOL MYSTERIES GESCHREVEN IN EEN STIJL DIE NIET ONDERDOET VOOR DE GROTE EDGARD POE OF WILKIE COLLINS!
...IK RAAD U STERK AAN OM HEM TE LEZEN!...

Verwijzing naar Wilkie Collins

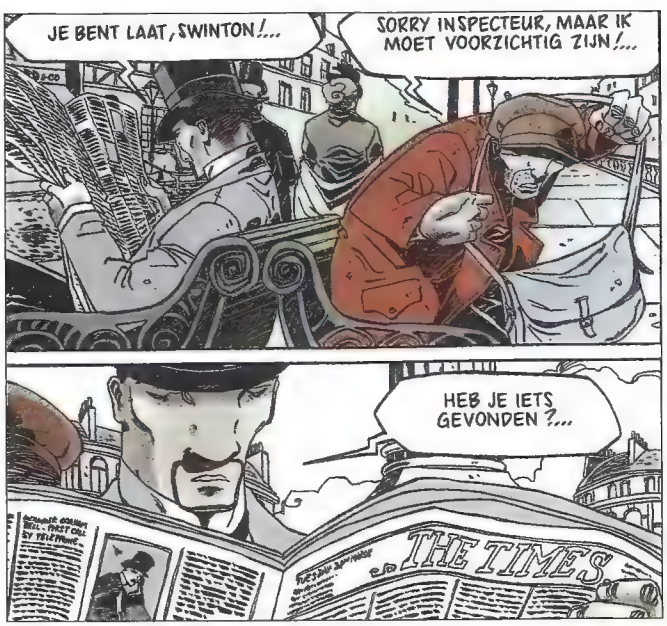

De zeer sobere inkleuring die je zelf doet, versterkt het grauwe beeld van Londen en het duistere karakter van de meeste personages. Hoe ga je tewerk?

Ik moet bekennen dat ik wel hou van de winter en het grijze weer, van de regen en de sneeuw... Grafisch gezien zie ik liever vale kleuren in een zeer beperkte schakering. In de werkelijkheid, heb ik vastgesteld, baden wij allemaal constant in een soort omgevend licht. Het is deze indruk die ik probeer te versterken en weer te geven om sommige emoties naar voor te brengen. De zes eerste albums van *Fog* en *Dora Mars* werden manueel ingekleurd op een blauwprint, een tekening op film, bovenop het ingekleurd papier. Bij de eerste stappen van het inkleuren bepaalde ik eerst de basis-

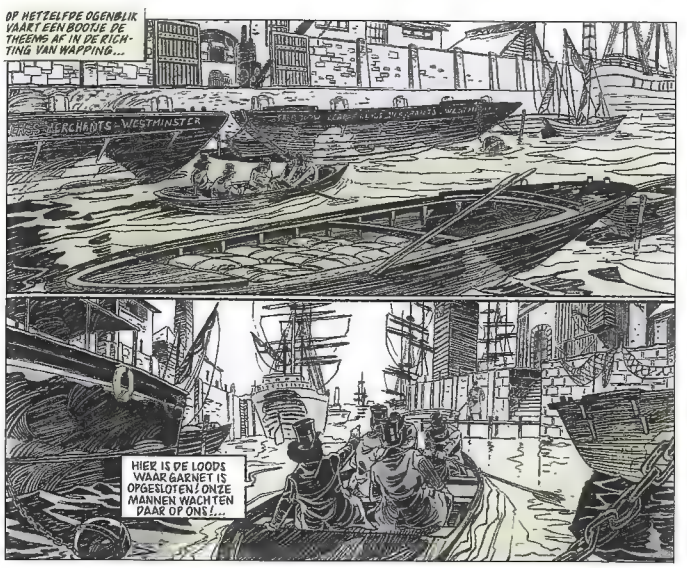
OP HETZELFDE OGENBLIK VAART EEN BOOTJE DE THEEMS AF IN DE RICHTING VAN WAPPING...
HIER IS DE LOODS WAAR GARNET IS OPGESLOTEN! ONZE MANNEN WACHTEN DAAR OP ONS!...

Het grauwe Londen

kleuren van de grote oppervlakken : kleren, meubels, haren, schaduwen... Dan plakte ik de zones die wit moesten blijven af evenals de reeds aangebrachte kleuren die niet meer gewijzigd moesten worden. Vervolgens spoot ik een kleurmengsel op de volledige plaat met een airbrush om de definitieve sfeer te verkrijgen. Sedert album 7 van *Fog* ben ik overgeschakeld op het inkleuren met de computer. Niettegenstaande deze omschakeling blijft mijn werkwijze dezelfde: eerst het inkleuren van de grote vlakken en vervolgens een kleurenfilter aanbrengen over gans de pagina.

Hoeveel tijd kruipt in één pagina?
Ik heb ongeveer 2 à 3 dagen nodig om een plaat te tekenen en een volledige dag om deze in te kleuren. Ik wacht echter totdat ik alle tekeningen van het album volledig af heb om het geheel in te kleuren. In mijn hoofd gaat het om twee compleet verschillende werkwijzen en ik heb er moeite mee om deze tegelijkertijd uit te voeren.

Waar haal je de dramatische opbouw vandaan? Literatuur, theaterbezoek of ... uit de film?
Ik lees bitter weinig strips, hoe meer je zelf maakt, hoe minder je blijkbaar zelf leest. Ik lees heel wat romans en ik ga helaas niet vaak genoeg naar het theater... Daarentegen ben ik gek op films, toen ik student was ging ik minstens tweemaal per week naar de cinema. Nu, met het werk en de kinderen, heb ik minder tijd maar ik bekijk veel DVD's. Het klopt dat de films van Hitchcock, Mankiewicz, Capra, Carné en Wilder voor mij talloze lessen zijn over hoe een goed verhaal ineenzit. Niettemin is het ook waar dat de strip géén cinema is, hoewel beide kunstvormen wel veel gemeen hebben. Zowel in de strip als in de film worden er weleens dezelfde technieken gebruikt : bovenzicht, kikkerperspectief, shot/tegenshot... Het zoomen of de panoramische travelling zijn echter niet van toepassing bij de strip want dat veronderstelt een voortdurende beweging van het beeld. Je kan natuurlijk deze effecten wel enigszins nabootsen, maar het resultaat is toch verschillend. Een stripverhaal is in feite een kunstige ellips, want de korte wachttijd die ontstaat tussen twee beelden, wordt automatisch opgevuld door de verbeelding van de lezer. Uiteindelijk is het de kunst om met lege beeldvakken te spelen. Als je de aandacht vestigt op slechts één vakje, blijft je toch de hele pagina zien. Indien je een film zou monteren als een stripverhaal, dan zou je vaak een ongenietbare "montage cut" verkrijgen. Toch in mijn albums.

Enige tijdje geleden werkte je mee aan de reeks *Quintett* van Frank Giroud, dat werd het album Dora Mars. Zijn er plannen om nog eens iets samen te doen?
De samenwerking met Frank was een echt geschenk. Hij heeft veel culturele bagage en is een interessant man. *Quintett* was met zijn vijf elkaar overlappende verhalen een ware uitdaging. Gelukkig is Frank een uitstekende verteller met een aangeboren gave voor verhalen. Hij heeft mij ondertussen opnieuw gevraagd voor twee andere projecten, maar alhoewel ik er veel zin in had, heb ik toch maar geweigerd. Eigenlijk was ik al begonnen met *Quand souffle le vent...* en ik wil mij, van nu af aan, meer toeleggen op mijn persoonlijk werk, ik wil graag solo werken.

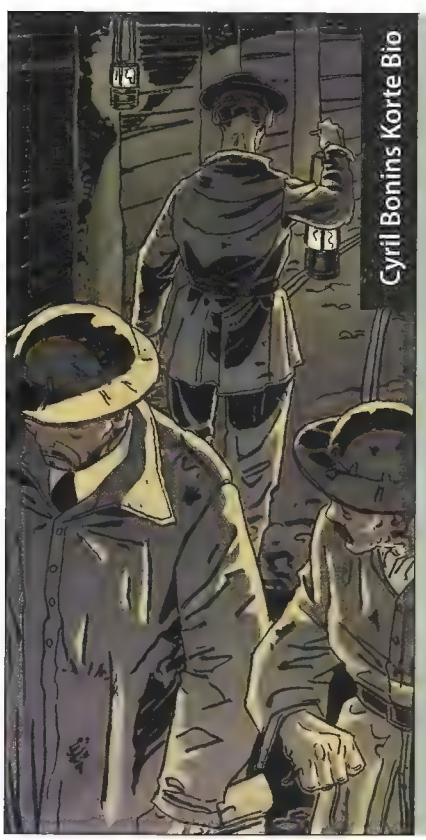

Ik ben in 1969 in Montceau-les-Mines geboren, een klein mijnwerkersdorp in het zuiden van Bourgondië. We woonden in een sociale wijk met hoogbouw, het was er niet idyllisch, maar het liep er vol met kinderen, ik had dus veel speelkameraden. Kinderen hebben trouwens genoeg verbeelding om de stoep om te toveren tot een deel van het Wilde Westen, de bomen als raketten te beschouwen en de tegenoverliggende parking als een prachtig tennisplein.
Ik bracht héél veel tijd door met tekenen of met het uitvinden van verhalen. Ik aapte ook sommige televisieuitzendingen na en ik gaf geregeld een soort marionettenvoorstelling. Kortom ik had een geweldige jeugd, zo één waar je nooit meer van herstelt, zoals ze zeggen.
Rond mijn elfde begon ik, als logische voortzetting van mijn leesplezier, een door Amerikaanse "comics" geïnspireerd eigen stripverhaal op papier te zetten. Als puber werd deze passie voor de strip zó hevig dat ik tijdens mijn vrije tijd omzeggens niets anders meer deed dan tekenen. Ik wilde toen slechts één ding heel erg graag: er mijn beroep van maken.
Na het einde van het hoger middelbaar schreef ik mij in voor een twee jaar durende kennismakingscursus Plastische Kunsten aan de Kunstacademie van Mâcon. Daarna was ik eerst van plan om me in te schrijven aan de stripschool van Angoulème, maar ik vond het uiteindelijk beter om andere creatieve technieken aan te leren. Zo kwam ik terecht aan de Kunstacademie van Strassbourg, waar ik me inschreef aan de afdeling Illustratie. Deze optie, die uiteindelijk toch nog verwant was met de strip, belichte voor mij een nieuwe visie op de verhouding tussen de tekst en het beeld. Nadat ik het diploma in de afdeling Illustratie gehaald had, volgde ik de hogere gespecialiseerde studierichting Computerbeelden, kwestie van andere mogelijkheden van het beeldverhaal te leren kennen.

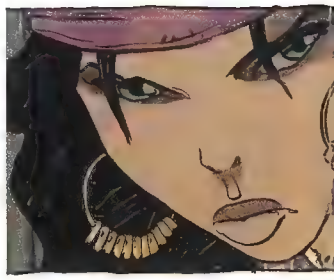

Fragmenten uit
Quand souffle le vent

Ben je tevreden over het album van Dora Mars?
Meewerken aan *Quintett* was afmattend en tegelijk grappig, ik had zowaar de indruk dat ik aan de slag was voor een Hollywoodiaanse superproductie. Eén van de grote uitdagingen was het overnemen van de personages en de locaties, die door andere tekenaars ontworpen werden, zonder afbreuk te doen aan mijn eigen grafische stijl. We zijn eerst samengekomen om onze bevindingen te vergelijken, daarna hebben we ettelijke telefoontjes en e-mails uitgewisseld om tot een vlekkeloze samenwerking te komen. We moesten ook rekening houden met de plaats waar het verhaal zich afspeelt : Griekenland tijdens de Eerste Wereldoorlog. Daarover had ik zelf niets kunnen verzinnen, tenzij wat stereotype beelden van mannen in een rokje die in de loopgraven de sirtaki dansen. Ik heb dan samen met Steve Cuzor en Frank een reportage gemaakt op het vliegveld van La Ferté-Alais waar men een heleboel vliegtuigen uit WOI terug in elkaar steekt en prachtig restaureert. Frank heeft dan nog een grondige verkenning gedaan in Griekenland, waar hij een vijfhonderdtal foto's gemaakt heeft, zowel van de uitgedroogde landschappen van Macedonië, als van de architecturale stijl van de huizen, van het meubilair, als van de roestige nagels in de portalen. Hoewel ik niet graag terugkijk, ben ik eigenlijk best tevreden over deze kleurrijke uitbraak.

***Tsiganes*, met Laurent Galandon, is dat een nieuw project?**
Oorspronkelijk zou het album *Tsiganes* heten, maar de titel was al door andere auteurs gebruikt. De titel van het album werd dus "*Quand souffle le vent...*". De wind is een symbolische verwijzing naar de zigeuners en naar de gebeurtenissen die voortvloeien uit hun komst -de zucht- waarin de lezer zijn verbeelding de vrije loop kan laten. Half december had ik het album af. De One-shot vertelt over de komst van een zigeunergemeenschap in een kleine mijnwerkersstad in het Noorden van Frankrijk rond 1900. Natuurlijk is er veel wantrouwen, er ontstaan culturele en ook andere spanningen tussen de zigeuners en de mijnwerkers. Omdat slechte herinneringen en bijgeloof opgeroepen worden, escaleert de toestand.

Laurent Galandon is voor de meeste lezers een onbekende naam.
Toen Laurent mij zijn project voorstelde, kende ik hem niet. Het tweeluik *L'envolée sauvage* dat enkele maanden eerder verscheen bij Bamboo, had goeie reacties gekregen en ik had dat opgemerkt. Maar vooral het nieuwe project zelf sprak me aan. Het gaat over de confrontatie tussen twee werelden, wat een contrastrijke stijl zou vergen met veel aandacht voor de kleuren. Ik was ook gewonnen voor het schrijftalent van Laurent, hij kan namelijk met weinig woorden sterke emoties teweeg brengen en karaktervolle personages neerzetten. Hij heeft in de sociale sector gewerkt waardoor hij oog heeft voor het menselijk aspect, maar ook voor het recht op "anders" zijn en voor het onrecht...

Verkies je de samenwerking met scenaristen boven een eigen scenario?
Ik zou heel graag opnieuw met Roger, Frank of Laurent willen werken, ze hebben ontzettend veel werkkracht en talent, het zijn tenslotte vrienden

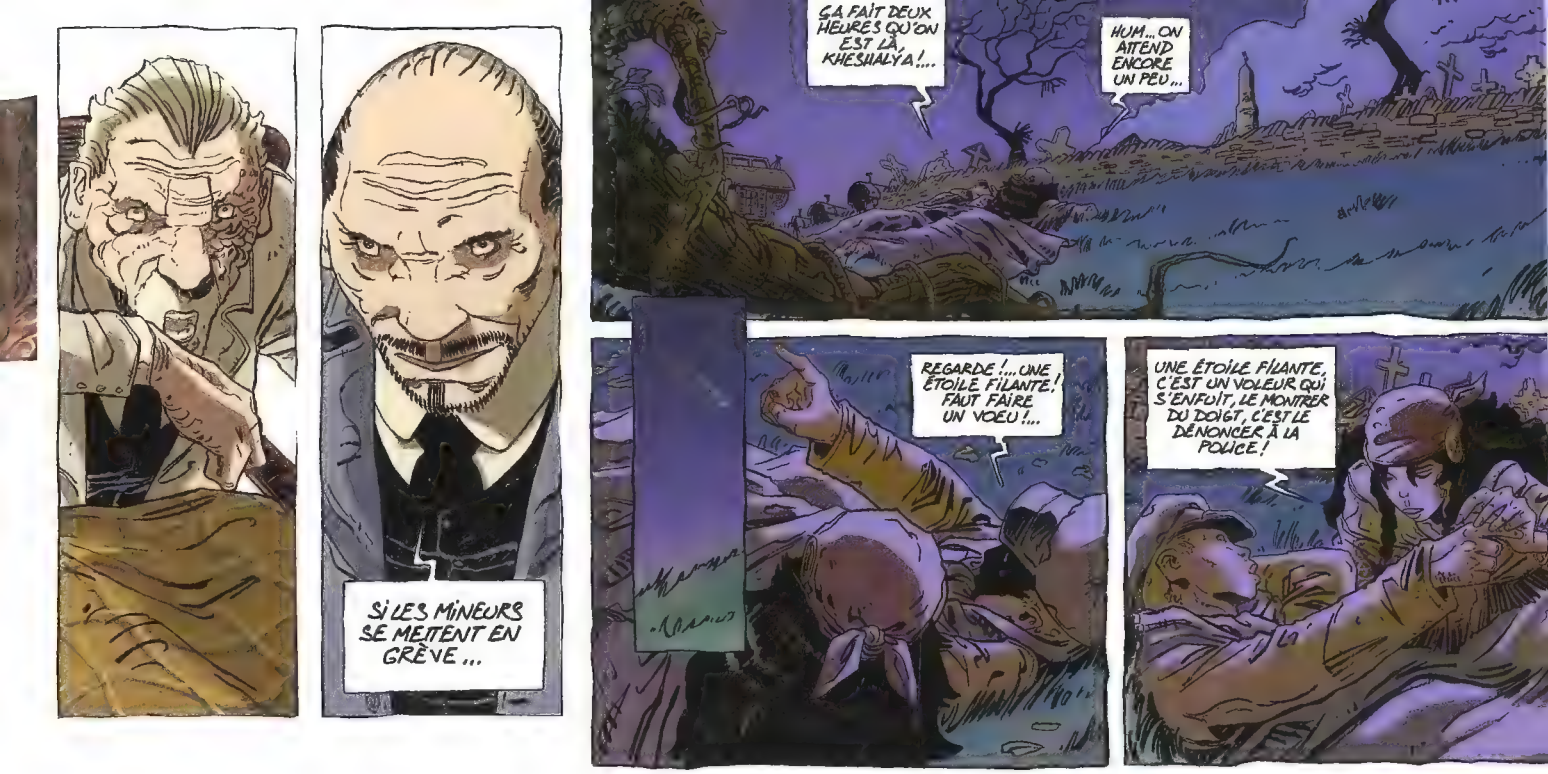
SI LES MINEURS SE METTENT EN GRÈVE ...
ÇA FAIT DEUX HEURES QU'ON EST LÀ, KHESHALYA !...
HUM... ON ATTEND ENCORE UN PEU...
REGARDE !... UNE ÉTOILE FILANTE ! FAUT FAIRE UN VOEU !...
UNE ÉTOILE FILANTE, C'EST UN VOLEUR QUI S'ENFUIT, LE MONTRER DU DOIGT, C'EST LE DÉNONCER À LA POLICE !

geworden. Ik waardeer ook de manier waarop Benoît Peeters omgaat met het verhaal, de wijze waarop hij er paradoxen en het fantastische element inbrengt. De auteurs die ik eigenlijk het meest bewonder, zijn tekenaars die meestal alleen werken : Toppi, Pratt, Tardi, Prado, Breccia... en ik zoek het zelf nu ook in die richting. Ik heb wat ideeën een paar jaar laten rijpen. Daar wil ik nu mee naar buiten komen.

Wat kunnen we in de toekomst nog verwachten?

Onlangs heb ik een versie van de *Gelaarsde Kat* gemaakt met tekeningen die uitgesneden werden uit papiertjes, dat zou in maart 2009 bij uitgeverij Asteure (asteure.com) moeten verschijnen. Zoals ik al zei, wil ik nu vooral mijn eigen verhalen vertellen. Die projecten zitten nu al héél lang weggemoffeld in een lade en ik wil er nu eindelijk wat mee doen. Voor het ogenblik werk ik twee projecten uit. Het eerste verhaal zal een tweeluik zijn van twee maal 46 bladzijden dat bij Dargaud zal uitgegeven worden. Het is een politieverhaal met een humoristisch tintje dat zich afspeelt in het Parijs van 1910. Het tweede project is de bewerking van een minder bekende roman van Marcel Aymé, het wordt een one-shot, uitgegeven bij Futuropolis. Grafisch gezien zullen deze albums erg verschillen van wat ik nu doe. Ze zullen minder realistisch zijn of toch een meer persoonlijke visie op het realisme tonen. Ik wil een beetje minder ernst in mijn tekeningen. Die projecten zullen héél wat tijd in beslag nemen want ik werk aan allebei tegelijk. Ik zal de lezers regelmatig op de hoogte proberen te houden via mijn blog (*http://cyrilbonin.blogspot.com*).

Met medewerking van Willem Gay en Antoine Ryckman.

Het Nieuwe Scheepsjournaal van JeePee

DOOR **JEAN-PIERRE LEGEIN**

RECLAMESTRIPS - CRISIS?

Het moet mij van het hart dat er de afgelopen periode *weinig nieuws* te melden is geweest. Ik laat gemakshalve even de Suske en Wiske-brij buiten beschouwing die bij tijd en wijle door krantenbijlagen over ons worden uitgestort. Let wel, niet alle Suske en Wiske-uitgaven, er blijven zeker een aantal over die bijzonder de moeite waard zijn en daarom ook zeker in deze rubriek een plaatsje zullen vinden. Ook onze contacten in Nederland melden een uiterst summier aanbod. Een rustpauze aan het reclamestripfront is echter op zich zo gek nog niet. Het stelt ons wel in staat het archief op orde te stellen en ook de computers waren hard toe aan enige upgrading. Tevens – mocht de situatie zo blijven – opent het geringe aanbod misschien nieuwe wegen om oudere vondsten bij onze lezers onder de aandacht te brengen. Want dat zich daartussen werkelijke pareltjes bevinden, zal duidelijk zijn!! Ik wil er echter voor de zoveelste maal op aandringen dat, wanneer u een vondst doet, dit toch alstublieft kenbaar maakt bij het secretariaat. Vaak moet er geconstateerd worden dat er helaas veel beloofd is, doch weinig gerealiseerd. We blijven hopen en aandringen... zonder deze hulp is het onmogelijk om een adequate rubriek te realiseren. Wij doen ons best en u doet natuurlijk mee...! Slechts één adres om al het nieuws te signaleren :
Reclamestripclub@scarlet.be

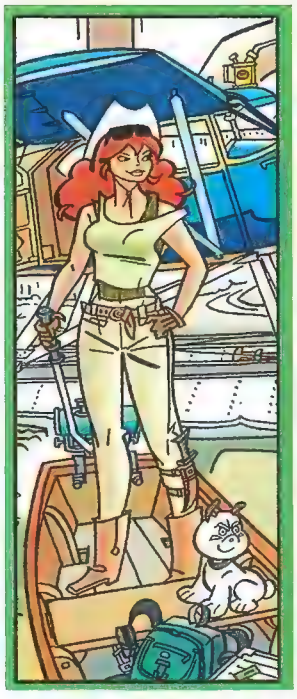

RECLAMESTRIPCLUB LIVE OP STRIPBEURS BREDA

Het weekend van 28 februari en 1 maart stond in het teken van de Stripbeurs Breda, een groot succes! Vooral de zaterdag was de publieke toestroom fenomenaal en was er van crisis weinig te merken. Zeer tevreden standhouders op een prima locatie. Naast de entreeprijs voor de beurs werd aan de kassa tevens een programmaboekje verkocht voor de prijs van 2 euro. Mooi vormgegeven met een aantal leuke illustraties, speciaal gemaakt voor deze catalogus. Wat er ook in staat zijn specifieke beursaanbiedingen.

BEURSAANBIEDING NICKY SAXX

Uitgeverij Bee Dee had ter gelegenheid van deze beurs een zwart/wit oblonguitgave verzorgd van het in de Telegraaf gepubliceerde en onafgemaakte verhaal door Ritsier en Oosterveer van Nicky Saxx, *Watervrees*. Deze uitgave zou alleen op de beurs te verkrijgen zijn en na afloop zou het eventuele restant vernietigd worden. Deze informatie kwam mij dus pas via het beursprogramma ter ore. Een en ander resulteerde in een op de zondag driftig heen-en-weer lopen naar de stand van Bee Dee. Tevergeefs. In de loop van de tweede dag was de gehele oplage van – ik meen – 250 stuks

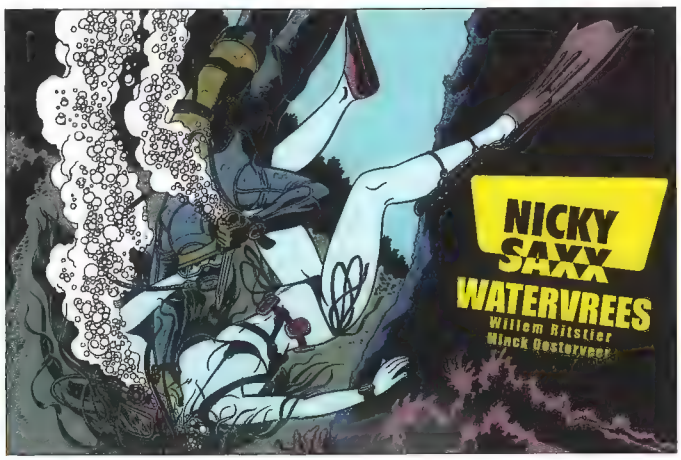

volledig uitverkocht. Een succes, mits de uitgever zich aan de afspraak had gehouden dat er per persoon slechts één exemplaar zou worden verstrekt. Ik kan u echter zo twee Belgische stripwinkeliers noemen die ieder in het bezit zijn van minimaal 10 stuks. Ik ben benieuwd voor hoeveel euros deze lieden het boekje van oorspronkelijk 14,95 euro aan de man zullen gaan brengen... Voor mensen die diverse pogingen hebben gedaan om op de dag zelf een exemplaar te bemachtigen een zuur gelag. En zo verwordt een aardig item ook weer tot een geldlustobject. Jammer hoor.

URBANUS INGEZET BIJ DE STRIJD TEGEN DRUGS

Nog een staaltje geldklopperij door mij in Breda gesignaleerd. In de strijd tegen drugsgebruik heeft de Belgische overheid in 2004 het project *Druglijn* geinitieerd. Als onderdeel van dat project was er een folder met een strip waarin Urbanus de hoofdrol speelde. In het midden van de folder bevindt zich een gag met als titel *Urbanus tegen de drugbaron*. Deze gag is in geen enkel Urbanus-

Extra bijdrage ter gelegenheid van Pasen 2009 : de wederopstanding van JeePee

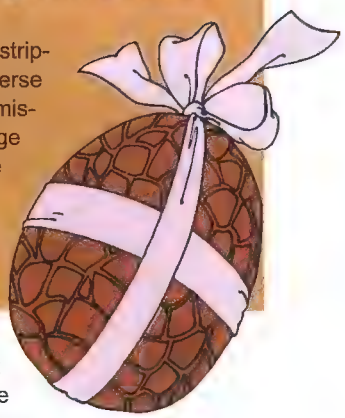

Na een onverwacht lange windstilte in ons geliefde magazine met betrekking tot o.a. reclame- en andere stripnieuwtjes van Jean-Pierre – vanuit zijn bastion aan de Vlaamse Westkust – heeft hij na rijp beraad en diverse e-mails besloten om de draad maar weer eens op te pakken. Het hoe en waarom, welke toevalligheden en misverstanden aan de basis liggen van de lange pauze, doet minder ter zake ; wat overheerst is het prettige gevoel de leden van BS Magazine weer deelgenoot te kunnen laten zijn in zaken die mij – JeePee dus – als stripliefhebber bezig houden. De kop van deze rubriek dekt op deze wijze alleszins de lading. JeePee is van zins u medeplichtig te laten zijn in al die zaken die hem op stripgebied bezighouden, en dat hoeven per sé niet alleen reclamestrips te zijn.

album verschenen. Op de achterkant van de folder staat info over drugs en over de Druglijn. De uitgever is dus de overheidsinstantie De Druglijn. Het formaat is kleiner dan een gewoon Urbanusalbum. Een exemplaar van deze folder werd in Breda te koop aangeboden voor... 125 euro!! Van dat soort bedragen zou je aan de drugs geraken... Ondanks het feit dat JeePee enigszins aan zijn omvang zou moeten denken gaat hij voor dit soort prijzen toch liever een aantal keren biefstuk met frieten eten, patatten mag ook. Onder het genot van een pint, dat spreekt, want me dunkt dat die er voor dat bedrag ook nog wel bij kan. Uiteraard mag iedere gek vragen wat hij wil en mag iedere andere gestoorde dat er voor geven. Marktwerking heet zoiets geloof ik....

DIVERS NIEUWS

ERIC HEUVEL

De fraaie strip *Frontstad Rotterdam*, die Eric Heuvel voor het VerzetsMuseum te Rotterdam heeft vervaardigd, beleeft haar tweede druk. Deze komt, op enkele kleine punten na, nagenoeg overeen met de eerste druk. Voor verzamelaars echter voldoende wijzigingen om dit fraaie boekske toch nogmaals aan te schaffen. Degenen die ooit de eerste druk via mij verkregen, kunnen zich nu ook melden voor deze herdruk. Nieuwe liefhebbers zijn uiteraard ook welkom. Naast de realisering van het Jaarverslag 2008 voor de firma Blokker houdt Eric zich momenteel ook bezig met een nieuwe educatieve strip in de lijn van de vorige projecten. Het succes van *De Zoektocht, De Ontdekking* en *De Schuilhoek* smaken naar meer. Diverse van deze projecten hebben reeds een vertaling mogen beleven in het Duits (!) en Engels, en zelfs Polen en Hongarije hebben hun eigen editie. Het nieuwe album van Eric zal gaan over de bezetting van Nederlands-Indie door Japan, een in Nederland toch enigszins onderbelicht gebleven periode. Deze melding lazen we reeds in het vorige nummer van BSM. Wie zich interesseert voor het fraaie klare lijnwerk van Eric Heuvel moet eens een kijkje gaan nemen op zijn website: eric-heuvel.nl. Vele nieuwtjes en schetsen plus een behoorlijk gedocumenteerd archief vinden een plaatsje op een werkelijk prachtig vormgegeven website.

SUPERMARKT MAGAZINE TSJAKKA

Het gratis supermarkt-stripblad *Tsjakka* geeft de laatste jaren ook vakantieboeken uit. Van de jaren 2007 en 2008 zijn mij 3 versies bekend. Uitgave 2007 heeft twee versies: een gewone versie met cheques en een versie met omslag in glansvernis zonder de cheques. Van 2008 is mij alleen de versie met de cheques bekend. Mist u er een in uw verzameling? Wie het eerst een e-mailtje stuurt heeft de eerste keuze!!

SPECIALE UITGAVEN VAN BOB EVERS BIJ DE BOEKENHALTE

Op de Nederlandse stripbeurs van het Stripschap te Houten in september vorig jaar, presenteerde uitgeverij Boumaar de nieuwste Bob Evers nr 4, *De strijd om het Goudschip*. Dit album bestaat in een normale soft- en een reguliere hardcover. Echter, in opdracht van striphandel De Boekenhalte te Kampen werden nog twee edities vervaardigd. Een hardcover met een aparte achterkant en voorzien van een genummerde en gesigneerde ex libris en een boekenlegger. Deze uitgave is nog te bestellen via de website van De Boekenhalte. Oplage: 150 stuks. Een link is te vinden op de uiterst fraaie website van Bob Evers. Maar er was meer... Er bestaat ook een zogenaamde *white edition*. Deze versie heeft een oplage van 50 stuks en is in harde kaft met een witte band. Ter gelegenheid van een signeersessie in de winkel werd de uitgever

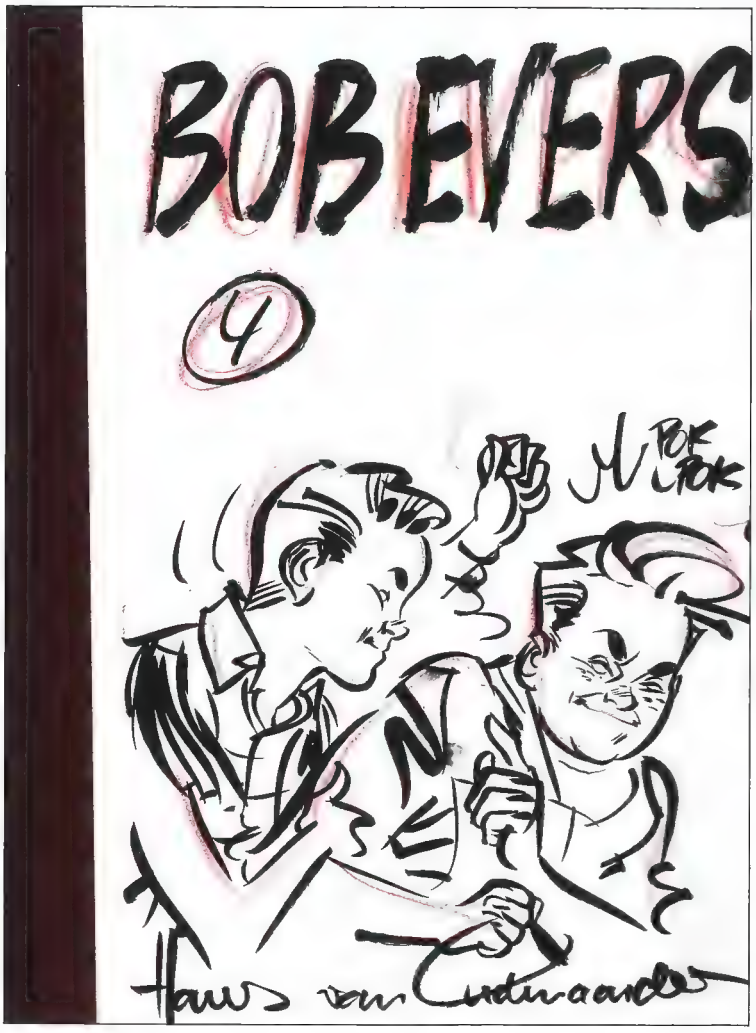

door winkelier Willem Hageman verzocht deze uitgave te maken. Tekenaar Hans van Oudenaarden maakte op elke voorkant een unieke tekening en signeerde het boek. Alle boeken zijn genummerd (1 t/m 50). Dit was tevens al gedaan met deel 3. De boeken waren alleen te koop in de Boekenhalte tijdens de signeersessie. U zult er dus tevergeefs naar vragen...

VW CAR(E) PLAN

Vorig jaar verpakte VW Car(e) Plan haar offertes en info in een fraaie map. Naast een fraaie dame op de voorzijde, verzorgde Rooie Oortjes tekenaar Di Sano ook voor de binnenzijde een paginagrote strip. Het gaat er in dit verhaaltje iets minder pikant en verhit aan toe dan gebruikelijk is bij Di Sano... maar dat spreekt.

STRIPUITGAVEN BIJ DAGBLAD *DE STEM*

Dagblad BN De Stem is een krant die vaak heel actief is op stripgebied. De afgelopen periode heeft de krant oude *Donald Duck*-weekbladen van 1952/1953 opnieuw uitgegeven. Op 24 oktober 1952 maakten alle gezinnen in Nederland gratis kennis met een nieuw stripblad, dat al snel zou uitgroeien tot het best gelezen stripweekblad van Nederland: de *Donald Duck*. De allereerste avonturen van de beroemdste eend ter wereld werden door *De Stem* opnieuw gebundeld in twaalf bijzondere uitgaven. Een jaar lang verscheen iedere eerste zaterdag van de maand een nieuw boekje met daarin twee originele Donald Ducks uit de jaren vijftig op klein formaat. In totaal dus de eerste 24 uitgaven uit 1952 en 1953. Een twaalfdelige reeks, die inmiddels compleet is en ook als zodanig te bestellen op de website van de krant. Prijs 2,95 euro per stuk. De eerste exemplaren worden overigens al niet meer aangeboden, dus voor de echte liefhebbers: enige haast is geboden...

Daarnaast biedt de krant voor het bedrag van 15,95 euro een exclusief Suske en Wiske Familiepakket aan. Dit naar aanleiding van de grootse musical *De Circusbaron*. Het pakket bestaat uit de dvd *Elke dag een avontuur*, 60 minuten met korte filmpjes, bekend van televisie. Tevens een cd *De Circusbaron* met 12 liedjes uit de musical. Gratis word meegezonden het Suske en Wiske stripboek *De Circusbaron* t.w.v. 10,00 euro. Het betreft hier een speciale uitgave van dit album met informatie over de musical. Verzamelaars herinneren zich ongetwijfeld nog wel het gelijksoortige album dat werd uitgegeven t.g.v. musical *De Spokenjagers*.

KLEIN SUSKE EN WISKE BIJ HUSH PUPPIES

De uitgave van deze reclamestrip bezorgde uw razende reporter JeePee weer eens de nodige hoofdbrekens, om van maagzuur nog maar te zwijgen. In de Bratano schoenenwinkels werd bij aankoop van een paar Hush Puppies een speciale tweetalige (Frans/Nederlands) uitgave van Klein Suske en Wiske meegeleverd. De fraaie omslag is in ieder geval speciaal voor dit doel vervaardigd. Zo gauw deze melding binnenkwam op onze burelen, is uw verslaggever richting schoenenwinkel getogen, teneinde een exemplaar te bemachtigen. Nu zijn kinderschoenen aan JeePee niet besteed; hij is reeds geruime tijd uit de kleine kinderen en zelf leeft hij ook op zeer grote voet... maar dat terzijde. Veelal is het zwaaien met de geloofsbrieven van de Reclamestripclub en de belofte van het vernoemen van de winkel in onze recensie voldoende om een recensie-exemplaar mee te krijgen. In dit geval echter niet... De verkoopster was onvermurwbaar, een flinke stapel glimmende strips op de toog ten spijt. JeePee zou en moest zich wagen aan een paar Hush Puppies; zo niet, geen boekske. U begrijpt, dat gaat zelfs een echte liefhebber te ver. Onverricht ter zake en knap gefrustreerd zijn wij huiswaarts vertrokken. De strip is mij later door een aardige Nederlander alsnog toegestuurd. Maar het negatieve aspect blijft bij mij lang doordreunen. Zoveel onbegrip, ik begrijp niet dat verkoopsters ten aanzien van Public Relations weinig tot geen enkele feeling hebben. Het zij zo.

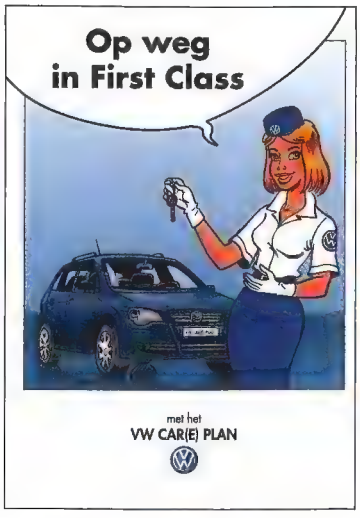

Welnu reclamestrip-liefhebbers, genoeg voor deze hernieuwde frisse start. We zullen zien wat de volgende keer ons brengt. Deze aflevering neemt men u echter niet meer af. Houdoe!!

Redactie :
Hans Bijman

TOM POES als lijdend voorwerp

Uitgevers die belang hechten aan stripreeksen die uit de mode zijn, liggen ons nauw aan het hart... Wij zijn zelf gestart met nostalgische uitgaven in 1996. In Nederland bestond dat fenomeen al langer : uitgeverij Boumaar (Boumaar.com) werd opgericht als éénmanszaak in 1989 en bracht sindsdien mooi werk in album uit van o.a. Marten Toonder, Kresse, Dick Vlottes, Gerrit Stapel en Henk Sprenger, om maar meteen de klassieke Nederlandse auteurs op te sommen. Zopas stelde de uitgever de bundeling voor van *Tom Poes Weekblad*, jaargang 1, nr 1 t/m 17 1947 (zie ook BSM 165). We spraken met Ron Streppel van uitgeverij Boumaar over het hoe en waarom.

DOOR **JOOP SCHREURS**

"Het uitgangspunt was, dat *Tom Poes Weekblad (TPW)* voor veel liefhebbers een niet in te vullen verzamelobject was, en dat voor velen ook is gebleven. TPW werd uitgegeven in een periode van enorme papierschaarste op het einde van Wereldoorlog II, die pas in 1957/1958 opgelost was. Elk blad kreeg een hoeveelheid papier toegewezen. De oplage bleef daardoor laag; maar het blad was ook relatief duur door de rotogravure-druk. Geweldig mooi gedrukt de eerste twee jaar, daarna werd het via off-set gedrukt. De markt van vandaag kent met name seriewerk, kijk maar in je boekenkast. Veel werk in TPW is al in albumvorm uitgegeven maar om nu ook de sfeer van die periode goed weer te geven moet je alles binnen een redelijke termijn in kleur uitgeven. "

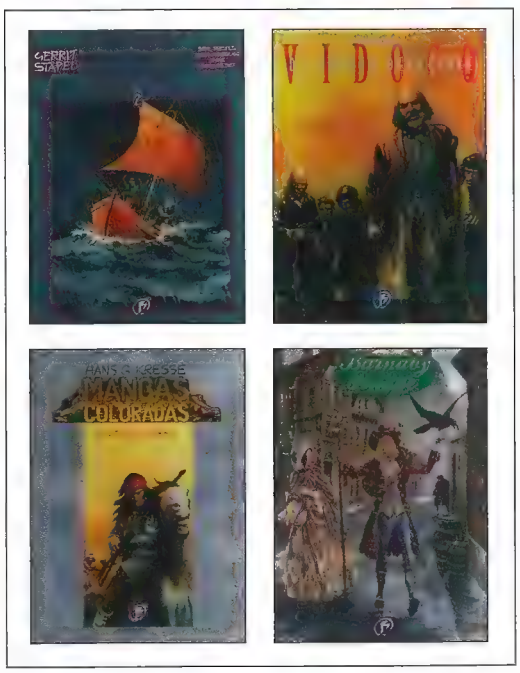

BRIEVEN AAN EEN HEER

"Mensen die zo gelukkig zijn om echte exemplaren te bezitten, lezen de originelen niet, wegens te broos of omdat ze er erg zuinig op zijn, maar ze kunnen nu wel de verzamelbanden lezen. Belangrijk ook is dat de *Brieven aan een heer* en het andere redactioneel werk, illustraties en dergelijke nooit eerder in boekvorm is verschenen. Voor ons extra belangrijk! Vandaar deze uitgave: ze vertegenwoordigt de na-oorlogse periode uitstekend omdat ook de minder bekende illustratoren nu opeens weer in beeld komen. Per verzamelband komt er nu ook een speciaal voorwoord. In Band 1 wordt de na-oorlogse periode verwoordt door Koos Schulte. In deel 2 is het voorwoord van Gerard van Straaten – inderdaad, de broer van Peter – en in deel 3 van Piet Wijn. *Annemoon*, een strip van Piet Wijn, ga ik binnenkort trouwens ook uitgeven. De 120 afleveringen uit *Okki* in half-linnen hardcover band, in een gelimiteerde oplage. Maar ook een complete uitgave in 18 delen van *Kappie* staat op de agenda: 141 verhalen uit de periode 1946 -1974. Of er ook een tweede druk komt van de TPW-uitgave, is niet zeker. Misschien van de eerste delen. *Donald Duck* verzamelband heeft 2 à 3 herdrukken beleeft met een geweldige verkoop, daarna heeft de verkoop zich gestabiliseerd. Uitgeverij Boumaar doet veel aan klantenbinding en wij garanderen onze klanten geen prijsverhoging bij deze serie. Verder zitten er een aantal toegiften bij, zoals bijvoorbeeld een port folio. De distributie is al vele jaren een groot probleem in Nederland en België. We willen daar niet teveel afhankelijk van zijn en service veel beter garanderen dan dat buiten ons gezichtsveld afspeelt. De oplage van dit eerste deel bedraagt slechts 1.500 ex. Na een paar banden wordt dat opnieuw bekeken, maar de oplage komt niet beneden de 1.000 of 1.200 exemplaren. "

LIJDEND VOORWERP

"Door omstandigheden werd het verschijnen van de verzamelbanden al een keer uitgesteld, in mei 2008. Nu is gebleken dat er veel kouwe drukte zat omtrent deze uitgave. Het contract was goed, en juridisch was het ook oké. Op de achtergrond werd door andere partijen een spel gespeeld waar wij het lijdend voorwerp van zijn geworden.[1] In juni 2008 was ons juridisch dossier compleet en werden de details duidelijk bevestigd van de zaken die wij al wisten en contractueel vast lagen. We hebben onszelf toen even op een zijspoor gezet en de andere partijen laten praten, maar duidelijk aangegeven dat aan dit gebakken luchtverhaal een deadline zat : december 2008. Een vervelend obstakel, want we waren wel zo gevoelig voor een aantal zaken die speelden bij een paar goede relaties van ons, om rekening te houden met hun problemen. Het liep precies zoals we verwachten. Het dedain dat we proefden in een aantal publicaties laten we dan ook geheel over aan de partij die gesproken heeft. Wij willen mooie uitgaven realiseren, stellen ons bescheiden maar zakelijk op, en doen dingen voor een liefhebbersgroep die gewaardeerd worden.

Echt gevoelig voor publiciteit zijn we niet of het moet de uitgave(n) betreffen. Nogmaals, we zijn geen mecenas van de negende kunst, of de peetvader van het beeldverhaal. Ons imago is net zo bescheiden als dat van Tom Poes, en we denken niet meer dan *mmmm...*"

1. Ron Streppel verwijst onder andere naar het feit dat uitgever Hans Matla van Panda bezwaar maakte tegen de verzamelbanden van *Tom Poes Weekblad*, waarin ook werk van H.G. Kresse verscheen. Matla heeft namelijk de rechten van veel verhalen van Kresse. Ondertussen is een en ander uitgeklaard. We komen daarop terug in een volgende bijdrage (red).

Sleen ex-libris

DOOR **YVES KERREMANS**

Enkele jaren geleden werden stripverzamelaars overstelpt door ex-libris. Van zowat elke nieuwe albumuitgave verscheen een versie met ingekleefd plaatje waarop een tekening prijkte en de naam van de organiserende stripwinkel werd vermeld. Als de tekening exclusief ontworpen was door de tekenaar van het album, leverde dat een duidelijke meerwaarde op. Het signeren door de tekenaar en nummeren van het plaatje gaf bovendien een exclusief tintje aan de uitgave. Na verloop van tijd begonnen sommige stripwinkels er zich zeer gemakkelijk van af te maken. Dikwijls werd/wordt eenvoudigweg een plaatje uit een album uitvergroot en ongesigneerd los van het betreffende album verkocht.

Bij al die commerciele en promotionele toepassingen zou men bijna de oorspronkelijke betekenis van een ex-libris vergeten. Een ex-libris is eigenlijk een eigendomskenmerk (uit het latijn: *uit de boeken, uit de bibliotheek van*) dat voorin een boek wordt gekleefd of gestempeld. Op die manier wordt het boek gepersonaliseerd. Ex-libris zijn bijna altijd voorzien van een afbeelding waarmee de eigenaar van het boek zich identificeert.

Marc Sleen heeft naast zijn indrukwekkend stripoeuvre ook een enorme hoeveelheid schilderijen, etsen en tekeningen geproduceerd. Daartussen zitten ook ex-libris die Marc tekende voor zichzelf, vrienden en kennissen. Alle gekende ex-libris van zijn hand worden hier afgebeeld. Alleen de ex-libris voor Etienne De Ridder is gedateerd (1958) en gesigneerd met zijn 'striphandtekening'. De anderen zijn gesigneerd met Marc of Marc(el) Neels, voorbehouden voor het 'ernstiger' werk.

Ars longa vita brevis : "Het leven is kort, kunst blijft langer bij" (populaire interpretatie van een citaat van Seneca – oorsponkelijk betekent het : je doet er lang over om een kunstenaar te worden)

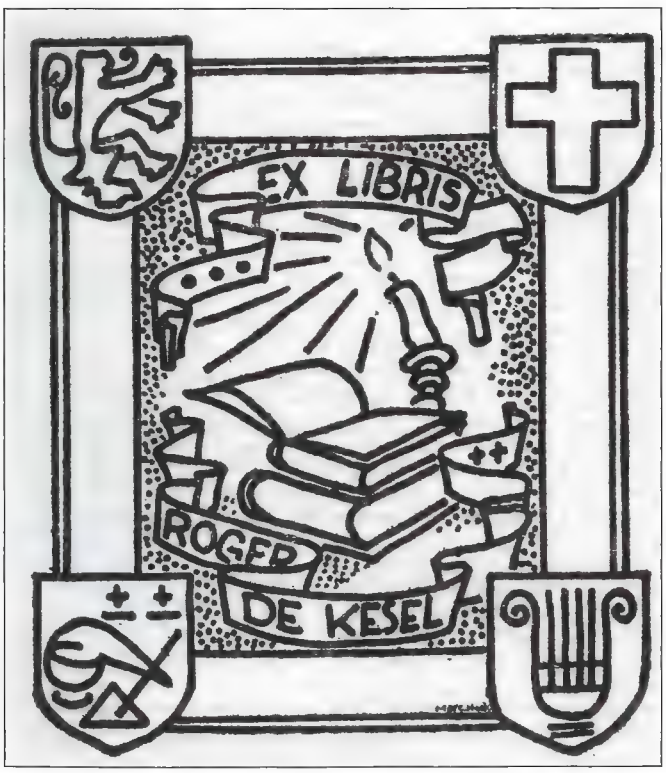

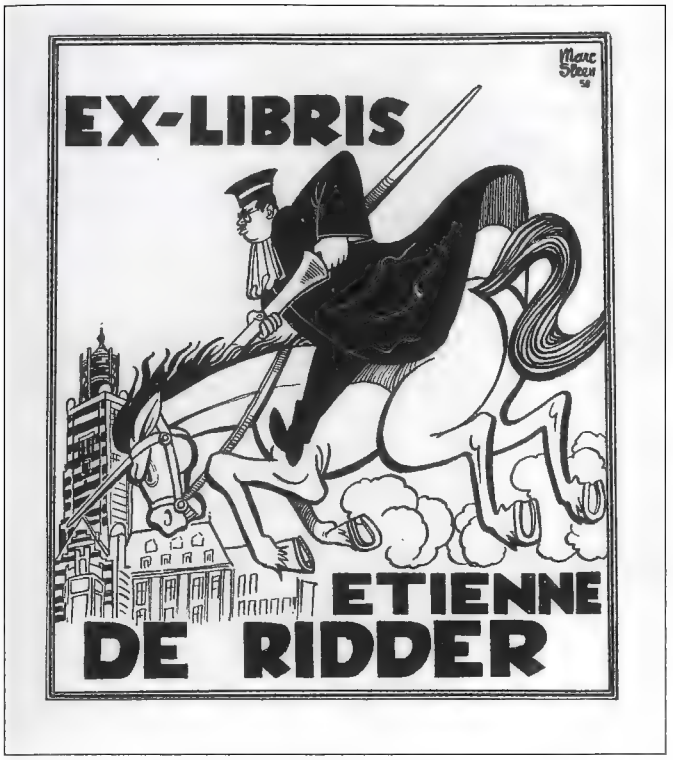

Op de achtergrond het gerechtshof van Dendermonde

Arma Facienda acri viro : "We moeten wapens smeden voor een dappere held" (citaat uit de Aeneas vanVergilius). De cyclopen smeden wapens voor de held Aneas

Ex-libris		Datering	Signatuur	Afmetingen
Marcel Neels	Striptekenaar, cartoonist, dierenliefhebber	---	[Marcel Neels]	9 cm x 11,5 cm
Roger de Kesel	[Info ontbreekt]	---	Marc Neels	7,5 cm x 8,5 cm
Théo Lefevre	CVP-politicus en Belgisch premier ('61-'65)	---	Marcel Neels	onbekend
Juliaan Haest	Journalist, schrijver	---	Marc	13 cm x 8,5 cm
Etienne De Ridder	Jurist	1958	Marc Sleen	11 cm x 14 cm

De Volle Veilingzaal

Maandagochtend 16 maart valt de krant op de mat in duizenden Vlaamse gezinnen. Terwijl de andere hand de slaap uit de ogen giet met zwarte koffie, bladert de ene (die niet weet wat de andere doet) achteloos naar de strippagina. Belletjes beginnen te rinkelen in even zovele hoofden. Suske en Wiske brengen 200.000 euro op volgens *De Standaard* (*De Morgen* rekent daar direct de kosten bij en biedt gezwind 250.000)! En dat in tijden van crisis! Wacht eens... lagen daar niet in de speelgoedkoffer van de kinderen, of was het op zolder, of nee, onder het opgevouwen plastic zwembad... daar lagen toch nog Suskes en Wiskes? Wie heeft die Suskes en Wiskes weggenomen? Papierslag van de scouts? Aaarghh... Wanhoop, pathos en fysieke mishandeling in een modale Vlaamse burgerwoning. Zoals gebruikelijk misleidt de pers de brave burger met de grote absolute cijfers, maar wordt niet geschreven wat er werkelijk aan de hand is.

De aquarel uit Vandersteens scoutsperiode haalde 2.400 euro

DOOR **PATRICK VRANKEN**

Tegenwoordig wordt bij Veilingen Bernaerts de moderne grote zaal op de eerste verdieping, uitgerust met grote schermen, meer gebruikt voor dit soort veilingen, dan de klassieke maar gezellige zaal op het gelijkvloers. Een eerste vaststelling bij het binnenkomen : de zaal zat zo goed als vol. Bij de vorige stripveiling (19/10/2008) zaten kopers (en toeschouwers) alleen in het bovenste gedeelte, door Mon Bernaerts aangeduid als "op den uil". Nu waren stoelen geplaatst op de "parterre" en ook die waren al flink bezet een halfuur voor aanvang. Veel belangstelling dus, en gelukkig had de familie Vandersteen zitplaatsen op de hele laatste rij gereserveerd want nogal wat later aangekomen toeschouwers konden alleen nog in de traphal staan. Erg veel bekende gezichten, heel veel leden van de vereniging (maar hoeft dat nog te verwonderen?) : ha, Roger, Eric, Joppe, Marcel, Michael, Jack ... Het leek alsof iedereen er was. Ook Luc Morjaeu en familie waren er.

DE RAKE REGIE

De veiling werd zorgvuldig geregisseerd door Peter Van Hooydonck en prachtig gepresenteerd in de veilingcatalogus, die zonder twijfel ook weer een collectors item wordt. De opbouw was goed doordacht : zachtjes gingen kwaliteit en biedingen in het eerste gedeelte crescendo. De prijzen stegen van wat curiosa, beeldjes en zo meer vanaf 70 à 100 euro, over albums van Kuifje en Suske en Wiske (waaronder enkele *zeldzame* eerste drukken in *prachtstaat* – doe geen moeite mensen, die prijzen zijn alleen voor werkelijk *onvindbare* exemplaren) tot originele tekeningen van diverse auteurs, waarbij een originele tekening van Blondie en Blinkie (Jijé) het hoogst scoorde : 2.600 euro. Het eerste gedeelte kon als een geslaagde veiling op zich beschouwd worden, waarvoor vele organisatoren meteen zouden tekenen. Na de pauze volgde dan wat de apotheose moest worden : de veiling van de originele tekeningen van Suske en Wiske-verhalen. De spanning in de zaal steeg, al bleek meteen dat er meer plaats was dan voor de pauze : de boekenliefhebbers hielden het voor bekeken en lieten het over aan de echte verzamelaars van originelen, nostalgici en nieuwsgierigen.

Een nieuw collectors item

DE RAZENDE RACE

Na een euforische start – de eerste platen van *De Dulle Griet* gingen voor 1500 à 1700 euro het stuk weg – zakte de belangstelling zienderogen en dreigde het moment waarvoor analisten vooraf gewaarschuwd hadden : een inzakkende prijs wegens overaanbod. Wie éénmaal een plaat in handen had, stopte met bieden, zodat het groepje geïnteresseerden zienderogen slonk. Op een gegeven moment zakte daardoor de prijs voor een "doorsnee" plaat naar 500 à 550 euro. Een aantal aanwezigen hielden de adem in : voor prijzen onder de 500 euro waren er wellicht nog wel voldoende belangstellenden. Maar uiteindelijk zakte de prijs nooit zo laag. Voor 55 platen van *De Dulle Griet* bleken er uiteindelijk net voldoende geïnteresseerden, met als orgelpunt de legendarische laatste plaat, met de bommenregen die voor 2700 euro een nieuwe eigenaar vond. Een echt tijdsdocument, een icoon, waarin Willy – *ik doe niet aan politiek* – Vandersteen openlijk stelling nam tegen de oorlog in Vietnam.

De daaropvolgende albums werden verkocht in pakketjes van 5 platen. Dat bleek nog aardig te lukken, maar de prijs per plaat lag meteen beduidend lager : gemiddeld 250 euro. Het was vooraf duidelijk dat deze platen niet voor de goede huisvaders bedoeld waren (wie hangt nu 5 platen van hetzelfde verhaal aan de muur?), maar wel voor de investeerders – lees : doorverkopers. Jan Modaal kocht dit dus niet. Het groepje bieders werd plots veel kleiner, en kocht dan nog niet tegen om het even welke prijs. Het bewijs : de apart geveilde platen van *De Dulle Griet* (42.950 euro samen) werden gebundeld aangeboden voor 50.000 euro. Niemand hapte toe. Hetzelfde deed zich voor bij de volgende verhalen. Dus : niemand was zo gek te veronderstellen dat hij of zij ooit nog dat pakket platen zou kwijtraken aan dezelfde – laat staan tegen meerprijs. De veiling eindigde helemaal in mineur, toen geen enkele van de 10 complete verhalen een koper vond. *De ruige regen* – nochtans nog in potlood getekend door Vandersteen zelf – *Lambik Baba, De ongelooflijke Thomas*, ... op één na (*De krakende Carcas),* bleven ze allemaal op de plank liggen. Dat ontstemde de ondertussen Verhitte Veilingmeester, die naar het einde toe als bezeten door de loten racede. Je moest op een gegeven moment al heel snel zijn om een bod uit te brengen, zo snel werd afgehamerd, "op commissie" [1] of "ingehouden"[2]. Of het een trukje was om twijfelende bieders te activeren, weet alleen Mon Bernaerts, maar het werkte alleszins niet. Een prachtig gestarte veilingmiddag eindigde flauwtjes. De twijfel blijft, of Paul Geerts en Marc Verhaegen nu eigenlijk tevreden kunnen zijn, omdat de vrucht van hun arbeid (in loondienst) geen extra geld genereert dat zij mislopen, of juist omgekeerd...

HET SISSENDE SUCCES

Was de veiling nu een daverend succes, zoals beweerd wordt, of liep alles met een sisser af? In vergelijking met de prijs die een plaat van Suske en Wiske doorgaans opbrengt, ligt de gemiddelde prijs eerder laag. Op de veiling van 1995 bij Bernaerts werd nog vlot ongeveer 2.000 euro geboden voor een originele Suske en Wiske-plaat, en dat bleef lange tijd de richtprijs in tijden van schaarste. Dan is een gemiddelde prijs van 780 euro per Dulle Griet-plaat en 250 euro voor die uit de latere verhalen niet echt "top". Bieders hielden nauwlettend de magische grens van 2.000 euro in het oog, waarboven bovenop de 23% kosten ook nog 4% "volgrecht" moet betaald worden. Conclusie : absolute cijfers doen het goed in de krant, maar zeggen niet veel : op een geslaagde striptweedaagse zal ook wel meer dan 200.000 euro omgezet worden. De vraag is nu, wat met de resterende verhalen en platen? Voor het oudere werk van Studio Vandersteen tot 1970 en zelfs voor de verhalen van Paul Geerts op zijn top is nog belangstelling. Maar hoeveel liefhebbers zijn bereid om daar veel geld aan uit te geven? Mon Bernaerts kondigde een volgende veiling aan voor oktober van dit jaar. Of daar opnieuw Suske en Wiske-verhalen zullen aangeboden worden, valt af te wachten...

Noten

1. Een bod dat eerder schriftelijk uitgebracht werd.
2. Het lot haalde de minimumprijs niet en werd niet verkocht.

DE OPSTANDIGE GRIETJES ZIJN VERDWENEN, DULLE GRIET IS TOT INKEER GEKOMEN EN HET HELE GEZELSCHAP TREKT NAAR HET MUSEUM WAAR DE PROFESSOR ZIJN TELETRANSFORM WEER OPGESTELD HEEFT.
Ga in de kabine, Dulle Griet! Je zult weer je plaats innemen op het schilderij van Pieter Breugel om met vele geneugten de mensen en hun ooglogswaanzin te wijten!
En met plezier, hoor! Wishke, zocha ik wee ben, zal schanulleke weer een levenloos symbool van onschuld zijn!
Maar denk er aan... De onschuld is alles wat er nodig is om te vechten!
Vaarwel, vrienden! Ik zal maar liefst voorstellen en ik hoop dat jullie verder in een wereld zonder oorlog zult leven!
Enne... Heu... Vergeef mij voor de ooglogslachtigheid van de vijftiende tot de twintigste eeuw, he! Vaarwel!
WEER FLITST DE TELETRANSFOR EN DULLE GRIET WORDT OPNIEUW OP HET SCHILDERIJ GEMOJEECTEERD
Vaarwel, Dulle Griet! Een wereld zonder oorlog? Tal daar ooit iets van komen?
Hoop doet leven, lambik! En hoop heeft te ons gepeterd!
We hebben het symbool van de ooglogswaanzin bekeerd! Jammer dat het on zo'n mooie dag moet regenen!
HET IS NOG VEEL SPIJTIGER DAT DIT MAAR EEN BEELDVERHAAL IS... WANT ER EEN VER LAND REGENT HET NOG STEEDS
BOMPEN TOT HET BITTERE.
EINDE
De cultstatus van de aangrijpende eindplaat werd bevestigd

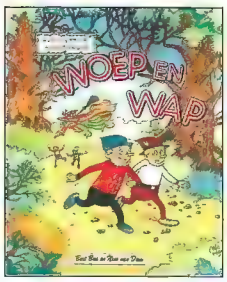

Opmerking: niet alle strips in onderstaande lijst verschenen in de stripspeciaalzaak. Soms gaat het hier om liefhebbers uitgaven of uitgevers die niet verdelen via stripwinkels. We beschikken over niet meer gegevens dan we hieronder vermelden.

Adhemar

Kari Lente 21: *Dodo Marengo,* tek & scen: Bob Mau, hc 17,5, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Oplage 500 ongenummerde ex., 30 ex. met originele plaat. genummerd van 1-30 en 10 auteurs- en medewerkersex., genummerd van A tot J

Kari Lente 22: *De Wolventemmer ,* tek & scen: Bob Mau, hc 17,5, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Idem

Kari Lente 23: *De Knalbellen ,*tek & scen: Bob Mau, hc 17,5, zwart-wit, genre: humor/avontuur.Idem

Kari Lente 24: *De Groeten van Cupido,* tek & scen: Bob Mau, hc 17,5, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Idem

Amor Vincit Omnia Westzaan

Woep en Wap: *Hun heftige avonturen,* tek: Nico van Dam & scen: Bert Bus, sc 17,50, hc 24,50, kleur, genre: kabouteravonturen. In 1958 verscheen bij uitgeverij De Spaarnestad een nieuw tijdschrift, *Rosita*. Daarin werd de strip *Woep en Wap* op de achterzijde opgenomen. Rosita startte de uitgave in week 35: 6 september 1958 en eindigde in week 10: 6 maart 1966. In totaal verschenen in Rosita 392 strippagina's van *Woep en Wap*. Deze uitgave is uitgegeven t.g.v. de 85ste verjaardag van Nico van Dam.

Arboris

Piraten 3: *Strandjutters,* tek: Jacques terpant & scen: Philippe Bonifay, sc 7,95, kleur, genre: maritiem. Einde van de eerste cyclus. De tweede cyclus beslaat album vier en vijf.

Arcadia

Arcadia Archief 5: Johnny Goodbye: *Het vreemdelingenlegioen,* tek: Dino Attanasio & scen: Martin Lodewijk, hc 19,95, luxe 69,95, zwart-wit, genre: humor/detective. Dit album verschijnt in een oplage van 780 ex.. De luxe-uitgave bestaat uit 60 ex. genummerd van I t/m LX, gebonden in linnen met een drukplaat in passe-partout. De gewone uitgave bestaat uit 650 ex. genummerd van 1 t/m 650, met hardcover. Ook verschijnen nog 70 ex. buiten handel. Genummerd van HC1 t/m HC 50 en van HC I t/m HC XX. Alle ex. zijn door de auteur gesigneerd.

Ballon Comics

De Belevenissen van Jommeke 30,38, 70, 76, tek & scen: Jef Nijs, sc 4,50, kleur, genre: humor/avontuur. Herdrukken.

De belevenissen van Jommeke 245: *Het vreemde avontuur,* tek & scen: Jef Nijs, sc 4,50, kleur, genre: humor/avontuur. Via ruilen komt Jommeke in het bezit van een schilderij. Op het schilderij een ridder die gelijkenis vertoont met Jommeke. De afstammeling van de schilder blijkt een kasteel te bewonen. Bij een bezoekje aan dit kasteel blijft Jommeke overnachten. Het begin van een vreemd avontuur. Droom of werkelijkheid?

Bee Dee

Nicky Saxx: *Watervrees,* tek: Minck Oosterveer & scen: Willem Ritstier, sc 14,95, zwart-wit, genre: avontuur. Watervrees (verhaal XXI) is voorgepubliceerd in dagblad De Telegraaf van 22 oktober 2007 t/m 4 januari 2008. De oplage van dit album bestaat uit maximaal 250 ex., die exclusief verkocht werden tijdens de stripbeurs Breda op 28 februari en 1 maart 2009. Het restant van de oplage zou aan het eind van de beurs vernietigd worden, maar dat bleek uit slechts één exemplaar te bestaan.

Bonte

Bonte 9: Kari Lente: *De Whamzanger,*

De broer van James Bond

Het hoeven niet altijd bekende namen te zijn die opduiken in deze kolommen. Graag richten wij ook even de aandacht op een nobele onbekende. Er zijn tekenaars die ijverig aan de weg timmeren maar van wie geen mens ooit hoort. Want welke grote uitgever wil aankomend talent nog een kans geven? Wel, er zijn nog idealisten. Zo is er Peter Bonte van de gelijknamige uitgeverij Bonte, die buiten strips van oudjes als Bob Mau, Buth of Edward de Rop, jong talent een platform geeft. Zopas verscheen hier van de hand van Schokaert Pascal een album van James Dobbelo. Dobbelo? Inderdaad, Pascal brengt een parodie op James Bond. Meer bepaald zijn visie op de filmversie van *Goldfinger.* Er bestaan uiteraard wel meer stripversies van deze illustere spion, maar nooit echt in een tekenstijl die makkelijk leest. Pascal maakt er een aangepaste versie van. Het leuke is dat er heel wat cameo's opduiken in zijn strip. Wie kent er niet Dirk Stallaert, Sean Connery, Kim Clijsters, Woody Allen, Natasja, Peter Sellers, enz. Allen passeren ze de revue. Het verhaal draait omheen topcrimineel Auric Doigt D'Or. Deze notoire gangster moet met alle mogelijke middelen gestopt worden door onze James. Auric heeft het immers gemunt op Fort This, een bank waarin de hele goudvoorraad van Europa opgeslagen ligt. Of het hem lukt? Let wel, Schokaert Pascal is geen beroepstekenaar, hij doet het enkel als hobby. Toch mag het resultaat gezien worden. Bij Pascal gaat het om het verhaal. Eentje dat verdomd vlotjes loopt. James Dobbelo verzeilt van de ene onverwachte situatie in de andere. Zijn zoektocht naar de topcrimineel is geplaveid met het onvermijdelijke vrouwelijk schoon, gadgets, moord en doodslag. Maar zoals het een geheimagent betaamt, houdt James in alle omstandigheden het hoofd koel. Hopelijk zegt Pascal zijn hobby geen vaarwel, en kunnen we in de toekomst genieten van een nieuwe James Dobbelo. Go, Pascal, go. WILLEM

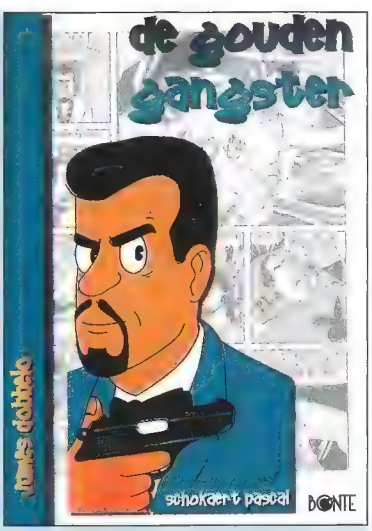

James Dobbelo 1: De gouden gangster Schokaert Pascal Bonte, sc 10,00.

OM DE JEUGDIGE LEZERS TE VRIJWAREN VAN DE EROTIEK IN DIT VERHAAL WERDEN DE EERSTVOLGENDE 134 SCÈNES SAMENGEVAT IN ÉÉN KADER. (ZIE VOLGEND PRENTJE)
DE TEKENAAR.
WADDE?

tek & scen: Bob Mau, sc 10,00, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Herdruk

Bonte 11: Kari Lente: Alles... om zeep, tek & scen: Bob Mau, sc 10,00, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Herdruk. Deze verhalen verschenen voor het eerst in 1971 in oblong en als premium bij aankoop van diverse Knorr-sauzen Nu eindelijk volwaardig herdrukt. Mooi.

Bonte 13: De ware wereld: *De puberteit van Suster en Wiebke,* tek & scen: Tom Bouden, sc 10,00, kleur, genre: parodie. Herdruk. Voor het eerst in kleur.

James Dobbelo: *De gouden gangster,* tek & scen: Pascal Schokaert, sc 10,00, kleur, genre: spionage. Pascal tekent een persiflage op geheimagent James Bond en diens optreden in de film Goldfinger. Als figuren en bijfiguren gebruikt hij cameo's, waaronder Dirk Stallaert, Peter Sellers, Merho, Woody Allen...

Op bezoek in Lambarene, tek: Gilbert Declerq, sc 10,00, zwart-wit, genre:kortverhaal. Bevat volgende verhalen, 1/Op bezoek in Lambarene, scen: Paulien Andriessen, 2/ Radium strijdt tegen aids in Afrika, scen: Paulien Andriessen, 3/ Artsen zonder grenzen, scen: Gilbert Declerq, (onafgewerkt proefproject), 4/ Mach 1, scen: Gilbert Declerq, (Het Kapoentje, 11 oktober 1972), 5/Met een schietstoel door de geluidsmuur, (Ohee nr 524, 1973)

Rikkie en de Elfenkoning, tek & scen: Rik (Rik Van Nieuwenborgh) sc 10,00, zwart-wit, genre: liefdesverhaal. Een verhaal vol elfen, kabouters, pratende ratten, draken en ondoden. En de liefde in dit alles? Ondanks rampspoed en tegenslag is de liefde het machtigste wat er bestaat in het universum;

Terry Trom: *Bijgenaamd Grote Vlieg,* tek & scen: Gilbert Declerq, sc 10,00, zwart-wit, genre: humor/avontuur. Er is slechts één verhaal gemaakt van het personage Terry Trom. Het verscheen in Gazet van Antwerpen en later in Ohee-Club, nr 123 van 3 september 1977. Buiten een grappig avontuur wordt de problematiek van de illegale wildstroperij in Afrika aangekaart.

Brabant Strip vzw

Collectie Fenix 60, Pats 8: *De zeeduivels,* tek & scen: Merho & W, Vandersteen, sc 9,00, pagina's per twee afwisselend blauw en bruin getekend, genre: humor/avontuur. Dit verhaal verscheen in het weekblad *Pats* nr 693 van 16 maart 1976 tot nr 707 van 22 juni 1976. Dit is de eerste albumpublicatie.

Collectie Fenix 61, Een avontuur van Kitty: *De verboden kamer,* tek: Dirk Stallaert & scen: Patrick Vermeir, sc 9,00, pagina's per twee afwisselend blauw en bruin getekend, genre: humor/avontuur. *De verboden kamer* liep in Gazet van Antwerpen van 15 juli 1988 tot 13/10/1988 en verscheen nooit eerder in album.

Een pientere eend

Als stripfiguur staat inspecteur Canardo bij vele striplezers bekend als een loser van het zuiverste water. Wat deze held wil, is zoveel mogelijk met rust gelaten worden. Hij liefst zoekt hij deze rust bij een flinke borrel, in een nog zeldzaam overblijvend rokerscafé. Toch kruist het avontuur met grote A steeds het pad van Canardo. Al is de aanleiding tot het avontuur soms banaal. Want wat is er mis met een hoertje dat na een drukke dagtaak een lift wil van onze speurder? Niks toch, zouden we denken. Erger wordt het als de wagen van onze speurder, een tank op wielen, geramd wordt door de eerste de beste doodrijder. Na enkele verbazende capriolen en koprollen belandt de wagen in het kanaal. Beide inzittenden worden gelukkig gered en ondergebracht in de privékliniek van dokter Blijleven. Men wil het ongeval zo snel mogelijk in de doofpot stoppen. De aanrijder, Olivier van Hufteren genaamd, is immers de troonopvolger van het ons onbekende groothertogdom Belgamburg. Voor Canardo valt het ongeval nogal mee, over een maand of twee is-ie weer de oude. Met Galina is er echter heel wat meer aan de hand. Van haar gezicht blijft er weinig of niets meer over. Ondanks dit kleine euvel wordt Olivier, blijkbaar een perverse seksmaniak, verliefd op zijn slachtoffer. Met alle gevolgen van dien. Olivier bezorgt Galina een nieuw gezicht, gebaseerd op een glamourfoto van een erotisch model, en daar is ons slachtoffer duidelijk niet mee opgezet. Moeder van Hufteren krijgt bijna een hartaanval als hij Galina ook nog wil huwen. Kortom, de roddelpers kan weer overuren draaien. En Canardo... welke rol speelt die nog in het verloop van het verhaal? Laat hij alles zomaar over zijn kant gaan, of ontdekt hij vreemde dingen die Olivier nog verder aan de schandpaal nagelen? Dat vertellen we lekker niet. Gewoon om de spanning niet te verknallen.

WILLEM

Canardo 18: Het meisje zonder gezicht
Sokal met medewerking van Pascal Regnaud
Casterman hc 9,80.

JUFFROUW GALINA KRIJGT BEZOEK VAN ENKELE KERELS MET ONGURE B-FILMKOPPEN. IK MAAK ME EEN TIKJE ONGERUST.
B-FILM, ZEI U?
IK ZOU ZELFS ZEGGEN: C-FILM. ZE JAGEN ME ANGST AAN, MENEER CANARDO.

Casterman

Een onderzoek van inspecteur Canardo 18: *Het meisje zonder gezicht,* tek & scen: Sokal met de medewerking van Pascal Regnauld, hc 9,80, genre: detective.

Dargaud

De jonge jaren van Blueberry 17: *Het pad van de tranen,* tek: Michel Blanc-

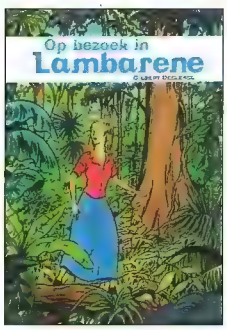

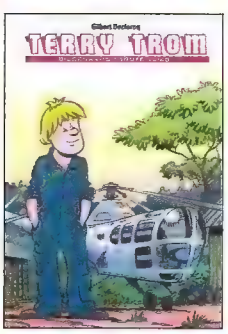

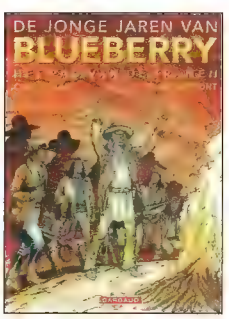

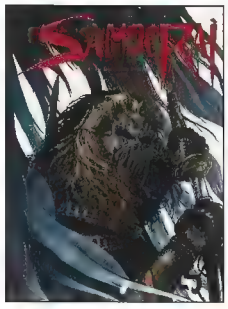

Dumont & scen: François Corteggiani, sc 5,75, kleur, genre: western. Blueberry en zijn vrienden zijn een trein vol goud op het spoor. Maar ook de Zuidelijken hebben belangstelling voor het goud. Met dit goud kunnen ze immers naar alle waarschijnlijkheid de uitslag van de Amerikaanse burgeroorlog bepalen.

Empire USA 4, ontwerp personages: Marini & Reculé & dialogen: Desberg & Yann & omslag: Philippe Ravon & Griffo, sc 5,75, kleur, genre: thriller. Amerika wordt bedreigd met een chemisch wapen, over een paar uur zal de hel losbreken.

Daedalus

Samoerai 3: *De dertiende profeet,* tek: Frédéric Genêt & scen: Jean-François Di Giorgio, sc 7,95, kleur, genre: oosters avontuur.

Tschaï de waanzinnige planeet 5: *De Dirdir 1,* tek: Li-An & scen: Jean David Morvan naar Jack Vance, sc 7,95, kleur, genre: sciencefiction.

Divo

Flair's Claire 20: *Strikverhalen,* tek: Robert Van Der Kroft & scen: Jan Van Die & Evert Geradts, sc 5,95, kleur, genre: humor. Drie vrouwen onder één en hetzelfde dak. Dat kan alleen maar enorme problemen opleveren.

Dupuis

Bunker 3/5: *Herinneringen,* tek: Nicola Genzianella & cover: Christophe Bec & (co)scenario: Christophe Bec & Stéphane Betbeder, hc 13,00, kleur, genre: thriller.

De kleine Robbe 14: *Eigen schuld, dikke bult,* tek: Janry & scen: Tome, sc 5,25, kleur, genre: humor. Het leven kan hard zijn, zeker als men jong is en denkt de hele wereld aan te kunnen. Iets wat Robbe meer dan eens aan den lijve ondervind.

Spotlight Dupuis: High Security: Cyclus 2: *Nieuwe meesters 2/2,* tek: Gihef & scen: Callède, sc 5,75, kleur, genre: thriller. Altijd al benieuwd geweest hoe het er in de Amerikaanse gevangenissen aan toe gaat? In deze superspannende thriller komt u er alles over te weten.

Vrouwen in 't wit 31: *Allemaal betweters,* tek: Bercovici & scen: Cauvin, sc 5,25, kleur, genre: humor. Uit ervaring weten we dat het er echt niet zo aan toe gaat in het ziekenhuis. Gelukkig maar, de rechtbank zou alle schadeclaims, na een opname in dit hospitaal, nooit kunnen verwerken.

Glad ijs

Autobio 1: *De biotoop,* tek & scen: Cyril Pedrosa, hc 9,80, kleur, genre: humor. Bent u ook een groene jongen met respect voor de natuur. Dan zit u goed met deze strip. Sorteren, een rieten huis, fietsen in de natuur. Cyril Pedrosa weet het allemaal meesterlijk in beeld te brengen.

Little Kevin 2: *(H)oerend hard,* tek & scen: Coyote, hc 9,80, zwart-wit, genre: humor. Little Kevin is een kereltje naar mijn hart. Dingen waar de volwassenen moeilijk over doen, blijken voor deze jongen niet direct een zwaar probleem.

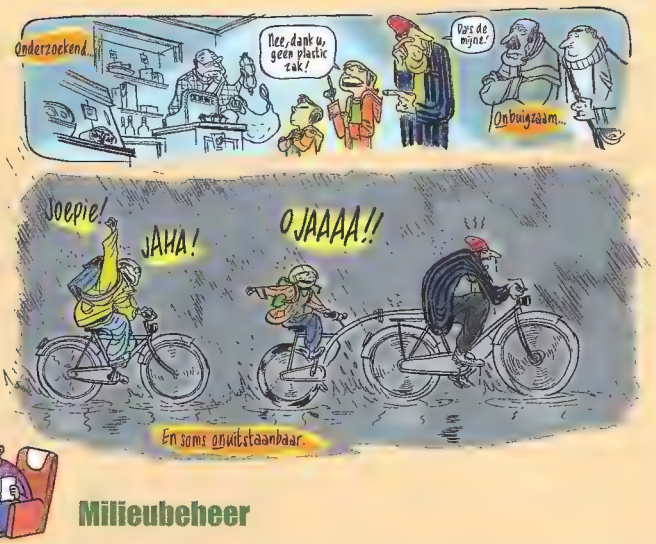

Milieubeheer

Al jaren zijn GFT-bakken, KGA-Boxen en PMD-zakken geen onbekende milieufenomenen meer in onze samenleving. Wie er nog nooit van hoorde, woont waarschijnlijk ergens in Verweggistan of geeft gewoon geen zier om het milieu. Met de regelmaat van een klok worden we door allerlei instanties bovenstaande hulpmiddelen in handen gestopt en tegelijk met de neus op de feiten gedrukt dat het niet goed gaat met moedertje aarde. Een mens zou er soms tureluurs van worden. Hoe mooi ook de boodschap verpakt, het milieu lijkt er echt niet beter op te worden. Zo dacht of denkt Cyril Pedrosa, ja inderdaad diezelfde van het album *Drie schimmen* (Silvester) er ook over. Maar hij doet beter dan vele reclamecampagnes. Hij weet zijn groene ideeën en die van vele anderen, op een ludieke manier te brengen, door simpele voorvallen als het sorteren van flessen, papier, metaal en drankkartons op te blazen tot buiten alle proporties. In die mate zelfs, dat het bijna belachelijk wordt, waardoor de boodschap – hoe raar het ook mag klinken – plots overkomt. Hoewel hij de lijn soms erg ver door trekt, want wat te denken van het opblaasbare kinderzwembad, dat eens gevuld met chloor-vrij water, na x-aantal tijd een vruchtbaar biotoop lijkt voor allerlei zeldzame schimmels en waterplanten. Of wat te denken van de groene jongen die bij stormweer en bijhorende regen steevast met de fiets op pad gaat. We zien het ons nog niet direct doen. Of als laatste voorbeeld, wat te denken van een was, gedraaid met wasnoten honderd procent naturel. Met als gevolg dat de was nog vuiler is dan voor de wasbeurt. Pedrosa en zijn gezin, die voltallig opdraven in dit album zijn voorstanders van een milieubeleid à la carte, met alle clichés die erbij horen. Het leuke is dat er weinig of niet echt belerend wordt gedaan over een onderwerp dat toch eenieder van ons aangaat. Het milieu kan er met deze strip alleen maar beter mee worden. Niet akkoord met deze visie? Geef het album door aan een vriend, of indien dit geen optie is, stop hem dan maar in de papierbak. Strips kan je immers recycleren. Of wist je dat nog niet! WILLEM

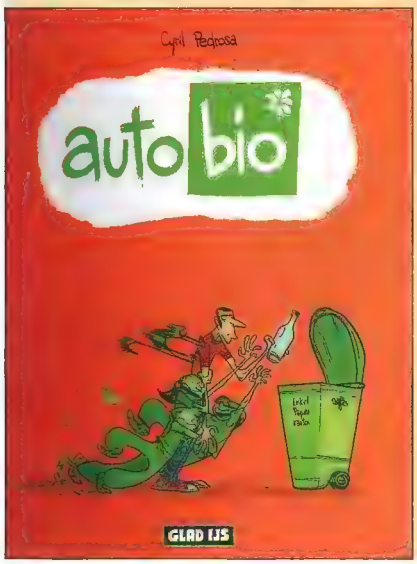

Autobio 1
Cyril Pedrosa
Glad ijs, hc 9,80.

Glenat

Battle Angel Alita 6, tek & scen: Yukito Kishiro sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: sciencefiction.

Geweldadige sprookjes

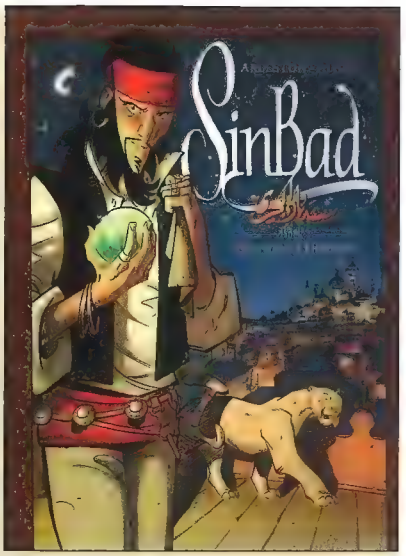

Het is eigenaardig dat Aladin en zijn geest in alle strips en films die tot hiertoe werden gemaakt, steeds voorgesteld worden als goedaardige personages. In de versie van Arleston en Alary maken we echter kennis met een geheel andere werkelijkheid. Erger nog: Aladin blijkt een tiran, compleet beïnvloed door de kwade genius die huist in zijn lamp. Als deze geest hem influistert dat hij ooit gedood zal worden door één van zijn nazaten, schiet hij in een kolère. Hij geeft bevel om alle mannelijke nazaten te vermoorden. Het geheel loopt echter wat uit de hand. De hele harem van de kalief wordt uitgemoord. Heel de harem? Nee Daïna, één zijner vrouwen, houdt het hoofd koel, stopt haar zoon in een mandje en laat hem wegdrijven op de rivier. Als ik het goed voorheb, gebeurde in het verleden ook al zoiets met een zekere Mozes. Maar dat even terzijde. We maken een sprong in de tijd, en komen terecht bij de overlevende van de slachting, met name Sindbad, gered uit de rivier door Merket, een schipper die hem opvoedt als zijn eigen kind. Toch is de drang om zijn ouders te kennen Sinbad te sterk. Sinbad is geen lieverdje. Hij is behept met magische gaven, die hij te pas en te onpas gebruikt, lust wel een neut, heeft oog voor vrouwelijk schoon en speelt al eens voor inbreker. De zoektocht naar zijn ouders voert hem naar de beker van Alexandrië. Eens deze beker gevuld met wijn uit Delphi (een zeldzaam wijntje overigens) kan men naar het verleden kijken. Maar eer het zover is, heeft onze Sindbad af te rekenen met heel wat problemen, zoals een ondoordringbaar doolhof, wreedaardige priesteressen, snijdraden, vleesetende parkieten, en nog veel meer van dat lekkers. Sindbad is een nieuwe loot uit de schatkamer van scenarist Arleston, die ons eerder al liet kennismaken met Lanfeust van de sterren, Trollen van Troy en Ythaq. Sindbad werd oorspronkelijk opgezet als een miniserie uit twee delen. Maar bij Arleston weet men nooit. WILLEM

Sinbad 1: De krater van Alexandrië
Arleston & Alary
Uitgeverij L, hc 16,90.

Berserk 6, tek: Kentaro Miura, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: fantasy.
Brendan 1: Het geheim van de Kells: *Het begin,* tek & scen:Tomm Moore, hc 9,95, kleur, genre: verstripte animatie. Ierland, 9de Eeuw… Brendan, een opgewekte en goedlachse weesjongen van 12 leeft in de abdij van Kells dat verscholen ligt in een verlaten groene vallei. Hij wordt er streng opgevoed door zijn oom, de abt Cellach. Op een dag ontmoet hij de oude broeder Aidan. Deze ietwat vreemde man is een meester in het illustreren en houdt een buitengewoon, nog onvoltooid boek in bewaring. Enthousiast en begeesterd door deze ontmoeting laat Brendan zich meeslepen door de lokroep van de creativiteit en verbeelding. Hij heeft nog slechts één doel voor ogen: zelf meester illustrator worden en het waardevolle boek van Kells afwerken.
De Fleury-Nadals: *Benjamin 2/2,* tek: Daniel Hulet & scen: Frank Giroud, hc 15,50, kleur, genre: historisch. Benjamin de hoofdpersoon van dit verhaal komt voor in de delen 7,8 en 9 van de Tien Geboden.
Fruits Basket 5, tek & scen: Natsuki Takaya, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: fantasy.
Gals 3: tek & scen: Mihona Fujii, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: hedendaags.
Hoshin Engi 3: *De dialectiek van de toekomst* tek & scen: Ryu Fujisaki, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: mythologie/fabels
Neon Genesis Evangelion 6: *De vierde die voldoet,* tek & scen: Yoshiyuki Sadamoto, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: nabije toekomst.
Say Hello to Black Jack 12: *Kronieken van de psychiatrie,* tek & scen: Syuho Sato, sc met stofomslag 6,95, zwart-wit, genre: medisch.

Hildebrand Comix

Katja: *De G van goed gek,* tek & scen: Jeroen Steehouwer, sc 13,95, zwart-wit, genre: humor. In deze bundeling alle afleveringen van Katja zoals die verschenen tussen 1995 en 1997 in Suske en Wiske Weekblad. 8 vrolijke afleveringen van Katja's dieren plus 10 extra gags.

Holco Productions

Penny Lenteboek 2009, diverse tekenaars & scenaristen, sc 6,95, kleur, genre: paardenstrips. Bevat een aantal kortverhalen, aangevuld met kwis en puzzels.

Kana

Bleach 4, tek & scen: Tite Kubo, sc met stofomslag 5,95, zwart-wit, genre: actie/humor.
Monster 13: *Ontsnapping,* tek & scen: Naoki Urasawa sc met stofomslag 7,50, zwart-wit, genre: thriller.
Nana 11, tek & scen: Ai Yazawa, sc met stofomslag 5,95, zwart-wit, genre: muziek/mode.
Yu-Gi-Oh 18, tek & scen: Kazuki Takahashi, sc met stofomslag 5,95, zwart-wit, genre: duel/avontuur.

Kippenvel

Gleevers magazine 4, tek: Gerard Leever & scen: diverse scenaristen waaronder, Peter De Wit, Hanco Kolk, Kees De Boer, René Meulenbroek, sc 10,00, zwart-wit, genre: strips en informatief. Bevat strips van Gerard Leever die eerder verschenen in Robbedoes en Eppo.
Nicky Saxx Magazine 6, diverse tekenaars en scenaristen waaronder, Robert

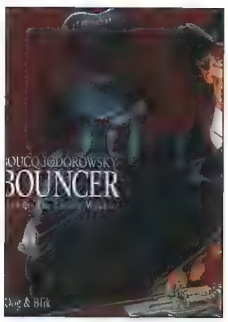

van der Kroft, John Erkelens, Jan van der Voo, Minck Oosterveer, Willem Ritstier, Peter Coolen, Willy Lohman, Jan Steeman, Evert Dierickx, Danny Steggerda, Fred de Heij, Mario de Koninck, Victor Zilverberg, Age Morris, sc 16,00, zwart-wit, genre: stripblad. Het zesde en meteen laatste Nicky Saxx Magazine, naar waarschijnlijkheid het dikste stripblad dat ooit verscheen. Dit laatste magazine telt namelijk 250 pagina's.

Ratjetoe 18, samenstelling André Wijntjes en medewerkers, sc 4,00, zwart-wit, genre: informatief. Bevat alle strips en alle Small Press strips die verschenen in 2008. Bevat eveneens een Stripindex 2008 van strips die verschenen in diverse kranten en magazines.

Stripelmagazine 11, januari 2008, nr 11, samenstelling Kurt Morissens en medewerkers, sc 3,50, zwart-wit, genre: informatief. Bevat info over Guy Delisle, Erik Kriek, Pieter De poortere, Frank Jonker en Hans Van Oudenaarden, Jan Bosschaert, Steve Van Bael, Willy Linthout, Simon Spruyt, Serge Baeken, Gil Formosa, Lectrr & Reinhart Croon.

Lucky Comics

De avonturen van Lucky Luke 3: *De man van Washington,* tek: Achdé & scen: Laurent Gerra & Achdé naar Morris, sc 5,25, kleur, genre: western/humor. Of hoe het Westen veroverd werd. Of Lucky Luke daadwerkelijk meegeholpen heeft de verovering van het Westen is een zorgvuldig bewaard geheim.

Oog & Blik

Bouncer 6: *De zwarte weduwe,* tek: Boucq & scen: Jodorowsky, hc 14,95, kleur, genre: western.

Oog & Blik i.s.m. Atlas

Een deken van sneeuw, tek & scen: Thompson Craig, sc 32,00, zwart-wit, genre: liefdesverhaal.

Prestige

De gevangene van de sterren, tek & scen: Alfonso Font, sc 11,95, zwart-wit, genre: sciencefiction. Herdruk, herziene vertaling. Verscheen in 1986 bij uitgeverij Arboris in collectie Striproman.

Saga

Collectie Bamboe: De missionaris 1: *Boodschappen,* tek: Alfio Buscaglia & scen: Alessandro Crippa, sc 7,99, kleur, genre: godsdienstig/avontuur.

Collectie Bamboe: De missionaris 2: *In nomine patris,* tek: Alfio Buscaglia & scen: Alessandro Crippa, sc 7,99, kleur, genre: godsdienstig/avontuur.

Geheimen van het Vaticaan: De Drakenorde 1: *De lans,* tek: Denis Rodier & scen: Jean-Luc Istin, hc 17,99, kleur, genre: godsdienstig/avontuur.

Geheimen van het Vaticaan: De geheime dagboeken van het Vaticaan 1: *De val van de hemel,* tek: Augustin Popescu & scen: Novy & tekening cover: Mathieu Lauffray, hc 17,99, kleur, genre: godsdienstig/avontuur.

Geheimen van het Vaticaan: Het vijfde evangelie 1: *De hand van Fatima,* tek: Thimotée Montaigne & scen: Jean-Luc Istin, hc 17,99, kleur, genre: godsdienstig/avontuur.

Sanoma

Disney filmstrip: *Bolt,* diverse medewerkers, sc 4,50, kleur, genre: verstripte animatie. Bolt vertelt het verhaal van een tv-hond, die door iedereen in de watten wordt gelegd. Hij voelt zich oppermachtig. Wanneer hij ontsnapt, ontdekt hij dat hij maar een gewone hond is zonder superkrachten. Van een tegenvaller gesproken.

Silvester

Bone 2: *De grote koeienrace,* tek & scen: Jeff Smith, hc 19,95, kleur, genre: fantasy. In het stadje Barrelhaven is de koeienrace het hoogyepunt van het lentefestival. Maar oplichter Phoney Bone kan het niet laten en zet een weddenschap op, waarbij hij het hele dorp oplicht. Als dit maar goed gaat.

Een onderzoek van commissaris Crémèr 2: *Inwendig onderzoek,* tek: David Casanave & scen: David Vandermeulen, hc 14,95, kleur, genre: detective parodie. Commissaris Crémèr de tegenpool van commissaris Maigret? Vergeet het maar. Waar Maigret uitblinkt in deductie en speurwerk, gaat Crémèr te keer als een stier in een porseleinwinkel. Wat nog zacht uitgedrukt is.

Een opdracht voor de Havik 2: *Yann De Kermeur in gevaar,* tek & scen: Patrice pellerin, sc 5,50, kleur & zwart-wit, genre: historisch. Bevat de voorpublicatie van 16 pagina's De havik, aangevuld met op de werkplaats, achter de schermen, plattegronden, foto's en onuitgegeven schetsen.

Lars 1: *Attacks,* tek & scen: Lectrr, sc 8,95, kleur, genre: humor. Deze bundeling bevat strips die eerder werden gepubliceerd in Gazet van Antwerpen, Het Belang van Limburg, het AD en Woef. Doldwaze avonturen van een hond en zijn baasje.

Prins Valiant 2: *1939-1940,* tek & scen: Hal Foster, hc 59,00, kleur, genre: historisch.

Prins Valiant 2: *Case-editie, 1939-1940,* tek & scen: Hal Foster, hc 89,00, kleur, genre: historisch.

Schatjes 2: *Op mannenjacht,* tek & scen: Arthur de Pins, hc 9,95, kleur, genre: humor. Arthur houdt van vrouwen, en de vrouwen van hem. Maar waarom zijn er op de wereld zoveel vrouwen die hij graag ziet? Of is Arthur gewoon een seksmaniak?

Sky-Doll 1: *De gele stad,* tek: Alessandro Barbucci & scen: Barbara Canepa, hc 14,95, kleur, genre: sciencefiction. Herdruk. Verscheen eerder bij uitgeverij Blitz in de collectie Millennium in 2003.

Sky-Doll 2: *Aqua* tek: Alessandro Barbucci & scen: Barbara Canepa, hc 14,95, kleur, genre: sciencefiction. Herdruk. Idem.

Prijs voor Sky-Doll 1+2 in pakket 24,95.

Sombrero

Manara collectie 15: *Gulliveriana,* tek & scen: Milo Manara, sc 7,95, zwart-wit, genre: erotiek.

Zwarte reeks 156: *Arkea, de schat van de zon,* tek & scen: Chris, sc 8,25, zwart-wit, genre: erotiek.

Standaard Uitgeverij

De avonturen van Urbanus 132: *De lelijke slaper,* tek: Linthout & scen: Linthout & Urbanus, assistentie Steven De Rie, sc 5,25, kleur, genre: humor/avontuur. Waarin Nonkel Filomeen zijn fortuin terug wil winnen, Urbanus onderwaterkippen wil kweken en Eufrazie letterlijk een moederkloek wordt.

F.C. De Kampioenen: *Markske presenteert: De eerste Omnibus,* tek & scen: Hec Leemans, sc 11,95, kleur, genre: humor/avontuur/tv favorieten. Bevat de eerste vijf strips van F.C. De Kampioenen. 1/ Zal 't gaan, ja? 2/ Mijn gedacht. 3/ Buziness is Buziness. 4/ 't Is niet waar, he? 5/ Vliegende dagschotels.

Suske en Wiske: *Het extra dikke stripboek,* diverse tekenaars & scenaristen, sc 6,95, kleur, genre: humor/avontuur. Bevat volgende verhalen: 1/ De zingende zwammen. 2/De zwarte zwaan. 3/De mollige meivis. 4/ De knokkersburcht. Aangevuld met spelletjes en breinbrekers.

Suske en Wiske pocket 6, diverse tekenaars & scenaristen, sc 4,95, kleur, genre: humor/avontuur. Bevat volgende verhalen: 1/De boze boomzalver. 2/De rinoramp. 3/Tex en Terry.

Suske en Wiske 303: *De knikkende knoken,* tek: Luc Morjaeu & scen: Peter Van Gucht, sc 5,25, kleur, genre: humor/avontuur. Waarin Suske, Wiske en Lambik terecht komen in Antwerpen anno 1434. Waar de angst regeert.

Suske en Wiske 303: *De knikkende knoken,* tek: Luc Morjaeu & scen: Peter Van Gucht, luxe editie 49,99, kleur, genre: humor/avontuur. Oplage 500 ex met gesigneerde zeefdruk

W817 nr. 19: *De murmelende mummie,* tek: Swerts & Vanas & scen: Hec Leemans, sc 5,25, kleur, genre: humor/avontuur/tv favorieten. Akke, Carlo en hun vrienden trekken naar Egypte, waar ze meewerken aan een archeologisch project. Al snel gebeuren er vreemde dingen.

Het laatste station 3: *Swa senior,* tek: Erik Wielaert & scen: Willy Linthout, hc 7,95, kleur, genre: hedendaags. Afsluitend album van de trilogie.

Mirakel in de aanbieding

HOEVEEL KEER HEEFT ZE ER NIET MET GEDREIGD OM ZELFMOORD TE PLEGEN...
IK DACHT NIET DAT ZE ZOVER ZOU GAAN... DAT GOD HAAR MOGE VERGEVEN...

In oktober 2009 wordt pater Damiaan, ook wel de man van Molokai genoemd, heilig verklaard door het Vaticaan. Maar eer het zover is, wordt het leven van een wouldbe-heilige netjes uitgevlooid. Heeft hij wel een wonder verricht? Was hij echt die zorgzame persoon voor wie iedereen hem hield? Kortom, het hele heiligenleven wordt uitgepluisd van naaldje tot draadje. En dat is geen fictie... de strip *De missionaris* kon op geen beter moment verschijnen. Het gaat hier dan wel niet om een heiligverklaring maar om een aanverwant item, een mirakel. Het verhaal voert ons naar Italië anno 1938. Meer bepaald naar het klooster van Montelago waar een aantal personen verzorgd worden voor cholera. Hun toestand is zorgwekkend, tot plots een fel licht schijnt en de zieken na enkele dagen weer aan de beterhand zijn. Een mirakel volgens de bewoners, volbracht door Mariangela, aan wie een engel verscheen. Maar Mariangela is een jong meisje opgesloten in haar eigen denkwereld. Het Vaticaan is sceptisch en stuurt een waarnemer, Jonah Bellato, een ex-missionaris die zijn geloof verloren heeft. Niet echt met volle overtuiging vertrekt hij naar Montelago. En met reden. Al snel belandt Jonah in een web van intriges. De bevolking werkt niet echt mee, een non pleegt zelfmoord. Haar medezusters zwijgen als vermoord. Een uitgebrande ruïne in het bos, waar ooit drie frivole dames omkwamen na een brand, een groep fascisten die in het dorp de wetten stelt... Kortom, het is voor onze waarnemer niet echt prettig werken. Maar Jonah zet ondanks alle tegenkanting door en weet door te dringen tot het raadsel. Het verhaal zit mooi in elkaar, het scenario is zorgvuldig opgebouwd. Stap voor stap wordt alles netjes op een rij gezet. Op geen moment wordt het geheel ongeloofwaardig. Hoed af voor deze scenarist. Ook de tekenaar weet een apart sfeertje op te roepen en maakt gebruik van alle mogelijke tekenperspectieven, hij slaagt er in hierdoor een aangepaste sfeer op te roepen. Klasse. We kunnen alleen maar blij zijn met deze twee albums. Hopelijk gaat het hier niet om een éénmalig project en zijn er nog meer mirakels of zogenaamde mirakels te onderzoeken. WILLEM

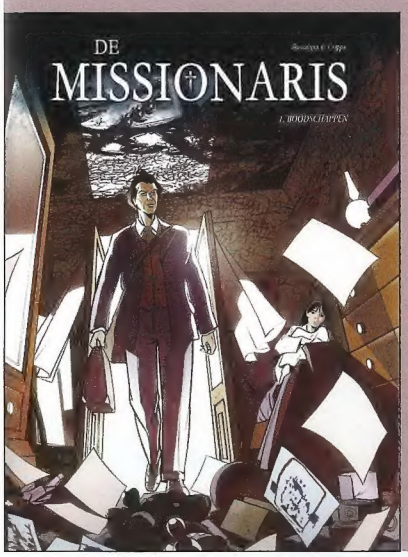

De missionaris 1: Boodschappen
De missionaris 2: In nomine patris
Buscaligia & Crippa
Saga, sc 7,99.

Standaard Uitgeverij in samenwerking met Dash

Dash serie 18: Suske en Wiske: *De Microkomiek/Le Comicomicro,* tek & scen: Studio Vandersteen, sc, kleur, genre: humor/avontuur.

Dash serie 19: Suske en Wiske: *Sinjeur Stekkepoot, Môsieur Dents Longues,* tek & scen: Studio Vandersteen, sc, kleur, genre: humor/avontuur.

Dash serie 20: Suske en Wiske: *De primitieve paljassen/Les cromagnons,* tek & scen: Studio Vandersteen, sc, kleur, genre: humor/avontuur.

Dash serie 21: Suske en Wiske: *De venijnige vanger/Le chasseur perfide,* tek & scen: Studio Vandersteen, sc, kleur, genre: humor/avontuur.

Dash serie 22: Suske en Wiske: *De treiterende trien/La coquine Malicieuse,* tek & scen: Studio Vandersteen, sc, kleur, genre: humor/avontuur. Prijs per set van vijf boekjes: 11,95. Deze strips verschenen nooit eerder in de reguliere reeks, wel eerder in hc. Uitgave met flipcover. Bij omdraaien van het boekje krijg je de Franse versie van de strips.

Stichting Uitgeverij Stripschrift

Stripschrift nr 397, jaargang 40, nr 8, februari 2009, diverse medewerkers, sc 6,70, kleur, genre: informatief. Bevat info over Achdé, Rutu Modan, Hans Matla, De Nederlandse stripmarkt, aangevuld met actua en recensies.

Stichting Zet.El

Zozolala 164, gratis tweemaandelijks onafhankelijk stripinformatieblad, februari/maart 2009, diverse medewerkers, zwart-wit, genre: informatief. Bevat info over Cyril Pedrosa, Betty page, Oog & Blik/De Bezige Bij, aangevuld met actua en recensies.

Uitgeverij L

Lanfeust van de sterren 4: *De oceanenrovers,* tek: Didier Tarquin & scen: Christophe Arleston, hc 16,90, sc 8,90 kleur, genre: fantasy. Herdruk.

Ode aan Kirihito 2: *Mensenlevens,* tek & scen: Osamu Tezuka, hc 18,95, zwart-wit, genre: thriller.

Sinbad boek 1: *De krater van Alexandrië,* tek: Pierre Alery & scen: Christophe Arleston & Audrey Alwett, sc ,90 & hc 16,90, kleur, genre: fantasy. Eerste deel van een miniserie in twee delen.

Van Halewyck

Boto: *Een liefdesverhaal uit het Amazonewoud,* tek: Jan Bosschaert & scen: Marita De Sterck, hc 14,95, kleur, genre: liefdesverhaal. Dit is geen stripalbum, maar tekst aangevuld met illustraties. Alle vrouwen in het Amazonegebied houden van Boto. Niemand buitelt zo soepel, glinstert zo prachtig als deze roze dolfijn. Wie hem ziet, moet hem beminnen. Boto geeft meisjes en vrouwen wat ze het liefst ter wereld willen: geen diamant, geen goud, maar begeerd vlees. Elke nacht droomt Riawa van Boto en droomt Boto van Riawa. Als de dromen van geliefden elkaar vinden nog voor hun lichamen zich hebben verstrengeld, zal hun liefde groots en wijd zijn als de Amazone.

Vzw Strip Turnhout

Stripgids, jaargang 3, tweede reeks, nr 13, februari 2009, diverse medewerkers, diverse tekenaars & scenaristen, sc gratis, kleur & zwart-wit, genre: stripmagazine. Bevat info over Willy Linthout, Judith Vanistendael, Marvano, Serge Baeken, Legendre, aangevuld met actua en recensies.

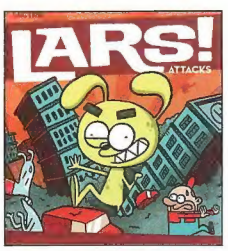

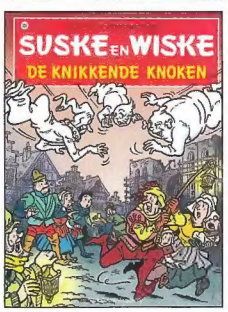

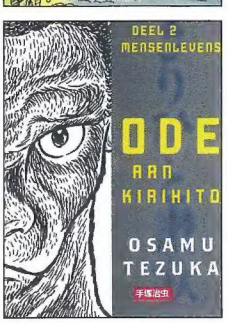

De voorraad slinkt ...

Op Ebay zijn ze blijkbaar gegeerd, maar bij ons zijn ze nog verkrijgbaar aan de oorspronkelijke prijs... Dat schreven we tenminste in magazine 164. Maar kijk, ondertussen stromen de stortingen binnen en is de voorraad weer flink geslonken. Vanuit het magazijn wordt gemeld dat slechts een paar *complete* jaargangen 2004&2007&2008 resten (jaren 2005&2006 voorlopig nog te krijgen zoals voorzien in BSM164). Bij uitputting worden ontbrekende nummers vervangen door oudere ex. Goed nieuws is dan weer dat in een vergeten hoek een klein stapeltje teruggevonden werd met (zw)nummers uit het gouwe ouwe jaren 2000! Het volstaat achterstallig lidgeld over te maken : 20 euro *(zie pag.2 onderaan)*, met vermelding van: lidgeld+jaar.

Lidgeld 2008

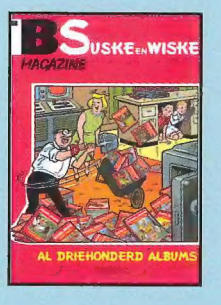

163: ZEP
162: Erwin Sels
161: Tibet
160: Alex 60 jaar
159: Gazotti
158: Suske en Wiske 300
157: Expo 58 strips
156: Largo Winch
155: Bessy
154: Hub

Lidgeld 2007

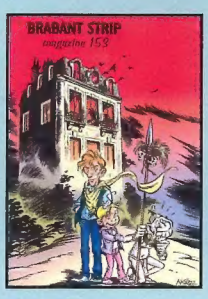

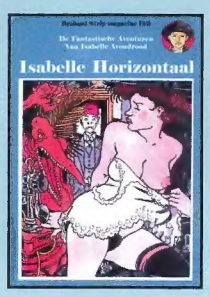

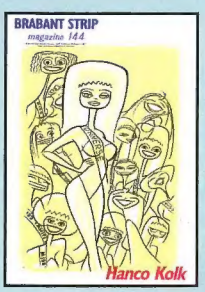

153: JM Krings
152: Isabelle Avondrood
151: Dany
150: Bravo! - jubileumnummer
149: Kari Lente
148: Delitte
147: Claus Scholz
146: Eric De Rop
145: Daan Jippes
144: Hanco Kolk

Lidgeld 2000

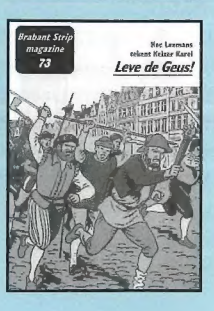

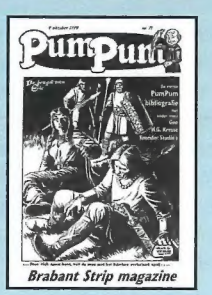

89 : Nonkel Zigomar, Snoe & Snolleke
82 : Oosterveer & Ritstier
81 : Tardi
79 : Bob et Bobette
77 : Ons Zondagsblad
76 : Blake en Mortimer
73 : Hec Leemans
72 : 10 jaar BCB
71 : PumPum - Kresse
70 : Eric Heuvel-Kuifje-Hergé

http://www.catawiki.be

catawiki

Catalogus | Mijn Verzamelingen | Mijn Shop | Mijn Profiel

Bommel en Tom Poes | Zoek

Let's build the best collector's catalog *together*

Tom Poes ontdekt het geheim
1941 € 80,00

Tom Poes in den toovertuin
1942 € 135,00

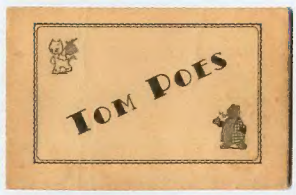

Tom Poes (blikken mannen)
1944 € 675,00

Tom Poes en de oude ruïne
1945 € 350,00

Tom Poes aan het strand
1945 € 350,00

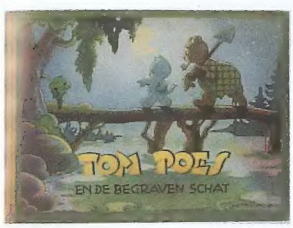

De begraven schat
1946 € 225,00

Tom Poes in het luna park
1946 € 225,00

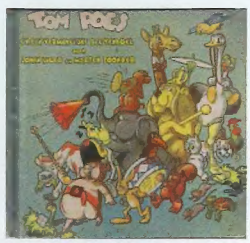

Een vermakelijke beestenboel
1945 € 110,00

In het land van de blikken
1945 € 80,00

De meester-schilder
1946 € 80,00

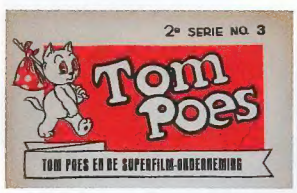

De superfilm-onderneming
1947 € 80,00

De betoverde spiegel
1947 € 90,00

De Bommelschat
1947 € 90,00

De schat op de zeebodem
1947 € 100,00

De bergmensen
1948 € 70,00

De laatste markies van Cara
1948 € 100,00

Het geheim van het Noorder
1948 € 100,00

De chinese waaier
1948 € 65,00

Tom Puss Tales (stofomslag)
1946 € 400,00

De Victoria melk-chocolade 1
1946 € 500,00

Victoria biscuits avontuur 2
1946 € 500,00

De Victoria melk-chocolade 3
1946 € 500,00

De reuzenvogel
1946 € 135,00

De rare uitvinding
1946 € 160,00

Op het eiland van Grim, Gram
1947 € 175,00

www.catawiki.be

- stripcatalogus (140.000 titels)
- beheer je eigen verzameling
- je eigen webwinkel
- ontmoet mede-verzamelaars
- is en blijft 100% gratis

N.B. Deze cataloguswaarden gelden voor eerste drukken in goede staat. Zie de website voor strips in andere drukken en condities.

wie is ... de vliegenkoning ?

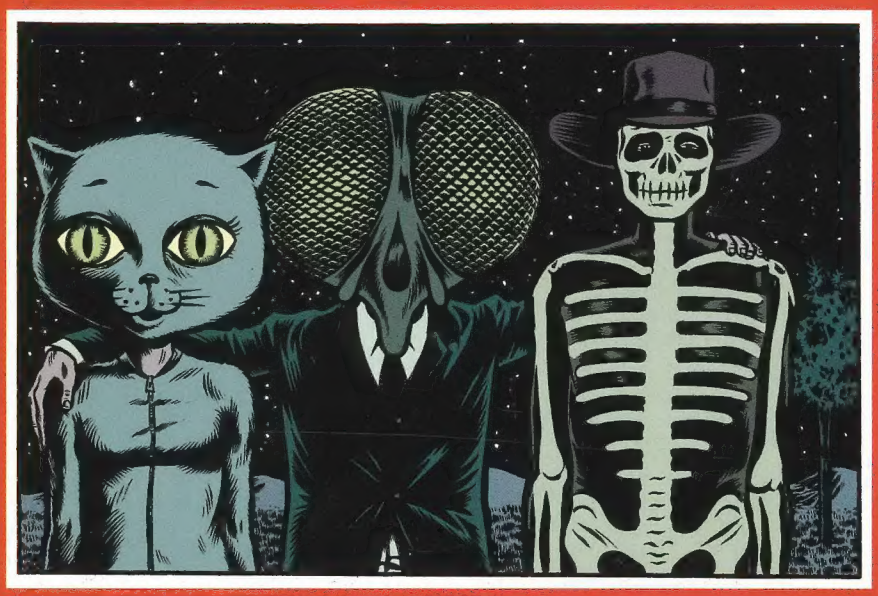

SEX, DRUGS & RAVES!

PRIJS VOOR BESTE SCENARIO IN ANGOULÊME

DE VLIEGENKONING 1: HALLORAVE (MEZZO & PIRUS)

LUXE HARDCOVER, 64 PAG. KLEUR, GELIMITEERD OP 999 EX. ISBN 978-90-8988-004-8 € 19,95

wie of wat is ... arq ?

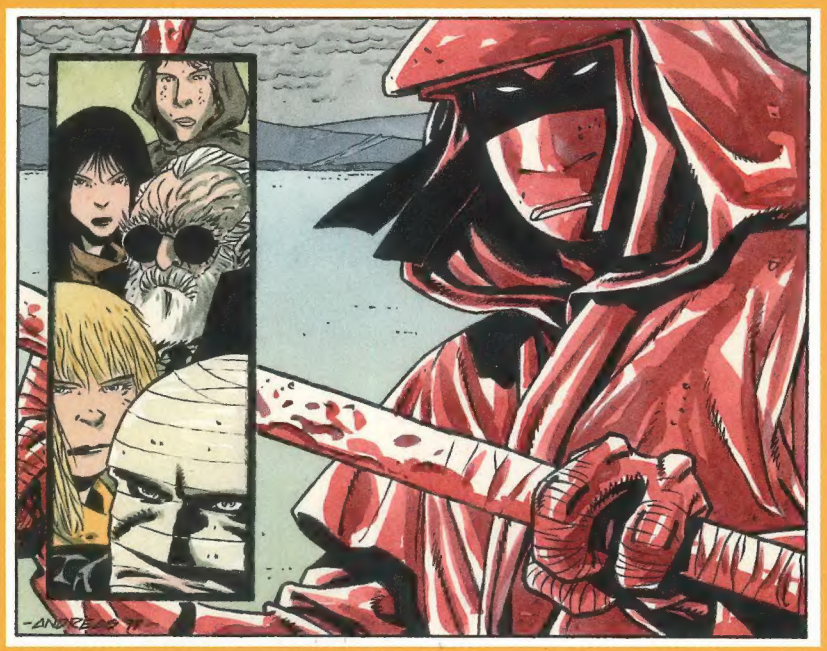

ARQ 12 : MISSIE
NU IN DE WINKEL

MYSTERY, FANTASY & ACTIE

DE LANGVERWACHTE HERDRUK VAN DE EERSTE ZES BOEKEN

ARQ - EERSTE CYCLUS (ANDREAS)

LUXE SOFTCOVER PAPERBACK MET FLAPPEN, 288 PAG. KLEUR, GELIMITEERDE UITGAVE OP 999 EX. WAARVAN 150 EX. MET GENUMMERDE PIEZOGRAFIE. ISBN 978-90-75504-99-6 € 39,95 /€ 65,00

PREVIEWS KIJKEN ? ELKE WEEK NIEUW OP WWW.SHERPA.NU

1989 • 20 JAAR SHERPA • 2009